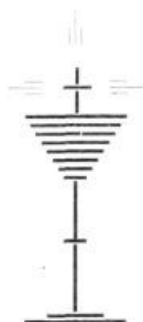

KALENDAR

SRCA JEZUŠOVOGA

1936

XXXIII. LETNIK

Cena 6 Din.,

za naročnike Novin v državi 3 Din., po pošti 1 Din več,
v inozemstvo 10 Din.

IZDAJA MARIJIN LIST V ČRENISOVCIH, SLOV. KRAJINA.
Za M. List: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. Črensovci.

Tisk Balkányi Ernesty Dolnja Lendava.

2129/33

2129/33

D 1014/1956

Kralj Jugoslavije, Peter II.

1936 PRESTOPNO LETO

ima 366 dni pa se začne s sredov i konča s četrtkom.

Začetek leta 1936

Občno in državno leto se začne na novoga leta den 1. januara.

Cerkveno leto se začne na 1. adventsko nedelo 29. novembra.

Začetek zvezdatnih letnih časov

Sprotoletje 20. marca, 19^h 58'

Leto 21. junija, 15^h 22'

Jesen 23. septembra, 6^h 26'

Zima 22. decembra, 1^h 27'

Znamenje za post

* ne smemo jesti meso.

† samo ednok do sitoga, smemo pa jesti meso.

†† samo ednok do sitoga brez mesa.

Kvatre

1. Sprotelešnje (postne) 4. 6. in 7. marca.
2. Letne (risalske) 3. 5. in 6. junija.
3. Jesenske 16. 18. in 19. septemb.
4. Zimske (adventske) 16. 18. in 19. decembra.

Premekljivi svetki

Ime Jezušovo 5. januara.

Sv. Družina 12. januara.

Sedemdesetnica 9. februara.

Pepelnica 26. februara

Žalostna M. B. 3. aprila.

Vüzem 12. aprila.

Nedela varstva sv. Jožefa 3. maja.

Križov tjedem 18. 19. in 20. maja.

Vnebohod ali zastopljenje 25. maja.

Risali 31. maja.

Sveto Trojstvo 7. junija.

Telovo 11. junija.

Srce Jezušovo 19. junija.

Angelska nedela 6. septembra.

Rožnovenska nedela 4. oktobra.

Misijonska nedela 18. oktobra.

Kristuš Krao 25. oktobra.

Zahvalna nedela 8. novembra.

Prva adventska 29. novembra.

Svečnica, Oznanenje M. D., vüzemski i risaoski pondelek, rojstvo Marijino in sv. Štefan neso več cerkyeno zapovedani svetki.

Mraki sunca i meseca

Popuni mesečni 8. januara, 17^h 28'—20^h 55'

Popuni sunčni 19. junija, 3^h 45'—8^h 55'

Delni mesečni 4. julija

Obročasti sunčni 13. in 14. decembra

Prviva dva ta vidniva tüdi pri nas.

Znamenja za mesečne spremembe

Mlad

Prvi krajec

Pun

Zadnji krajec

JANUAR

SEČEN

Ma 31 dni

Posvečeni presv. Imeni Jezušovomi

Obrezavanje Gospodovo Luk. 2, 21

1	Sreda	Novo leto. Obrez. Gosp. ☾
2	Četrtek	Makarij Aleksandrijski, apat
3	Petek	† Genovefa, dev., Anter papa
4	Sobota	Tit. püšpek, Ang. Folinjska, d.

Sveta družina se vrne iz Egipta. Mt. 2, 19-23

5	Nedela	Po novom leti. Ime Jezuš.
6	Ponedelek	Sveti Trije krali. Razgl. G.
7	Tork	Valentin, püšpek. Teodor
8	Sreda	Severin, apat, Teofil, muč. ☽
9	Četrtek	Julijan i B., muč. Peter, püšp.
10	Petek	† Viljem, püšp. Agaton, papa
11	Sobota	Higin, papa. Pavlin Oglejski, p

Dvanajstletni Jezuš v cerkvi. Lk. 2, 42-52

12	Nedela	1. Po Razgl. Sv. Družina
13	Ponedelek	Veronika Mil., devica. Juta
14	Tork	Hilarij, c. vuč., Feliks Nol.
15	Sreda	Pavel, püščavnik. Maver, apat
16	Četrtek	Marcel, pap. Berard i Tov. m. ☽
17	Petek	† Anton, püšč, Marian, muč.
18	Sobota	Sv. Petra stol v Rimi. Priska d.

Od svatbe v Kani Galilejskoj. Jan. 2, 1-11

19	Nedela	2. Po Razgl. Gospodovom
20	Ponedelek	Fabijan i Sebeščan, muč.
21	Tork	Neža (Agneš), devica, muč.
22	Sreda	Vincencij i Anastazij, muč.
23	Četrtek	Zaroka Marije Dev. Rajmund P.
24	Petek	† Timotej, püšp., Evgenij, m. ☽
25	Sobota	Spreobrn. Pavla. Ananija, m.

Jezuš ozdravi stotnikovoga hlapca. Mt. 8, 1-13

26	Nedela	3. Po Razgl. Gospodovom
27	Ponedelek	Janoš Zlatovüstni, cerk. vuč.
28	Tork	Prikazanje Neže Rog. i tov., m
29	Sreda	Francišek Saleški, cerk. vuč.
30	Četrtek	Martina, dev, muč. Hiacinta, d.
31	Petek	† Peter Nol., sp. Marcela, d. ☽

ZAPISNIK

Je januara mokrilo, pole de slabo rodilo.

1-8. jasno, mrzlo, 8-14. stanovitno, mrzlo vetrovno, 15-21. nestanovitno, megleno, sneg, 22-31 sneg i megla.

FEBRUAR

SÜŠEC

Ma 29 dni

Posvečeni sv. Družini

1 Sobota Ignacij (Ognjeslav), püšp., muč.

Jezus med vihérom v ladjici spi. Mt. 8. 23-27

2 Nedela Svečnica. Darüvanje Gosp.
 3 Póndelek Blaž, püšp., muč. Oskar, püšp.
 4 Tork Andrej K., püšp. Janoš Brit., muč.
 5 Sreda Agata, dev., muč. Albin, püšpek
 6 Četrtek Doroteja, dev., muč. Tit, püšp.
 7 Petek * Romuald, apat, Julijana d. ☿
 8 Sobota Jan. Mataj, sp Juven., püšp.

Od delavcov v gorica. Mt. 20, 1-16

9 Nedela 1. predpostna ned. Apolon.
 10 Póndelek Sholastika, dev., m. Sotéra d., m.
 11 Tork Lurška Mati boža, Adolf, püšp.
 12 Sreda Obletnica kronanja pape Pija XI.
 13 Četrtek Katarina R., dev., Gregorij II., p.
 14 Petek * Valentin (Zdravko), m. Iv. V.
 15 Sobota Faustín, muč. Jordan, spozn. ☾

Prilika od sejača i semena. Lk. 8, 4-15

16 Nedela 2. predpostna ned. Julijana, m.
 17 Póndelek Frančišek Kle. Greg. X. papa.
 18 Tork Simeon, püšp., m. Flavijan, püšp
 19 Sreda Konrad, püšcav, Julijan, muč.
 20 Četrtek Sabot, püšp., i tovariši, muč.
 21 Petek * Feliks (Sreč.), püšp. Irena, d.
 22 Sobota Sv. Petra stol v Ant., Marj. K. ☿

Jezus ozdravi slepca. Lk. 18, 31-43

23 Nedela 3. predpostna ned. Peter Dam.
 24 Póndelek Prestopni den Modest, püšp.
 25 Tork Pust. Matija (Bogdan), Sergij m
 26 Sreda †† Pepelnica. Valbur., Feliks III.
 27 Četrtek † Matilda, d., Viktor (Zmagosl)
 28 Petek †† Gabriel od Žal. M. b., Bald.
 29 Sobota † Roman, apat, Antonija Flor ☾

ZAPISNIK

Zemlja de v leti malo pila, če je v süšci preveč vlage dobila.

1.—7. spremenljivo z vetrorom in snegom. 8.—14. nestanovitno, vetrovno, sneg, od 15.—20. večinoma jasno, mrzlo, potem vetrovno.

MARC

MALI TRAVEN

Ma 31 dni

Posvečeni sv. Jožefi

Jezuš se trikrat skušava. Mt. 4, 1-11

1	Nedela	1. post. nedela. Albin, püšp.
2	Pondelek	† Simplicij, papa. Neža Praška d
3	Tork	† Kunigunda, cas. Marin, m.
4	Sreda	†† Kvatre. Kazimir, sp. Lucij.
5	Četrtek	† Janoš Jožef od Križa, sp.
6	Petek	†† Kvatre. Perpet. i Felicita, m.
7	Sobota	†† Kvatr. Tomaž Akvinski, c. vuč.

Jezuš se na gori izpremeni. Mt. 17, 1-9

8	Nedela	2. post. ned. Jan. od Boga, sp. ☉
9	Pondelek	† Frančiška Rim., Greg. Nis., p.
10	Tork	† 40 mučencov. Makarij, püšp.
11	Sreda	† Sofronij, püšp. Krištof Milan.
12	Četrtek	† Gregorij Veliki, p. Bernard, p.
13	Petek	†† Teodora, muč. Kristina, d m.
14	Sobota	† Matilda, kralica. Pavlina

Jezuš izžene šatana. Lk. 11, 14-28

15	Nedela	3. post. ned. Klemen M. Hofb.
16	Pondelek	† Hilarij i Tacijan, m. Hervard ☾
17	Tork	† Jedert, dev. Patrik, püšp.
18	Sreda	† Ciril Jer., c. vuč. Salvator, sp.
19	Četrtek	Jožef, zaročnik Marije Dev.
20	Petek	†† Aleksandra, m. Janoš Parm
21	Sobota	† Benedikt, apat. Será pion, p.

Jezuš nasiti pet jezero mož. Jan. 6, 1-15

22	Nedela	4. sredpost. nedela
23	Pondelek	† Jožef Or. Pelagija muč. ☉
24	Tork	† Gabriel, nadang. Šimon, m.
25	Sreda	Oznanenje Marije Device
26	Četrtek	† Emanuel, m. Maksima, muč.
27	Petek	†† Janoš Dam. c. vuč. Rupert, p
28	Sobota	† Janoš Kapistran. Sikst III., p.

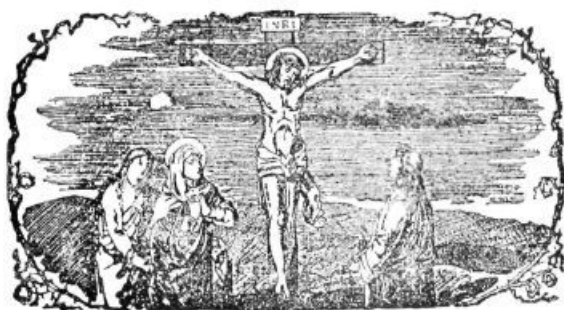
Judje ščejo Jezüsa kamenjati, Jan. 8, 46-59

29	Nedela	5. postna, Tiha nedela ☾
30	Pondelek	† Janoš Klimak, ap. Kyirin, m.
31	Tork	† Benjamin, muč. Modest, püšp.

ZAPISNIK

Gda se Fašenek na sunci pečé, te leto dober pov prinese.

1-10. nestanovitno z dežom i snegom, 10-16. hladno, 16-23. dež, sneg, 23-31. većinoma vetrovno, deloma jasno, veter.

APRIL

VELIKI TRAVEN

Ma 30 dni

Posvečeni božoj Glavi i sv. Janoši

1 Sreda	† Hugo, püšp. Venancij, p. muč.
2 Četrtek	† Francišek Pavlanski. Leop. G.
3 Petek	†† Marija 7 žal. Rihard, püšp.
4 Sobota	† Izidor S., c. vuč. Benedikt Nig.

Jezuš jaše v Jeružalem. Mt. 21, 1-9.

5 Nedela	6. post. Cvetna ned. Vincencij
6 Ponedlek	† Sikst I. papa. Krescenc d. ☽
7 Tork	† Herman Jožef, sp. Hegezip.
8 Sreda	† Albert, p. muč. Julija Biliart
9 Četrtek	† Vel. četrtek. Marija Kl.
10 Petek	†† Vel. petek. Mehtilda, Ezek.
11 Sobota	†† Vel. sobota. Leon Vel., papa

Jezuš vstane od mrtvih. Mk. 16, 1-7.

12 Nedela	Vüzem. Vstajenje Gosp.
13 Ponedlek	Vüzemski pond. Hermenegild.
14 Tork	Justin, m. Valerijan i tov. ☾
15 Sreda	Helena, kralica, Teodor, m.
16 Četrtek	Benedik Jožef Lab., spozn.
17 Petek	Rudolf, muč. Anicet, papa
18 Sobota	Antia, muč. Apolonij, muč.

Jezuš se prikaže skoz zapretilih dver. Jan. 20, 19-31

19 Nedela	1. Po Vüzmi. Bela nedela
20 Ponedlek	Neža Montepulčanska, devica
21 Tork	Anzelm, c. vuč. Simeon, püšp. ☽
22 Sreda	Soter i Gaj, p. Tərbula, d. m.
23 Četrtek	Vojteh, püšp. Egidij Asiški
24 Petek	Jurij, muč. Fidelis Sigm., muč.
25 Sobota	Marko, ev. Ermin, mučenec

Jezuš dober pastir. Jan. 10, 11-16.

26 Nedela	2. Po Vüzmi, M. B. dobr tan.
27 Ponedlek	Zita, d. Peter Kan., Peregrin
28 Tork	Pavel od Križa, sp. Lukezij ☽
29 Sreda	Varstyo sv. Jožefa. Peter, m.
30 Četrtek	Katarina Sienska, dev.

ZAPISNIK

Žito má velko vlatovje, če čezmigovec lepo cveté.

1—5. stanovitno, većinoma jasno, razmeroma toplo. 5—18 jasno, pa vetrovno, 18—26. nestanovitno, dež. 26—30. mrzlo, dež.

MAJ

RISA OŠČEK

Ma 31 dni

Posvečeni Majniškoj kralici

1	Petek	Filip (Zdenko) i Jakob ml., ap.
2	Sobota	Antazij, c. vuč, Sekund, muč.

Jezuš napoveduje svoj odhod. Jan. 16, 16-22

3	Nedela	3. Po Vüzmi. Najdenje s. Križa
4	Pondelek	Florijan (Cvetko), muč. Monika.
5	Tork	Pij V., papa, Irenej, püšpek.
6	Sreda	Janoš Ev. pred L. vrati, Judita. ☿
7	Četrtek	Stanislav, püšp. m., Dujam, p. m
8	Petek	Prikazanje Mihaela nadangela.
9	Sobota	Gregorij Nicianški, cerkv. vuč.

Jezuš obeče vučnikom sv. Düha. Jan. 16, 5-14

10	Nedela	4. Po Vuzmi.
11	Pondelek	Frančišek Hier., Mamert, püšp.
12	Tork	Pankracij i toyar., m., Nerej, m.
13	Sreda	Servacij, püšp. Robert Belarmin.
14	Četrtek	Bonifacij, m., Pashal I., papa. ☾
15	Petek	Izidor, kmet, spozn., Zofija.
16	Sobota	Janoš Nepomuk, m. Ubald, püšp

Jezuš vči od moči molitve. Jan. 16, 23-30

17	Nedela	5. Po Vüzmi, križova nedela.
18	Pondelek	Erik, krao, Aleksandra, dev.
19	Tork	Peter Celestin, Pudenc., d.
20	Sreda	Bernar. Sien., sp., Plautila. ♄
21	Četrtek	Krist. vnebohod. Feliks Kant.
22	Petek	Emil (Milan), Margarita Kasijska.
23	Sobota	Janoš Krstnik de Rossi, spozn.

Od svedočanstva sv. Düha. Jan. 15, 26-16, 4

24	Nedela	6. Po Vüzmi. Mar. D. p. krščen.
25	Pondelek	Gregorij VII., papa, Urban I., p.
26	Tork	Filip Neri, Marija Ana Jez. dev.
27	Sreda	Beda Čast., c. vuč., Janoš I., papa.
28	Četrtek	Avguštin, püšp. Viljem, apat. ☾
29	Petek	Marija Magd Pazi d., Maks.
30	Sobota	†† Ivana Orleanska, d. Ferdin.

Jezuš govori od Sv. Düha i lübezni. Jan. 14, 23-31

31	Nedela	Risali. Prihod sv. Düha.
----	---------------	---------------------------------

ZAPISNIK

Risaošček moker, Ivanšček pa mlačen, kmet, tisto leto boš žeden pa lačen.

1—7. neprijazno, hladno, dež. 8—18. mokrotno, hladno. 18-28. većinoma hladno i mokro vreme. 28-31. jasni, topli dnevi.

JUNIJ

IVANŠČEK

Ma 30 dni

Posvečeni presv. Srci Jezušovomi

1	Ponedlek	Ris. pond. Fortunat, sp.
2	Tork	Marcelin, m. Peter, m. Erazem, m.
3	Sreda	† Kvatre. Klotilda, kr. Payla, d.
4	Četrtek	František Kar. Kvirin, püšp. m.
5	Petek	†† Kvatre. Bonifacij, püšp. ☿
6	Sobota	† Kvatre. Norbert, püšpek

Jezuši je čana vsa oblast. Mt. 28, 18-20

7	Nedela	1. po Ris. Presv. Trojstvo
8	Ponedlek	Medard, püšp. Pacicik. Vilj. p.
9	Tork	Primož i Felčijan, mučenca
10	Sreda	Margareta, kralj. Bogomil, p.
11	Četrtek	Telovo. Barnabaš
12	Petek	Janoš F., sp. Leon III. papa ☾
13	Sobota	Anton Padov., sp. Akvilina, d.

Prilika od velike večerje. Lk. 14, 16-24

14	Nedela	2. po Ris. Bazilij, c. yuč.
15	Ponedlek	Vid i tovariši, m. Germana, d.
16	Tork	Jošt, ap. František Reg., spoz.
17	Sreda	Adolf, püšp. Nikander, muč.
18	Četrtek	Efrem S, c. v. Marko i Marc., m.
19	Petek	Srce Jezušovo. Julijana, d. ☿
20	Sobota	Silverij, papa. Mihelina

Prilika od zgüblene ovce i denara. Lk. 15, 1-10

21	Nedela	3. po Ris. Alojzij, spozn.
22	Ponedlek	Ahacij, muč. Pavlin Nol, püšp.
23	Tork	Agripina, d., m. Ediltruda, kralj.
24	Sreda	Rojstvo Iyana Krstitela
25	Četrtek	Viljem, apat. Herik, püšpek
26	Petek	Janoš i Pavl, m. Vigilij, m. ☽
27	Sobota	Hema, dovica, Ladislav, kr.

Čüdežni ribji lov. (Lk. 5, 1-11)

28	Nedela	4. po Ris. trezn.
29	Ponedlek	Peter in Paveo, apoštola
30	Tork	Spomin sv. Pavla, ap., Lucina

ZAPISNIK

Štirideset dni se nebo skuži, če na Medardovo ž njega rosi.

1—5. jasno, toplo, 5—16. deževno, spremenljivo, nevihte. 16—25. lepo, toplo. 25—28. toplo, pogoste nevihte, 28—30. deževno.

JULIJ

JAKOPEŠČEK

Ma 31 dni

Posvečeni presv. Krvi Jezušovej.

1	Sreda	Presv. Reš. Krv. Teobald, püšč.
2	Četrtek	Obisk. Mar. Dev. Martijan, muč
3	Petek	Leon II. papa, Bernard. Real.
4	Sobota	Urh, püšpek, Berta, dev. Lav. ☽

Od greha v misli i reči. Mt, 5, 20-24

5	Nedela	5. po Ris. Ciril i Metod, slov. ap.
6	Pondelek	Izaja, prorok, Bogomila, Domin.
7	Tork	Vilibald, püšpek, Pulherija dev.
8	Sreda	Eugenij III., papa, Eliz, krao
9	Četrtek	Mikloš i tov., gorkumski muč.
10	Petek	Amalija, d., Veronika Jul., d.
11	Sobota	Pij I, papa, Olga, Savin, muč. ☽

Jezuš nasiti štiri jezere mož. Mk. 8, 1-9

12	Nedela	6. po Ris. Mohor i Fortumat, m.
13	Pondelek	Anaklet, papa, muč, Margareta
14	Tork	Bonaventura, püšp. cerk. vuč.
15	Sreda	Henrik I., krao, Vladimir, krao
16	Četrtek	Devica Marija Karmelska.
17	Petek	Aleš, spozn., Marcelina, d.
18	Sobota	Friderik (Miroslav), m. Kamil ☽

Od lažljivih prorokov. Mt. 7, 15-21

19	Nedela	7. po Ris. Vin. P., Aurea (Zlata),
20	Pondelek	Marjeta, dev., muč, Angelina
21	Tork	Prakseda, dev., muč, Angelina
22	Sreda	Marija Magdalena, Lav., Brind.
23	Četrtek	Apolin., püšp. m, Laborij püšp.
24	Petek	Kunigunda, d., Magdalena Postel
25	Sobota	Jakob (Rado), apoš., Krištof, m.

Od krivičnoga oskrbnika. Lk. 16, 1-9

26	Nedela	8. po Ris. Ana, mati Marije D. ☽
27	Pondelek	Rudolf i tov., muč., Pantaleon
28	Tork	Viktor (Zmag), pap., luocencij
29	Sreda	Marta, dev., Beatrika, muč.
30	Četrtek	Abdon i Senen, m., Julita, m.
31	Petek	Ignacij (Ognjesl.) Lojol., spozn.

ZAPISNIK

Štirideset dni bo ešče lepó, če je drugi den julija vedro.

1-10. jasno, toplo, dež. 11-20. soparno. 20-25. vroče, nevihte. 25-31. süho.

1	Sobota	Vezalje sv. Petra, ap.
Jezuš joče nad Jeruzalemom. Lk. 19, 41-47		
2	Nedela	9. Po Risalaj. Porciunkula
3	Pondelek	Najdenje Štefana, m. ☉
4	Tork	Dominik (Vladimil), spozn.
5	Sreda	Marija Devica Snežna Ožb. kr.
6	Četrtek	Gospodovo spremenjenje.
7	Petek	Kajetan, sp. Donat, muč.
8	Sobota	Cirijak, Larg i Smaragd, muč.
Prilika od farizeja in cestninarja Lk. 18, 9-14		
9	Nedela	10. Po Risalaj. ☾
10	Pondelek	Lovrenc, muč. Pavla, devica
11	Tork	Tiburcij, mučenec. Pavla, dev.
12	Sreda	Klara, dev. Hilarija, muč.
13	Četrtek	Janoš Berhmans. Kasijan, muč.
14	Petek	†† Euzebij, sp. Atanazija, dov.
15	Sobota	Vnebovzetje Marije Device
Jezuš ozdravi glühonemoga. Mk. 7, 31-37		
16	Nedela	11. Po Risalaj. Rok, spozn.
17	Pondelek	Hiacint, sp. Juijana, dev. ☉
18	Tork	Helena, cas. Agapit, muč.
19	Sreda	Ludovik Tol, püšp. Janoš Eud. sp.
20	Četrtek	Bernard, apat Šamuel, prorok
21	Petek	Ivana Franciška Šantalska, dov.
22	Sobota	Timotej, muč. Hipolit, püšp. m.
Prilika od smilenoga Samaritanca. Lk. 10, 23-37		
23	Nedela	12. Po Risalaj. Srce Marijino
24	Pondelek	Brtalan, apošt. Ptolomej, püšp.
25	Tork	Ludovik, krao. Patricija, dev. ☉
26	Sreda	Zefirin, papa. Bernard Of., sp
27	Četrtek	Jožef Kal., spozn. Antuza, m.
28	Petek	Auguštín, c. vuč. Hermes, m.
29	Sobota	Ogblavljenje Ivana Krst. Sabina
Jezuš ozdravi deset gobavih. Lk. 17, 11-19		
30	Nedela	13. Po Risalaj.
31	Pondelek	Rajmund, sp. Pavlin, püšpek

Lovrenčevo mejko grozdje
sladko vino nam obeče.

1-6. nestanovitno, mokro.
6-16. oblačno, spremenli-
vo. 17-23. jasno, vroče, ne-
vihte. 24-28 stanovitno, ja-
sno, toplo, 28-31. hladno.

Ma 30 a...

Posvečeni angelom varivačom

ZAPISNIK

1	Tork	Egidij (Tilen), apat, Verona, d. ☉
2	Sreda	Štefan, krao, Maksima, muč.
3	Četrtek	Eufemija, Doroteja i tovariš., d.
4	Petek	Rozalija, devica, Ida, grofinja.
5	Sobota	Lovrenc Just., püšp. Gentilij, m.

Od bože previdnosti. Mt. 6, 24-33

6	Nedela	14. po Risalaj. Angelska ned.
7	Pondelek	Marko i tovariši mučenci.
8	Tork	Rojst. Marije Dev. Adrijan. ☾
9	Sreda	Peter Klaver, spozn., Serafina.
10	Četrtek	Nikolaj Tol., spozn., Pulherija, c.
11	Petek	Prot i Hiacint, muč., Milan, šk.
12	Sobota	Ime Marijino. Maced., šk., Val.

Jezuš obüdi mladenca. Lk. 7, 11-16

13	Nedela	15. po Risalaj. Frančišek K.
14	Pondelek	Povišanje sv. križa. Cip., püšp.
15	Tork	Marija 7 žal. Nikomed, muč. ☉
16	Sreda	† Kvatre. Kornelij, papa, Ljudm.
17	Četrtek	Lambert, püšp., Frančišk. rane
18	Petek	†† Kvatre. Jožef K., Zofija i tov.
19	Sobota	† Kvatre. Januarij, šk., i tov., m.

Jezuš ozdravi vodeničnoga. Lk. 14, 1-11

20	Nedela	16. po Risalaj. Evst. i tov., m.
21	Pondelek	Matej, apoš. i evangelist. Jona.
22	Tork	Tomaž Vil., püšp., Mavricij i tov.
23	Sreda	Linus, papa, Tekla, dev., m. ☾
24	Četrtek	Marija Dev., rešiteljica robov.
25	Petek	Kamil i tovariši, muč., Kleofa.
26	Sobota	Ciprijan i Just., muč., Vigilij, šk.

Od največše zapovedi. Mt. 22, 34-46

27	Nedela	17. po Risalaj. Koz. i Dam., m.
28	Pondelek	Večesl., krao, Lioba (Ljuba), op.
29	Tork	Mihael, nadangel, Evt., muč.
30	Sreda	Hieronim (Oremuš), c. uč. Zof. ☉

Če na Mihalovo sever vleče,
veliko zimo i sneg prinese.

1-8 jasno, toplo. 9-17.
stanovitno, lepo. 17-25.
spremenljivo, vetrovno.
26-30. megleno, hladno,
slana.

OKTOBER

VSESVIŠČEK

Ma 31 dni

Posvečen Kralici sv. rožnoga venca.

1	Četrtek	Remigij, püšp. Janoš Dukl, sp.
2	Petek	Angeli varivači. Leodegar, p.
3	Sobota	Terezika Deteta Jez. Felicija, d.

Jezuš ozdravi mrtvoudnoga. Mt. 9, 1-8

4	Nedela	18. po Ris. Rož. ned. Fran. S.
5	Pondelek	Placid i tovariši, m. Flavijana
6	Tork	Brunon, sp. M. Frančiška, dev.
7	Sreda	Marija, kralica sv. rož. venca ☾
8	Četrtek	Brigita, d. Starček Simeon, sp.
9	Petek	Posvečav. cerkva. Dionizij, p.
10	Sobota	Frančišek Borg. Daniel i tov., m.

Prilika od kraleske syatbe. Mt. 22, 1-14

11	Nedela	19. po Ris. Materinstvo M. B.
12	Pondelek	Maksimilijan, püšp. Serafin, sp.
13	Tork	Edvard, krao. Koloman
14	Sreda	Kalist, papa, muč. Just, püšp.
15	Četrtek	Terezija, dev. Avrelija, dev. ☾
16	Petek	Gal, apat. Gerard M Florentin
17	Sobota	Margareta M. Alak., d. Hedviga

Jezuš ozdravi sina kral. uradnika. Jan. 4, 46-53

18	Nedela	20. po Ris. Mis. ned. Lükač, ev.
19	Pondelek	Peter Alkant., sp. Etbin, apat.
20	Tork	Janoš Kan, sp. Felicijan, muč.
21	Sreda	Uršula (Orša) i tov., muč. Hilarion
22	Četrtek	Kordula, muč. Fides, muč.
23	Petek	Klotilda, muč. Jožefina, dev. ☾
24	Sobota	Rafael, nadang. Kristina, dev.

Prilika od nesmilena hlapca. Mt. 18, 23-35

25	Nedela	21. po Ris. Kristuš Krao
26	Pondelek	Evarist, papa. Bonaventura P.
27	Tork	Frumencij, püšp. Antonija, dev.
28	Sreda	Simon i Juda, apošt. Cirila, d.
29	Četrtek	Narcis, püšp. Ida, d. Donat, sp.
30	Petek	Alfonz Rodr., sp. Angelus ☾
31	Sobota	†† Volbenk, p. Krištof, m.

ZAPISNIK

Zima rada z repom bije, če
dugo toplo sunce sije.

1-7. deževno, hladno, 8-15
dež, 16-23. veter, jasno,
24-30. deževno.

NOVEMBER

ANDREJŠČEK

Ma 30 dni

Posvečeni priprošnji za verne duše

Od dače casari. Mt. 22, 15-21

1	Nedela	22. Po Ris. Vsi Svetci.
2	Pondelek	Spomin vernih dš. Just, muč.
3	Tork	Viktorin, pšp. Venefrida, dev.
4	Sreda	Karel Bor., pšp. Vital. Modest, d
5	Četrtek	Caharija i Elizabeta. Emerik, sp
6	Petek	Lenart, ap., Helena, d.
7	Sobota	Janoš Gabriel Perb., muč.

Jezuš obiđi Jairovo hčer. Mt. 9, 18-26

8	Nedela	23. Po Ris. Zahvalna nedela
9	Pondelek	Teodor (Božidar), mučenec
10	Tork	Andrej Avelin, sp. Trifon, muč.
11	Sreda	Martin, pšp. Menas, m.
12	Četrtek	Martin, papa, muč. Avrelj, pšp.
13	Petek	Stanislav Kostka, sp. Didak
14	Sobota	Jozafat Kunč, pšp.

Prilika od gorčičnoga zrna. Mt. 13, 31-25

15	Nedela	24. Po Risalaj. Jedert, dev.
16	Pondelek	Otmar, ap. Neža Asiška, dev.
17	Tork	Gregorij Čudod., pšp. Saloma
18	Sreda	Odon, apat. Roman, mučenec
19	Četrtek	Elizabeta, kral. Poncijan, papa
20	Petek	Feliks Valoaški, sp. Edmund
21	Sobota	Darüvanje Marije Dev. Kolumb.

Od razdejanja Jeruzalema. Mt. 24, 15-28

22	Nedela	25. Po Ris. Cecilija, d. m.
23	Pondelek	Klemen, papa, Felicita, m.
24	Tork	Janoš od Križa. Chrizogon, muč
25	Sreda	Katarina, dev. muč. Mozeš, muč.
26	Četrtek	Silvester, apat. Leonard P., sp.
27	Petek	Virgilij, pšp. Bernard. Foški
28	Sobota	Gregorij III. papa. Jakob M. sp.

Od slednje sodbe. Lk. 21, 25-33

29	Nedela	Prva Adv., Izselsjenska ned.
30	Pondelek	Andrej (Hrabroslav), apoštol

ZAPISNIK

Mraz Vseh svecov to pomeni,
ka Martinov den bo lepí.

1-10. nestanovitno, hladno, dež.
10-13. veter, hladno, 14-20.
jasno, mrzlo. 21-30. vet-
rovno, mraz, jasno, sneg.

DECEMBER

BOŽIČ

Ma 31 dni

Posvečeni božemi Deteti Jožefi.

1	Tork	Edmund i t, Natalija
2	Sreda	Bibijana, dev., m., Pavlina, m.
3	Četrtek	Frančišek Ksaverij, spozn.
4	Petek	Barbara, d.m. Peter Chrizolog ☽
5	Sobota	Saba apat, Krispin, muč.

Ivan Krst. pošle svoja vuč. k Jezuši. Mt. 11, 2-10

6	Nedela	2. advent. ned. Mikloš, püšp.
7	Pondelek	Ambrozij püš i c. vuč. Vrbán, p.
8	Tork	Nevtepeno poprij. Mar. Dev.
9	Sreda	Peter Fourir, püšpek, Delfina
10	Četrtek	Lauretanska Mati boža. Melhiad
11	Petek	Damaz, papa, Hugolin püščavn.
12	Sobota	Aldksander m., Dionizija, m.

Ivan Krst. svedoči od Kristuša. Jan. 1, 19-28

13	Nedela	3. advent. ned Lucija, d., m.
14	Pondelek	Konrad Of., Spiridion, apat ☽
15	Tork	Kristina, dekla, Valerijan, püšp.
16	Sreda	† Kvatre. Euzebij, p., Albina, d.
17	Četrtek	Lazar, püšp., Vivina, devica
18	Petek	†† Kvatre. Gracij., püšp., Teotim
19	Sobota	† Kvatre. Vrbán V., papa, Fausta

Ivan Krst. pozvani v službo predhod. Lk. 3, 1-6

20	Nedela	4. advent. ned. Eug. i Mak., m.
21	Pondelek	Tomaž, ap., Severin, püšp.
22	Tork	Demitrij, muč., Flor, muč. ☽
23	Sreda	Viktorija (Zmagoslava), dev., m.
24	Četrtek	†† Adam i Eva, Hermina, dev.
25	Petek	Božič. Rojstvo Gospodovo
26	Sobota	Štefan, prvi muč.* Marin, m.

Simeon i Ana oznanijeta Gospoda. Lk. 2, 33-40

27	Nedela	Po božiči. Janoš Ev.
28	Pondelek	Nedužna deca. Kastor muč. ☽
29	Tork	Tomaž, püšp., muč. David, krao
30	Sreda	Eugenij, p., Liberij, püš. Nicefor
31	Četrtek	Silvester, papa, Melanija

ZAPISNIK

Lucija kratí den, je znano vsem lüdem.

1—12. vetrovno mrzlo. 12—16. hladno, sneg. 17—26. jasno, mrzlo, 26—31. veter, mrzlo, proti novomi leti veliki mraz i sneg.

Srce Jezušovo.

V Tevi dve reči se je v naših časaj z gostila lübezen boža. Svet šče vladati dnes brez Boga, proti Bogi, On si je pa dao odpreti svojo stran... Izvoljene düše, ki jim je Bog dao posebna razodetja, pravijo, da je vojakova sulica prebodnola desno Gospodovo stran, tak so gledali v zameknjenji. Kak če ne bi vüpalo orožje iti po najkračjšoj poti, nego si je dugšo zebalo. Tüdi mi prihajamo k Njemi većinoma po dugšoj poti, gda se vračamo iz greha kak zgübleni bratje i sestre, kak deca Njegova, kak blodeče ovce. Sam Düh boži piše v psalmi, v cerkvenoj pesmi i katoličanski dühovniki molijo to vsakši den:

Či te čüli Njegov glas, ne zakrknite svojih src. —

I ka nam pravi Jezuš?

Včite se od mene, ar sem kratek i iz srca ponizen!

Samo to pravi, naj se od Njega včimo, nej gučati tak lepo, da se vnožine ne bi mogle od nas ločiti, kak od Njega neso mogle; ne čüde delati, ne nikaj drugoga, samo to, naj bi naše srce Njegovomispodobno bilo. —

Srce, ki od njega pesmi ponovno ne henjajo gučati, drugo nikdar ne žele, samo naj naše srce, ki tak slädko nemirno bije, če smo poleg lüblene osebe... spodobno je Gospodovomi.

Samo to Srce, ki je Svoje bogate oblübe razodelo skritoj redovnici, je zmožno v toj dühovnoj zimi rešavati düše. Cerkev je odložila že vso posvetno oblast pa jo le tak silno napadajo, ar čütijo njeni sovražniki, da je zdaj tem vekša njena dühovna sila, ki vsigdar bole raste, najbolje od časa, gda je veliki papa Leon XIII. vse človečanstvo posveto Jezušovomi Srci, gda je tüdi povedao, da se je prikazalo novo znamenje na nebi: ne samo križ kak negda casari Konstantini, nego Gospodovo Srce, plameneče od žarkov lübezni, nad Njim samo — križec... Nikdar naše trpljenje ne dosegne Gospodovoga, vsikdar koraka On pred nami, vsikdar kaže Srce, ki tak lübi. Do konca sveta je bo kazao i vabo vse, po sodbi slednoj je bo pa dao vživati samo izvoljenim: sodelüjmo z božov miloščov, da bomo med njimi!

PIJ XI.

„Ko na sveti vse razpada, neminljivo eden vlada,“ tak pravi himna od vidnih poglavarov sv. Cerkve, štero je nastavo Kristuš sam i njoj postavio sv. Petra za poglavara, da jo je vodo do svoje smrti. Sv. Peter je vmro v Rimi kak rimski pūšpek, njegovo vrhovno poglavarstvo pa je naravno prišlo na njegove naslednike.

Od vsega začetka pa so se sovražniki zaganjali v sv. Cerkev i njenoga vidnoga poglava, rimskoga papo, a vse njihovo razdiralno delo je bilo zaman. Zrūšile so se že vnoge mogočne države i slavni casarski prestoli, sv. Cerkev pa stoji na trdnoj pečini sv. Petra, vodi jo modri i delavni papa Pij XI.

Mlada leta.

Domovina Pija XI. je severna Italija, rojstni kraj pa ves Desio, ki leži v bližini mestā Milana. V toj vesi je živela skromna, pobožna družina Frančiška Rattija. Dobre kršćanske stariše je Bog blagoslovo s petero dece, tretje dete je bio sin Ahil, zdajšnji papa, Pij XI. Rodio se je 31. maja 1857. Že v ranoj mladosti je meo velko veselje do šole, ali težko je bilo misliti, da bi ga domači mogli poslati v šole, ar gmotne razmere so toga ne dopūšćale. Tū je prišeo na pomoć dūhovnik Jožef Volonteri, ki je dobro poznao nadarjenoga dečka. Spravo ga je v malo semenišće v mesteci Monzi.

Mladi Ahil Ratti je lepo napredüvao tak v šoli kak tūdi v svojem vzglednom življenji. Bio je skoro povsedi prvi, goreći Marijin družbenik, dober tovariš i prijatelj vsem.

Po dokonćanoj šoli v Monzi je stopo v milansko bogoslovje, da se pripravi za dūhovniški stan. Ali ne je bio dugo v Milani; ar je bio jako nadarjeni, so ga njegovi predstojniki poslali v Rim študirat.

Leta v rimskom bogoslovji so hitro pretekla. Prišeo je čas posvećenja i nove meše, štero je v Rimi 20. decembra 1879. v tridvajstom leti svoje starosti prikazao Bogi. Po novoj meši je ostao nadele v Rimi šće dve leti, da je dovršo študije i napravo doktorat iz bogoslovja, filozofije i cerkvenoga prava; nato se je povrno v svojo domovino na malo faro za dūšnoga pastera.

Znanstvenik i dūhovnik.

Kratka je bila doba njegovoga dūhovnoga pasterovanja. Boža Previdnost ga je določila za drugo delo. Pozvali so ga leta 1882. v Milan za bogoslovnoga profesora. Od tistoga časa je bio Milan kraj njegovoga nevtrūdnoga delovanja za napredek cerkvene znanosti i za dūšni blagor vernikov.

Vučenost dr. Ahila Rattija so dobro poznali v Milani, zato so ga 1887. leta postavili za skriptora (zapisnikara) na svetovnoznanoj knjižnici sv. Ambrozija; to službo je opravlaio 10 let, gda je po smrti monsignora Cesianija postano načelnik knjižnice. Delo v knjiž-

nici je dr. Ahila Rattija veselilo, mogoče se je popolnoma poglobiti v znanstveni študij, sam se je trüdo, da si pridobi šče večje znanje, poleg toga pa je mnogo pisao tak, da je njegovo ime med znanstveniki zaslovelo.

Pa dühovnikova naloga je ne samo kakše znanstveno delo, nego, da z rečjov i vzgledom vodi düše k Bogi. Znanstvenik Ratti je to znao i se po tom ravnao. Bio je vzoren i delaven dühovnik. Znano je, da so razmere velikih mest v verskom pogledi jako slabe i da je posebno mladina izpostavljena verskomi i jakostnomi prepadi; zato je za njo potrebna posebna skrb i lübeznivo očinsko vodstvo. Med mladinov je dr. Ratti najšeo svoje drugo delavno pole. Zbirao je okoli sebe mladence, hodo v Marijine deklüške družbe, v delavske družbe, povsedi je s prijaznov rečjov včio i opominao k dobromi kršćanskomi življenji.

Svetovna bojna, ki je katolićanskoj Cerkvi povzročila mnogo škode, je spremenila evropske države. Nastano je novi položaj i nove naloge so čakale katolićansko Cerkev. Papa Benedikt XV. je dr. Rattija, ki je bio že od leta 1914. v Rimi načelnik vaticanske knjižnice, poslao 1918. leta v novo državo Polsko, da spozna in vredi tamošnje cerkvene razmere; naslednje leto ga je že imenüvao za nunciya v Varšavi i njemi dao nadpüšpekijo v Lepanti, polski kardinal, Krakovski püšpek, pa ga je posveto v Varšavi za püšpeka. Napravo je šče mnogo dobrega za katol. Cerkev na Polskom, da so v ustavi katolićansko vero postavili na prvo mesto, rešo je tüdi več katolićanov iz bolševiškoga robstva.

Leta 1921. ga je Benedikt XV. pozvao nazaj v Rim, imenüvao ga za kardinala i njemi podelo milansko nadpüšpekijo. Milančani so dr. Rattija z veseljom sprijali, on se je pa s pogumom poprijeo dela; mladino vzgajati v kršćanskom dühi, je najbolje potrebno, vzarastejo dobri katolićani iz nje, zato je potreben kršćanski navuk v šoli; to je kardinal Ratti s pomočjov vernoga lüstva priboro za mesto Milan od liberalnoga mestnoga odbora. V veliko radost njemi je bilo, gda je odpro katolićansko univerzo Srca Jezušovoga v Milani. To je novo središče kršćanskoga znanstvenoga dela, gde se bo iskala prava istina i odkec se bo širo pravi kršćanski düh med izobraženi svet.

Poglavar sv. Cerkve.

Čas pasterovanja kardinala Rattija v Milani je bio kratek. Že 6. februara 1922. je bio izvoljeni za papo. Zaseo je papov prestol kak 261. naslednik sv. Petra. Bog njemi je podelo najvišišo slüžbo, štero more človek dosegnoti na zemli. Pij XI. — to ime si je zvolio — vodi sv. Cerkev že trinajst let; to so leta puna borb i dela za slobošćino kat. Cerkve i za njeni napredek.

V glavnom zavzema tri smeri delo Pija XI. 1. Katolićka akcija se je pod vodstvom i po navodilih Pija XI. razširila že po vseh katolićanskimi deželah i lepo obnovila kršćansko življenje. Svetovna vojska je razdinjala narode, za vero i jakost so se

ljudje že malo brigali, med verne se je širila mlačnost. Pij XI. je vido nevarnost, da se lahko na te način verniki odtujijo Cerkvi. Že prva njegova okrožnica „Urbi arcano Dei consilio“ od 23. dec. 1922. podaja razrvane razmere i veliko hüdo, ki je zadelo človeštvo, sovraštvo med narodi, razredni boji, prepad družine; vzrok tomi pa je medsebojno sovražtvo, žela po bogastvi i moči, po mesenosti, i v tom, da so zavrgli Boga v javnom življenji, v državi, v družini i v vzgoji mladine. Rešitev pa je v kraljestvi Kristušovom. Zato vsebūje ta okrožnica velki program: vse prenoviti v Kristuši!

Sledilo je šče več okrožnic, kak se naj svet prerodi v Kristuši; okrožnica „Mens nostra“ od dūhovnih vaj, okrožnica „Divini illius magistri“ od katoličanske vzgoje mladine 31. dec. 1929., okrožnica „Casti connubii“ 31. dec. 1930., v šteroj so navodila za pravo krščansko zakonsko življenje. Po navuki teh okrožnic naj živejo katoličanci, naj pomagajo dūhovnikom i pūšpekrom prenoviti vse v lūbezni Kristušovoj.

2. Velka delavnost se je pokazala v misijonih, posebno od leta 1925, gda je misijonska razstava v Rimi zbudila veliko zanimanje za misijone. Evropa je poslala mnogo misijonarov v poganske dežele, a dosta več je šče vredna skrb Pija XI., da se v misijonskih pokrajinah vzgojijo dūhovniki domačini. To jako olajša širjenje Kristušove vere; domačinom dūhovnikom je ne potrebno se včiti jezika, ar ga že znajo, poznajo tūdi posebne šege svojega naroda, poleg toga so ne v takšoj nevarnosti kak misijonari iz Evrope, če nastane kakše nacijsko gibanje i ščejo vse nedomačine pregnati. Delo misijonarov je za vladanja Pija XI. rodilo že velki uspeh, število novih katoličanov je priraslo že za več kak deset milijonov.

3. Katoličansko socialno zamiseo družabnoga reda je prinesla Pijova okrožnica „Quadragesimo anno“ 15. maja 1931. V toj okrožnici je pokazana prava pot iz socialne i gospodarske stiske, pot do nove stanovske vreditve države na podlagi krščanske pravičnosti i lūbezni.

Pij XI. je srečno rešo odnošaje sv. Cerkve do nešternih držav s posebnimi pogodbami, s konkordati. Najvažnejši je konkordat z Italijov i lateranska pogodba, z šterov se je obnovila cerkvena država, ki je že obstojala od leta 756. pa do 1870., gda so jo Italijani zavzeli. Lateranska pogodba je 11. februara 1929. obnovila cerkveno državo, ki zdaj obsega samo trg i cerkev sv. Petra, vatikanske palače i ograde. Papa pa je neodvisen i samostojen v svojoj državi. Tūdi z Jugoslavijov se je letos skleno konkordat.

Leta 1929. je Pij XI. obslūžavao zlato mešo, letos pa 78. rojstni den. Čiravno je že v visikoj starosti, vendar skrbno vodi sv. Cerkev i se zanima za vse pojave njenoga življenja.

Bog nam ga naj šče dugo ohrani i občūva!

Materi.

Mati Slovenska krajina,
revna zakaj si, da sina,
hčer marsikàterò zgubiš,
ker v svet jih, na tuje podiš.

Kruha tam daleč dovolj je,
komu godi se res bolje,
a hrane tam ni za duha,
ki vtéši naj želje srca.

Ljuba ti zemljica naša,
bol ti tujina prinaša
in krike in vzdihè otrok,
po svetu blodečih okrog.

Duša pò domu se joče,
k svojim vrniti se hoče,
kjer cvete veselje, radost,
pozabi se vsaka grenkost.

O, mati, otrok svojih bol
ponesi pred božji prestol,
da srečno se bodo vrnili,
nikoli Boga zapustili!

P—a.

Eucharistični kongres v Ljubljani.

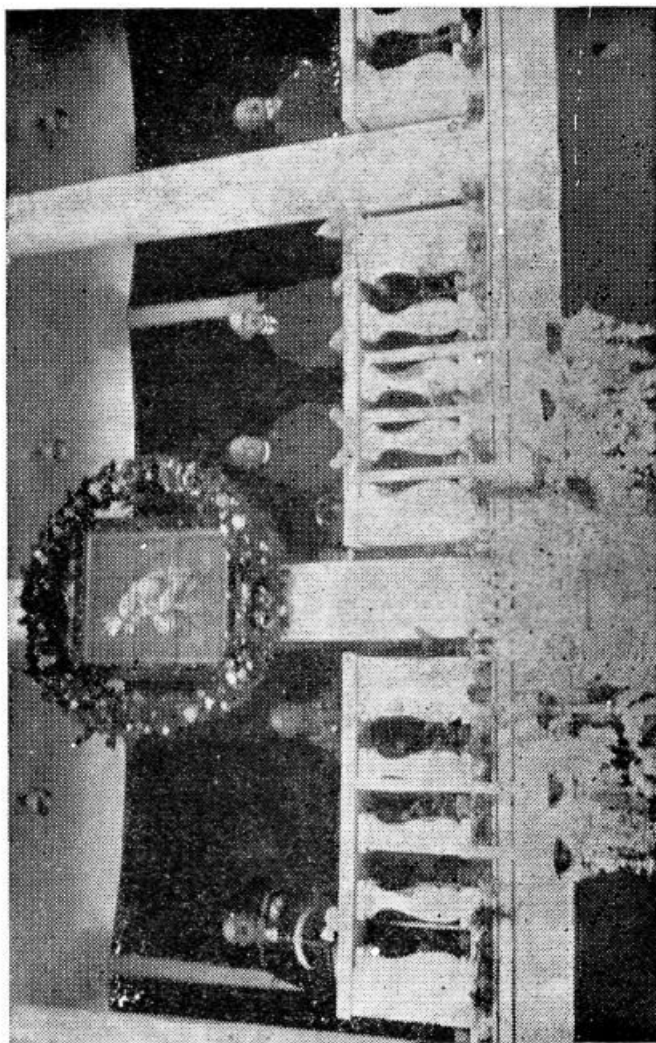
Najvekša krščanska istina, najglobša skrivnost svete vere je navzočnost Boga samega v podobi kruha i vina, presvete Eucharistija. Če se zamislimo v to globoko istino, nam mora napuniti dūšo sveto poštūvanje pred Bogom, ki prebivle med nami v poniznoj vesničkoj cerkvi kak v krasnih mestnih katedralah. Lūbezen do presvetoga Oltarskoga Svestva nas mora tak zajeti, da nam bo vse naše življenje potekalo v zavesti, da je tisti Bog, ki nas bo sodo, zdaj med nami kak Pot, Istina i Življenje. Da bi pokazali zahvalnost za to veliko, nezaslūženo milost i da bi nam ta sveta istina živo stopila pred oči, smo se zbrali na velikom eucharističnom kongresi v Ljubljani.

Eucharistični kongresi ali shodi so slavnosti na čast svetomi Oltarskomi Svestvi, pri šterih se verni katoličani zahvalūjejo Bogi za vse dobrote, ki nam jih deli posebno po največšem Svestvi, Ga prosijo za potreboče krščanskoga lūdstva, izkazūjejo Bogi dužno čast. Tūdi jugoslovanski katoličani nismo štelì v tom zaostati za drūgimi narodi. Že l. 1930. se je vršio l. jugoslovanski eucharistični kongres i to v Zagrebi. Za drūgoga pa je bila določena naša Ljubljana, srce Slovenije. Vršio se je 28. 29. i 30. junija 1935. Bio je to v tom težkom časi najrazveseljivejši dogodek za jugoslovanske katoličane, posebno za nas Slovence. Naš kalendar nesmi tiho iti mimo toga velikoga dogodka.

Že mesece i mesece pred kongresom so se *pripravljala* verna srca, posebno na Slovenskom, na to lepo slovesnost. Vej zvūnešnje slavnosti kongresa ne smejo biti pokrivalo za zamazano notrašnjost, nego zvūnešnja lepota naj bo izraz šče lepše notrašnjosti, lepše čistosti dūš. Zato so se vršile po vsoj Sloveniji eucharistične tridnevnice, predgarje so pripravljali vernike, spovedniki čistili srca. Mesece i mesece so se zdigavale iz naših

svetišč mvlitve, se darüvale žrtve za blagoslovljeni uspeh i srečen potek kongresa: da bi najmre Jezuš v tabernakli zakralüvao v vseh naših srcaj, zavladao v javnom življenji naše domovine.

Svečani dnevi so se naglo približali. Zadnje tri dni junija so bile oči vseh Slovcov obrnjene v Ljubljano. Prihajale so

Čüdodelna Marijina podoba z Brezij na Štadioni. Pod Njenim varstvom se je odličilo presv. Olt. Svestvo.

vnožine naroda od vsnh krajev. Več stotin romarov iz Slovenske krajine se je pripelalo v Ljubljano opoldne 28. junija pod vodstvom g. Jožefa Klekla i drugih dühovnikov. Bela Ljubljana se je zoblekla v zeleno i pisano odelo vencov i zastav. Skoro vsi škofje i nadškofje naše države, z papovim nuncijom v Belgradi,

Hermenegildom Pelegrinettijom vred, so prišli na slavnost. Vse je bilo v radostnom razpoloženju, posebno tudi zato, ar so sv. oča imenivali za svojega odposlanca Nj. Eminenco kardinala dr. Avgusta Hlonda, primaša Poljske, ki je salezijanec i je že prle bio v Ljubljani.

Nepozabne slovesnosti so se začnole v petek odvečera, 28. junija, na svetek Srca Jezušovoga. Ob 4. odvečera je bila vsa Ljubljana na vulicaj i posebno okoli stolnice se je zbralo na jezere lüdi. Slovensko pobožno lüdstvo je čakalo svojo kralico „Marijo iz Brezij“. Ljubljanski škof dr. Rožman, ki se je največ trüdo za kongres, je najmre določo, naj se vrši kongres pod zavetjom Matere iz Brezja, ki jo vse slovensko lüdstvo časti i lübi. Ta lübezen se je pokazala v prisrčnom sprejemi. Verniki, od preprostih do sivolasoga nadškofa dr. Jegliča, so klečali pred milostnov slikov. Celo noč so verniki spevajoč i moleč čistili Sina po Materi.

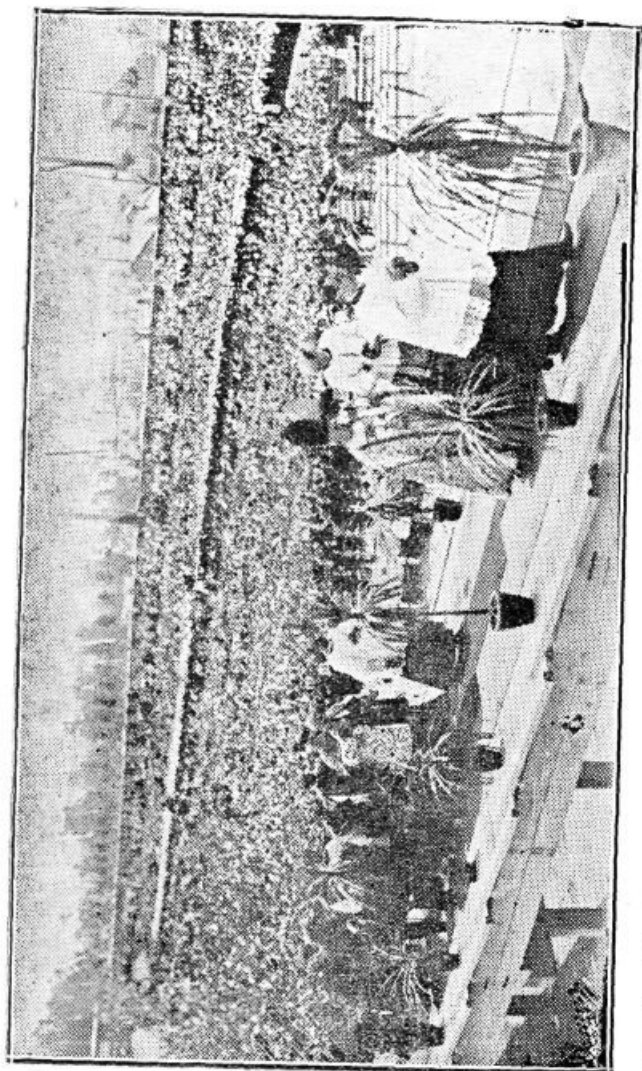
Ob 6. odvečera so pá zazvonili zvonovje vseh cerkvi. Priplaelo se je s posebnim vlakom papov odposlanec kardinal dr. Hlond. Na vseh postajaj so ga pozdravljali, posebno slovesno je bio sprejeti v Maribori, kde ga je pozdiavo naš Prezvišeni nadpastir. Ljubljanske vulice so bile pune lüdstva. V stolnici so čakali kardinala škofje, stotine dühovnikov, redovnikov i bogoslovcov. Kardinal je počastio Najsvetejše, molo pred brezjanskov Marijov, nato pa je bio začetek kongresa. Ljubljanski škof je pozvao sv. Düha, prečtelo se je pismo sv. oče, ki je poslao vsem posebni apoštolski blagoslov. Nato je predgao slovenski krški škof dr. Srebrnič. Ob 8. večer so bile v vseh drüghih farnih i samostanskih cerkvah otvoritvene slovesnosti. Ponoči je bila Ljubljana razsvetlena.

Zasijao je lepi den, svetek apoštolov Petra i Pavla. Glavna slovesnost predpoldne je bila mladinska. Vršila se je na štadijoni. Te velikanski ograjeni prostor, na šterom so se vršile vse glavne slovesnosti, lahko sprejme več kak 100.000 lüdi. Na zvišenom kraji (na tribuni) je bio oltar, da so ga vsi vidili i po zvočnikaj je lahko vsaki vse čüo. Okoli 7. je akademska mladina prenesla na štadijon Marijo iz Brezij. Na štadijoni je bilo zbranih okoli 30.000 dece. Papov odposlanec je meo sv. mešo predgao je ljubljanski škof. Deca so krasno spevala i okoli 26.000 jih je med sv. mešov pristopilo k sv. obhajili. Prečiščavalo je 70 dühvnikov. Što je vido to pobožnost, je pravo, da je bilo to najlepše na kongresi.

Med tem pa so bile po vseh cerkvah škofovske sv. meše, nato pa spravišča za vse stanove, v več kak 20 dvoranah. Na vseh teh zborovanjih so govorniki slavili sv. Olt. Svestvo i delali so se sklepi za bodoče delo med našim krščanskim lüdstvom.

Odvečera te den je bilo 1. sküпно slavno zborovanje na štadijoni. Vdeležili so se ga škofje, zastopniki vlade (notrašnji minister dr. Anton Korošec), mnogi drügi dostojanstveniki i nad 50.000 vernikov. Bili so štirje lepi govori. Najvekši vtis je napravilo slovenski govor kardinala, ki je vse pozdravo v imeni sv. oče, ki z lübeznijov skrbi za nas. Želo je, da bi te kongres bio

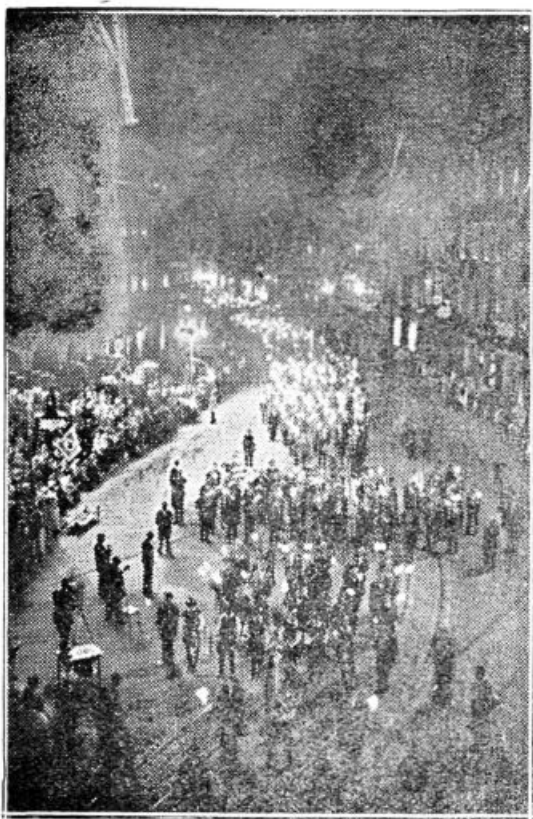
mejniki v življenji vseh vernikov. Nato je vse ljudstvo spevalo litanije. Mogočno i navdušeno se je glasilo: „Le za Jezusom hodimo, dokler še na svet živimo; kaj pomaga nam ta svet, treba kmalu bo umret“. Nepopisen je bio pogled po štadijoni, kda je odhajao odposlanec kardinal. Jezere i desetjezere belih, robcov njemi je mahalo v pozdrav.

Kardinal-legat, dr. Hlond Auguštín, prihaja na Štadion. Vse ga iz celoga srca pozdravla.

Nastopila je nepozabna noč. Vsa Ljubljana je bila na nogaj, da vidi prizor, kakšega šče ne bilo v slovenskoj zgodovini. Množina 40.000 samih moškov i dečkov. Z gorečimi baklami v rokah se je zbrala na vulicaj i korakala na štadijon k polnočnici. Nasprot-

niki so lahko vidili, da je slovenski narod šče katoličanski, veren. Procesija je trpela od 10. vöre, pa zadnji so prišli na štadijon, kda je že polnočnica minola. Škof dr. Rožman je neseo sv. Rešnje Telo na štadijon. Nedopisen prizor! Temna noč, goreče bakle — znamenje žive vere moških i dečkov v Jezuša, ki je bio med njimi v beloj hoštiji! Na štadijoni je darüvao polnočnico i povedao krasne reči dečkom i moškim škof dr. Rožman. Moški i dečki so spevali, prejeli so sv. obhajilo: bila je to istinsko sv.

Nočna procesija 40 jezero moškov v Ljubljani na štadijon k polnočnici. Moški brez Jezuša v Olt. Svestvi je rob. Bodite z Jezušom vsi slobodni.

večerja, kda se je okoli 70 duhovnikov popaščilo s kelih i med nepregledne vrste i delilo boži krüh.

Med tem so bile po cerkvah škofovske polnočnice za ženske. V stolnici so jo opravili naš prevz. g. škof. Spovedavanje je trpelo te dni kesno v noč.

Glavni den kongresa je bila *nedela 30. junija*. Nepregledne množine ljudstva so se že zaran paščile proti štadijoni, tak, da

so bile ceste ščista pune. Zbrani so bili verniki iz vseh slovenskih krajev, ešče iz Amerike so prišli. Vseh je bilo nad 100.000. Ob 9. je bila na štadijoni slovesna pontifikalna sv. meša papovoga odposlanca. Prelepo latinsko „Angelsko mešo“ je spevao mogočen pevski zbor. Predgao je ljubljanski škof i povdarjao, kak naj bo presv. Eucharistija podlaga naše vere, vüpanja i lübezni. Nato je bilo drügo sküпно spravišče s tremi govori, ki so povdarjali našo vernost do sv. Olt. Svestva, sv. vere i sv. oče.

Najveličastnejša slovesnost euch. kongresa je bila *sklepna procesija* v nedelo odvečera. Ob 3. so se začale velikanske množine gibati proti štadijoni, kama so prišli zadnji komaj ob 6. vöri. Pri toj procesiji je bilo okoli 40 godb, med temi iz črensovke fare, okoli 3000 zastav, 7000 mladine v slavnostnom oblačili. Vseh vernikov je šlo v procesiji okoli 100.000, kakših 50.000 jih je pa delalo špalir. Zastopane so bile znan vse slovenske fare, močna po številu je bila sküпина iz naše krajine z dühovniki i bogoslovci. Poleg Najsvetejšega so stopali visoki cerkveni i svetni dostojanstveniki. Na štadijoni so bile, kak prvejši den, slovesne lauretanske litanije, nato je papov odposlanec zadnjokrat dao blagoslov z Najsvetejšim. Sonce se je nagibalo k zátoni, kda je zapüšćao Bog v hoštiji štadijon, kde Njemi je lüdstvo klečeć izročilo svoje molitve, kak zadnji pozdrav te najvekše katolićanske slavnosti slovenskoga naroda. Oglasila se je pesem Mariji na čast, nato pa se Marija vrnila nazaj na Brezje, med potjov s cvetjöm obsipana i s pesmijov pozdravljena.

Slovesnosti v Ljubljani so se tak v najlepšem redi i brez vekše nesreće konćale. Drügi den je odposlanec kardinal obiskao Brezje, kam je prišeo tüdi dr. Korošec. Dne 2. julija se je kardinal v Maribori poslovio od Jugoslavije, blagoslavljajoć dragi njemi slovenski narod.

Kratek je te popis i nepopolen, ar vsega, ka je bilo lepoga tam, človek nemre napisati. Što se je vdeležo kongresa, ga ne bo nikdar pozabo. Naj bi kongres obrodo v vseh srcih te sad: da bi se oklenili z velikov lübeznijov Jezuša v Oltarskom Svestvi i vsikdar živeli po Njegovoj voli. Naš program naj bodo reći kongresne himne:

Kristus kraljuj, Kristus zmaguj, v hostiji sveti nam gospoduj!
(bb)

Vsi so venci beli...

Prekmurska narodna.

Vsi so venci beli,	Či bi moje skuze
samo moj zeleni,	na kamen spadnole,
ar ga jaz zalevam	kamen bi se razklao
s svojimi skuzami.	na dvoje, na troje ...

Slovo.

Črna zverina puha v daljavo,
naglo zapušča tiho planjavo.
Na delo, za kruhom hitimo,
od doma proč, daleč bežimo...

Oj, z Bogom, prelepa krajina,
ti naša si zdaj bolečina:
daleč oditi moramo v svet,
kdaj videli bomo te spet?

Tiho logovi se klanjajo,
polja rumena pa sanjajo...
Mar usoda naša jih boli?
Tudi veter skozi gozd ječi...

Hišice bele v senci dreves,
vitki zvoniki in cerkvice vmes,
tonejo v nemo molčanje:
žalost zdaj tudi je zanje.

Otožno in grenko je v nas...
Bi jokali radi na glas,
da čulo bi se do doma:
nazaj tja srce nam roma.

Polja za nami minevajo...
V žalosti lica nam sevajo.
Vlak pa drvi le dalje, naprej,
pelje nas proč od ljubljenih mej.

Z Bogom vsi dragi, lepi naš kraj!
Ljubezen med nami bo naj,
ki lajšala bo nam gorjé,
na tujem tešila srcé!

P-a.

Prekmursko muzejsko društvo.

Vsaki narod mora skrbeti ne samo za napredovanje svojega gospodarskoga življenja, liki ravno tak za svoje duševno življenje. Vsakovrstne šole, knjige, listi itd. — vse to skrbi za duševno življenje. Narod pa mora zlasti spoznavati samoga sebe, svojo preminočnost. Skrbeti pa mora tudi, da njegovi potomci dobijo dobro sliko našega zdajšnjega življenja. Zato imamo tudi Slovenci mnoga znanstvena društva, štera preiskavajo vse strani narodnega življenja: jezik, zgodovino, šege i narode itd. Imamo tudi muzeje, to je hiše, v šterih se shranjujejo najrazličnejši predmeti, ki svedočijo od nas i našega časa, od prilik, v šterih živimo.

Da trbe tudi našo Slovensko krajino znanstveno preiskavati, od toga smo pisali v kalendari 1934 v članki „Starine Slovenske krajine“ (str. 18—20). Tam smo zapisali, da je naš narodni buditel dr. Franc Ivanócy v prvom kalendari 1904 pozávaeo, da trbe „obilnejše zgodovínsko popisati eto krajino, njene lepe spomenike“. Tam je bilo tudi zapisano: „Vúpamo se, da se naskori zbere društvo izobraženih lidí iz Slovenske krajine, ki bo skrbelo za očúvanje i spoznavanje, naših starin, za naš muzej!“

Dnes lejko z veseljom zapišemo, da se je to že zgodilo, 23. junija 1935 se je v Soboti nastavilo *Prekmursko muzejsko društvo*. Na te den se je vršo ustanovni občni zbor, šteroga se je zlasti v obilnom številu udeležilo vučitelstvo i visokošolsko dijaštvo. Zborovanje je vodo šolski upravitelj Fran Gumilar. Priprave za ustanovitev društva je na zbori popisao abs. jurist Vlad. Škrlak. Nato je popisao namen novoga društva prof. Vilko Novak. Za tem je v imeni zgodovinskoga društva v Maribori pozdravo

novo naše društvo prelat dr. Franc Kovačič. Zgodovinsko društvo v Maribori je dozdej že 30 let skrbelo i za preiskavanje naše krajine. Zbor je izvolo društvu sledeči odbor: predsednik Fran Gumilar, šolski upravitelj v Lipovcih, podpredsednik Vilko Novak, profesor v Maribori, tajnik Vladimir Škrlak, abs. pravnik v Soboti, knjižničar Ivan Zelko, novomešnik — bogoslovec v Maribori, blagajnik Rudolf Mušič, profesor v Soboti, arhivar Andrej Šavli, šolski upravitelj v Predanovcih, gospodar Janez Nemeč, tehnik v Soboti, preglednika Gašper Lipovšek, sreski načelnik v Soboti i Anton Koder, notar v Soboti.

Kakši namen ima to društvo? Zbirati starine Slovenske krajine v muzeji v Soboti i preiskavati našo krajino v znanstvenom pogledi. To je na kratki povedano.

Društvo nameni najprle dobiti mesto za muzej. Najpripravljeni prostor za to bi bio v sobočkom gradi, kak je bilo že večkrat pisano. Naš muzej ne bo tak veliki, kak je ljubljanski ali mariborski, potreben pa je, ar našiva glavni muzeja nemreta zbrati telko predmetov iz naše krajine, kak je potrebno. Naš muzej v Soboti pa lejko za par let pokáže nam i vsem, ki obišejo našo krajino, lepo sliko naše preminočnosti i našega dnešnjega življenja, dobra šola nam bo, v šteroj se bomo spoznavali i dobivali moč i pobüdo za novo delo. Znamo, da ima naša krajina svojo posebno zgodovino i svoje posebno mesto, svoje posebnosti. Ka postavimo v naš muzej? Po vsoj krajini moramo zbrati vse, ka má *zgodovinsko* vrednost. Tak n. pr. listine, pisma naših občin; iz gomil dobimo lejko ešče dosta svedočanstev nekdašnjega življenja v našoj krajini: skratka vse vidne predmete, šteri so imeli gda kakšikoli pomen za našo krajino.

Zbrati moramo tüdi vse, ka je znak življenja našega lüdstva na vesnici, teda vse *narodopisno* blago. Poiskati trbe ostanke stare nošnje, indašnjega pohištva (starinske škrinje), orodje; nadele fotografije i slike starinskih hiš i vseh njihovih delov, slike iz življenja vesničkoga lüdstva pri deli (žetva, mlatitev itd.) i pri veselji (proščenje, gostüvanje itd.).

Posebno mesto v muzeji morajo meti naše umetniške starine, v prvoy vrsti naše cerkvi: slike njihove zvünešnjosti nam naj natenci pokážejo njihov značaj i pomen. Kak malo lüdi pri nas zna, da skrivlejo stene naših cerkvi v Törnišči, Martjancih i v Seli velko bogastvo slik! Na vse to trbe navaditi posebno mladino, da spozna našo zgodovino.

Posebno važna pa je *knjižnica*, to je velka zbirka knjig, štera kaže, ka so naši domači lüdje v našem narečji napisali. Zato moramo zbrati vse starinske knjige, ki se brezi haska kotajo i trgajo po naših hižaj. Poleg teh knjig pa moramo zbrati tüdi vse knjige i časopise, v šterih je kajkoli pisano od življenja Slovenske krajine. Tüdi vse to bo velkoga pomena za našo dijaško mladino, da leži i globše spoznava svojo zemlo.

To bi bio kratki pregled samo *vidljivih* predmetov, štere mora dobiti naš novi muzej. Poleg toga bo pa muzejsko društvo

skrbelo tudi za preiskavanje vsega našega življenja: zgodovine, zemljepisa, narodopisje književnosti, umetnosti itd. Člani društva so po vseh krajaj naše krajine, zato bo samo tak mogoče zbrati kem več vsega, ka je potrebno za preiskavanje naše krajine. Posebno skrb moramo meti za nabiranje *narodnoga blaga*: to je narodnih pripovesti, pregovorov, pesmi, vgak, vraz (com-prnij), navad, v šterih se kaže duša i mišljenje našega ljudstva: Posebno naše mnogoštevilno dijaštvo se mora bole kak dozdal poprijeti toga dela i zapisavati vse, ka čuje med ljudstvom.

Vse nabrano narodno blago i vsi spisi, šteri bi pokazali našo zgodovino, jezik, književnost i narodopisje, pa bi se naj objavljalo v posebnom znanstvenom časopisi, šteroga bi izdavalo naše muzejsko društvo. Tak bi bilo na ednom mestu zbrano vse i bi se vsaki tem ležej spoznao svojo krajino.

Dužnost nas vseh je, da prepotrebno delo muzejskoga društva podpiramo s tem, da postanemo njegovi člani, da delamo za njegove namene i radi darujemo predmete za naš muzej. Ide za našo čast, zato naj se ničče ne odtegne tomi deli!

Spoznavanje Slovenske krajine.

Neprestanoma povdarjamo v našem tiski, da moramo svojo krajino dobro poznati v vsakom pogledi. Zato pozdravljamo vsakši spis, ki nam kaj novoga pove o našoj krajini. V leti 1935 je izišlo več takših spisov. Tu ščemo opomenoti samo na dvoje najvažnejših knjig.

Za Vüzem smo dobili knjigo „*Slovenska krajina*. Zbornik ob petnajsti obletnici osvobojenja. Uredil Vilko Novak. Beltinci. 1935.“ Devet spisov opisuje našo krajino z različnih strani. V *zemlepisnom* pogledi je tu našo zemlo obrvim našerci popisao dr. Svetozar Kešič. Kak se deli naše ljudstvo po *priimkaj i jeziki*, je popisao naš rojak dr. Avgust Pavel. — *Zgodovino* naše krajine od naselitve Slovincov do prihoda Vogrov popisuje dr. Milko Kos, profesor Ljubljanskoga vseučilišča. — Našo *umetnost* nam kaže dr. Francè Stelè. Tu spoznamo naše stare umetnine: cerkev v Seli, Martjancih i Törnišči, posebno znamenite stenske slike v njih. Popisane so tudi novejše cerkve i spomeniki. K tomi spisi je dodanih 13 lepih slik. — Vilko Novak kaže delo naših *pisatelöv*; v drugom članki pa zveze, štere so od nigda bilè med našov krajinov i Slovenci prek Müre. — Posebno vrednost imata spisa dr. Matije Slaviča: prvi razlaga, da smo mi Slovenci i ne Hrvatje; posebno važna pa je zgodovina našega oslobodjenja, kak se je godilo na mirovnoj konferenci v Parizi i doma. — Franjo Baš določuje *mesto* Slovenske krajine v slovenskoj zemli, štero zavzema po naturi zemlé i človeka. — Dodani je ešče urednikoy naténčen popis vseh spisov, ki so od 1827. leta dale v mnogih jezika gučali o našoj krajini. Ta tudi po zvünesnjosti lepa knjiga je bila z veseljom sprejeta. Mora jo imeti vsaka šola i občina i vsaki izobraženec.

Drügo väkše delo je namenjeno našoj umetnosti. V velkomi deli „*Spomeniki slovenske umetnosti*“ (Monumenta artis slovenicae) prinaša 4. zvezek opis dela slikara Johannesesa Akvile, ki je napravu slike v Martjancih i ništerne v Törnišči, 5. zvezek pa prinaša opis ladje törjanske stare cërkvi i slike iz nje. Ništerni drügi zvezki toga dela tüdi prinašajo ništerne slike iz naše krajine. Popis umetnin je preskrbo dr. Fr. Stelé v slovenskom i francuskom jeziki (4 strani). Vsaki zvezek prinaša 8 slik na finom papiri i v velkoj obliki. Tüdi to delo nam znova svedoči, kakše drage umetnine imamo v našoj krajini, tak n. pr. slike stare törjanske cërkvi imenuje najboljši poznavalec dr. Stelé, da so v umetnosti srednjega veka v Sloveniji na prvom mestu, — so pa tüdi med najzanimivejšimi deli srednjeveške umetnosti v srednjoj Evropi! — Tüdi mimo toga dela naše izobraženstvo nesmi iti.

200-letnica rojstva Mikloša Küzmiča.

Velki človek nikdar nesmi vmreti v spomini svojega naroda, velki človek zasluži, da se njemu postavi spomenik...

Pred sto letami je zasipao prekmurski zgodovinar od *Mikloša Küzmiča* stedeče: Dokečkoli se bo nad Slovenskom nebo plavilo, vnetoga plebanoša bo vsako dobro serce slavilo. Slovensko ljudstvo ga ma v dobrom spomini i ga, skoro bi djao, kak svetca v pošteni držu. — Dnes te reči ne držijo v punoj meri. Med našim ljudstvom ne najdemo več živoga spomina na našega velkoda pisatela i gorečega dühovnika Mikloša Küzmiča. Dvestoletnica rojstva M. Küzmiča se približavle i zato je ne čudno, da je spomin na njega postao medloven i dnešnji rod komaj pozna to ime.

Mikloš Küzmič se je narodo l. 1737. na Dolnji Slaveči. Leta 1763. je bio že dühovnik i svoje prvo dühnopastirsko delo je opravlaao kak kaplan v gornje-lendavskom gradi. Po trej mesecaj je zapüsto gornje-lendavski grad i postao plebanoš pri Bedeniki, gde je živo do svoje smrti 11. aprila 1804. Tu je tüdi zakopani. Duga leta je bio vice-öšpöröš (dekan) Slovenske okrogline.

Mikloš Küzmič je prvi i najstarejši prekmurski katoličanski pisateo. Kak prvi brez predhodnikov je morao v trdo orati na knižnom poli i polagati fundament, na šteroga so dale zidali poznejši prekmurski katoličanski pisatelje. (Števan Küzmič je toti že pred njim pisao, liki luteranske knige). V kratkom časi je napisao ali za tisk pripravo vsej sedem knjig, štere je na svetlo dao. Brezi pretiravanja lahko trdimo, da so knige M. Küzmiča od prvoga začetka, kak so vödane bile — i do dnes vsikdar v rokaj pobožnoga našega ljudstva. Mikloš Küzmič je vmro, liki njegove knige so ostale i živele naprej med prekmurskim ljudstvom vse do zadnjega časa i ešče živejo. Knige Mikloša Küzmiča so doživele največ ponatisov zmed vsej našij pisatelov. Njegove knige so sledeče:

1. „*Sveti evangeliomi poleg kalendárioma i reda rimskoga na vse nedelne i svetešnje dni... na stari slovenski jeziki obrnjeni...*“ Ta evangeliomska kniga je vödana l. 1780. i je prva prekmurska katoličanska tiskana kniga. Škoda, da nam je ta kniga ne popu- voma občuvana. Edini primer te knige je v muzejskoj knižnici v Črensovcaj v Našem domi. Nekaj strani naprej i odzaja je od- padnolo, a srednji del knige je šče dobro občuvani. — Ponovno so bili „*Sv. Evangeliumi*“ vödani l. 1804. i celo dvakrat na leto. Do dnešnjega dneva je bilo natisnjeno najmenje 12 izdaj. Vse so ešče ne ugotovlene.

2. „*Slovenski Silabikár, z šteroga se deca šteti more navčiti...* ...V Šoproni ...1780“. Do zdaj je dognano, da je te abecedár najmenje šestokrat ponovno bio natisnjeni.

3. „*Krátka šumma velikoga katekizmuša z spitavanjem i od- govarjanjem...*“, tüdi l. 1780. prvikrat vödana i sledkar več kak petkrat ponovno natisnjena. Gotovo je doživela šče več izdaj, a ne je šče raziskano.

4. „*Staroga i novoga teštamenta svete historie kratka šumma ...na desni strani slovenski jeziki objema...*“ prvikrat natisnjena po l. 1780. Ugotovlene so samo štiri izdaje, a bilo jih je več.

5. „*Betěžnum i mirajoučim — tou je: Nike molitvi, z šterimi redovnik betěžnoga ali mirajoučega i na smrt osodjenoga grejšnika more pomagati...* v Šoproni... 1781“. Ta kniga je ne bila niti ednok ponatisnjena.

6. „*Kniga molitvena, v šteroj se nahajajo razločne ponizne molitvi... ..Štampana v Šoproni pri Siess Jánoši vu leti 1783*“. Sledkar (l. 1864.) je dobila ta kniga naslov: „*Kniga molitvena staroslovenska...*“ Doživela je največ ponatisov. Dozdaj je ugo- tovljeno, da je bilo dvajstienkrat vödana. Pri ponatisih sta med drugimi sodelovala Jožef Borovnjak i Jožef Sakovič, ki sta prvejšo knigo ali zboušala ali povekšala.

7. „*ABC knižica na narodni šoul hasek... v Búdini ...1790*“. To je takzvani velki abecednik Mikloša Küzmiča, ki je pa ne bio znova natisnjeni.

To je kratek pregled žiylenja i dela M. Küzmiča, šteroga dvestoletnico rojstva bomo prišestno leto obhajali. Dužnost cele Slovenske krajine je, da se ob toj obletnici spomni velkoga sina Slovenske krajine i spominski den dostojno proslavi. Ar se je pred kratkim pri nas nastavilo „*Prekmursko muzejsko društvo*“, smo osvedočeni, da se to društvo zayzeme za postavitev spome- nika Mikloši Küzmiči i tak v javnosti pokaže, da poštuje i se zanima za one lüdi, ki so slovenskomi lüstvi dühovno i düševno hrano davali, da je moglo žiyeti i se kak dobro i zavedno slo- vensko lüstvo ohranili do dnešnjega dneva. Ob dvestoletnici bo po možnosti izdani tüdi dugši žiyenjepis pa delo Mikloša Küzmiča.

Bistrički Ferko:

Čüda na brejgi.

Veselje za ploutom.

Tistoga leta je pšenica jako dobro davala. Križ je dao korčič. Tou je dosta. V süšnoj letini pa navadno samo škaf.

Pückova so si nej znali kaj, ka ne bi svoje mlace vsakši čas poglednoli. Mala, bole debela ženka, so bili ta Pückova, malo krofasta. Pa tou se je nej jako vidilo, zato ka so velki vozeo sigdar napravili pod gutom, da so si robec zvezali, pa so si krof sigdar zakrili.

„Joj, joj, fala Gospodnomi Bougi, na jaz jemi nemrem zadosta zafaliti, kakšo pšenico nam je dao.“

Pa so bili veseli, da jim je priletelo zrno v lice ali v rokou. Li so se kotali okoli mlacov, se šengarili ž njij.

„Vi Pückovi te mogli sploj pogače jesti,“ se je nasmejao Leginičkin i pokazao velke, bele zobe.

„E, ka bi, Bog moj, vište ka nas je dosta. Nekaj smo si sposodili, lekaj že dva korčiča, ka me je sram povedati. Viš, ka ti je to takšoj držini, kak je naša.“

Stopili so k ritovini pa jo badlali i gladili.

„Le s čista, le s čista dečki. Eti sam pa najšla tri zrna.“

Mlacom pa so že Pückova presedali.

„Nekaj napravimo staroj, ka ta vrajža baba noude sploj pri nas na gümlí“, si je zgučao Ošlajov, da stare Pückovice ne bilo poleg.

„Ajdá, ajda!“ je silo Horvat.

Ka bi staro zvezali, to ne bi bilo lepo, pa domači mlaci sou. Te je naednok Ošlajov cepe ta lüčo, pa si je v glavou segno.

„No, ka ti pa je?“

„Si odnoro?“

Ošlajov pa ide v ograd pa po pouti gleda gor pa dol. Nikoga.

„Hej vüva dičaka! Čüjeta, ota malo nazaj!“ Copotov pa Hozjanov dičak sta se šla koupat.

„To Pückovi mlaci zovejo. Radi bi naj zvezali,“ si zguči Copotov.

„E, Ošlajov naj noude vezao, odiva nazaj.“

„Čüjeta vüva“, njima breči Ošlajov, da že bliže prideta.

„Bi štela iti v štacun?“

„Po koj?“

„Malo zmenjene kave prineseta.“

Dičako sta ga pa samo pisano gledala pa sta ne znala, či ma istino ali norijo.

Ošlajov pa njima je dao dva dinara. Za ednoga naj prineseta kavo, drugoga pa lejko njeva mata. Ošlajov je pripravo kanto z vodov. Horvat in Legeničkin sta pa le nej znala ka s toga boli.

Dičaka sta si kúpila za eden dinar sebi cukar, za ednoga pa kavo. Ošlajov začne drobiti kavo v vodou. To je pa nastalo tak lepo vino i pretak. Tou je nanč nej mogoče povedati. Žutkasto farbo je melo, tak kak tisto, — što poumli — sedemnajstoga leta. Samo teka je takšega nej bilou. Da si je Horvat malo gutnu, je včasí vö plünu. Pa ka bi kavino vodou.

„Le grujnski človik si ti Ošlaj“, si Legeničkin zgučij. „Ka boš pa s tem?“

„Staroj damo, vrajža baba naj pije. Sploj je na gümli. Človik si nemre poštene rejči zgučati . . . Viš, viš deco, kak poslúšajo. Ta šla!“ Ošlajov je deco stírao na pout.

Pa sta nej deleč bežala. Copotov se je stavo pa pravo:

„Ti za plot se skrívja, ka va vidila, kak do se Püčkova botra držali, da do to gnojšnico pilij. Esi se potegniva.“ Potegnola sta se za plout pa skoz lükala. Na gümli pa je že Ošlajov spejvao pa se delao pijanoga. Posili je püo. Horvat pa Legeničkin sta tüdi pomagala. Vsi so se vküp držali tak, ka so vesničarje, ki so se pelali mimo po kamen, mislili, ka sakši čas püć pride pa je cdpela.

Püčkovica so vö s preklita polüknoli. Strašno so se prestrašili. Ka mislite, njüvi mlaci pa lüčko vino pijejo. Jesuš, ve jim pa zadosta davlejo. Püčkova so nazaj v kühnjo príbežali pa so se brez zroka kregali čez Baro. „Ja ka pa si mislijo, ka bi jim več vina dala. Tou je nej red. Na zlük nam to delajo. Znaš Bara, vino so si kúpili.“

„E, ve so si znam nej. Tou jim je što dao.“

„Misliš?“

Te sta že obej vö gledale na pijane mlace.

„Ote draga botra, ote, kouštajte našo dobro kaplico. Trajlala, trajlala . . .

Konjički škrablajo

ker vince pelajo

Slatko vince piti tou me veseli —

Ka se date tak trücati? Botra, Bara, pijta, pijta.“

Kak je le mogeo tou vse napraviti Ošlajov. Püčkovica pa so se samo na smej držali kak sneha, natou so si popravili roubec, ka jim ne bi krofa vido.

„Pijte vsi, pa dobre voule bojte“, je natakau Ošlajov pa se pijan zibau.

„Jezuš Kristuš, botra do pilij, pillij boudu“, si je globoko odihavao Hozjanov za ploutom. Nanč megnola sta nej, da so si Püčkovica kupico žute kaplice k zobam nesli.

„Drži me drži, prejk čreva me drži, ka ne počim“, je brečao Copotov.

„Hozjanek mrteo bun“. Vujška je noge držao, vö z zoub so se njemi pa sline cidile, tak se je majao Copotov.

Hozjanov pa je nej mogeo drügo povedati kak: botra so spilij, te ga je pa smej v trcke lüčao. Ja, velko je bilou veselje za ploutom.

Lejpa slika.

„Vseedno si Karas, Ošlaj,“ se je smejao Legeničkin, kda so vsi trije mlaci ležali v ogradi po obedu. Pa Ošlaj je bio bedak. Pückovice istina ne bilo več na gümlu, samo v skledi se je pri vsakšoj hrani poznalo. Šče beliti so stara ne dali tak, kak bi moglo biti. Bedak je bio Ošlaj.

„Naj bo, či bun ravno lačen, samo ka stare nun gledao na gümli,“ si je dostakrat zgučao Ošlaj. Za parmov je v miri lahko delao slamenoga deda. Dol s hiše je nanoso stare kapute, lače, eden celi čreveo pa ednoga pou. Nendri za tramom je najšeo gasmasko, ka so šče stari Pücko — Bog jim daj düši dobro — z boja prinesli. S tov gasmaskov bi skoro komedijo napravo. Deda je postavo v škegnji na stolec, noge njemi je dao nazkriž, levo nogou, ka je pou črevla falilo, je s cotami zamotau. Ded se je nazaj držau. V čobaj je meo pipo, pred seov pa nekše stare kalendare.

Kda so ga že vekša deca ovarala, so samo tüo potegnola mimo hiže, ka se je za njimi kadilo. Nikomi je ne prišlo na miseo, ka bi ga zadjo s kamnom. Šče staromi človeki je bilo groza, kda je ovarao deda z gasmaskov.

Balažicovi so meli težake. Lekaj so želi. Čiravno Balažicovi slabo davlejo težakom jesti, seedno vsakši rad ide k njim delat. Takša bogatija, pa šparajo z mesom pa zevsim boušim. Ve Balažička nosijo lače pri hiži. Oni tou vse delajo, škrtlajo kak morejo. Šče pred domačimi zakleplejo čebre. Ženska se pa samo skrivle v kamri za dverami, kda ovi odidejo delat, se zaklene i jej, strašno jej. Ve istina, ma človik bole gustuš, kda je okoli njega vse tüo, samo mühe brnijo, on pa požira cele falate mesa pa kolbasi. Gustuš je, samo lepo je nej. Pa Balažicovi vseedno majo dosta težakov. Te so tüdi meli, kda so pri Pückovij bili mlaci, Ošlaj pa oviva.

Ravno so za obid jeli pod lugašom. Dolnji Joško, ka njemi je mlin rokou združno, je ravno nekaj pripovidačao. Krehlao je, pa si spoj z ednov rokouv mustač popravlao.

Naednok pa postane dreveni. V škednji so stali Pückov cüzek, na njem ded z gasmaskov, okoli pa Pückovi mlaci. Ravno tak so stali, kak je včasi viditi na staroj slici Franca Joška i njegovo spremstvo kda ide vö na parado.

Pri reomatični betegaj za masiranje, pri trganji yu sklepac, pri bolečinaj v križi, lica tak i na celom teli je dobro, či držiš Fellerov Elsafluid stalno pri hiši. — Pravi Fellerov Elsafluid se že več kak 36 let nüca kak domače vrastvo za okrepljenje tela i njega branjeje proti vsakšemi betegi. Onim, ki so preveč občütlivi, naglo se rashladijo, dobijo našec i boli ji šinjek, gut, dobijo trošenje od mraza, slabo spijo, je Fellerov Elsafluid zvünredno hasnoviti Dobi se v apotekaj i yu bautaj po 6.- Din, 9.- Din i 26.- Din. — Po pošti najmenje 1 pak (9 posküsnü, ali 6 dvojniva, ali 2 velikiva specijalniva. glaža) za 58.- Din, štiri takši pakov samo za 173.- Din pri apotekari EUGEN V. FELLER, Stubica Donja št. 823. (Savska banovina).

Med Balažicovimi težaki se je ničče nej geno. Kda pa je Ošljaj za fegeša proso, so vsi prasnoli v smej.

„Ve smo mi nej mlaci, Ošljaj,“ je brečao dolnji Joško. „Nemamo fegeša.“

„Ve pa bar čorno olje nam dajte ka —“

„Ka bi si cipe mazali“, njemi skoči v rečj dolnji Joško.

„Nej, ka Pückove kubile stiskavle.“

„Bedak si, Ošljaj, bedak, kak tvoj oča.“ Tak si radi naši ljudje gučijo bodikaj v špajsi, šče raj pa v čemeraj. „Kak je pa s pücom, ti Balažic“, se je obrno dolnji Joško k verti.

Težaki so se vsi smejali. Med tem je odišeo domači Imri v ograd i po tüo šou odzaja k mlacom i včesno z bičom po žrebeti. Zobstom sta lovila Horvat pa Ošljaj cüzeka za šinjek. Gornji tao deda z gasmaskov pa se je prevrgeo na Legenički-noga. Na cüzeki so samo ostale noge pa črevli zato ka sta bile z vajatjon privezanivi. Cabalankale sta okoli cüzeka pa tukle po nogaj ka je kalop bežao po pouti proti domi.

Te se je zgoudilo nekaj, od koj se je po vesi dugo gučalo.

Skoro vse ženske majo tou navado, ka či več dice ma, več je naklada na koula. Tak naklajena koula z dicouv je srečao Pückov cüzek, z dedovimi nogami. Krampačova Rozina se je pelala po travo. Kda so krave ovarale cüzeka, so nazaskoup bežale po Makutrovon oranji. Rozina je Boga na pomoč zaza-vala, deca so pa pomali dol s kou kapala i v eden glas brečala. Krave so zavinole v kukarico i potrle rud. Deca so ostala na njivi, Rozina pa je krave po kukarici lovila.

Pückova Bara je na oseke dol sela, kda je žrebe pribežalo z nogami domou, tak se je smejala. Ošljaj pa Horvat pa za njim.

„Kde je pa šče drügi tao deda?“

„Legen nese“, je pravo Horvat, pa se čouvao.

Ošljaj pa je tüo šou v štalo i cüzeka prvezao.

Stara Pückovica so vse tou, ka se je zgoudilo, skoz okno vidili. Mignoli so z glavouv, ka je vozeo na krof skočo.

„Nikaj, sčista nikaj nun pravila. Nikaj! Samo tej mlacov nikdar več noumo meli.“

Noč.

Dosta slaboga se gučij od mlinarov. Či bi što samo malo probao njüvo življenje, bi spoznao, ka tüdi pri mlini pečene ftice v zoube ne letijo. Na vse kraje se je ogrizavle rekši: Nemarjacje

BAHOVEC — PLANINKA ČAJ.

Najlepšo nagrado sprime človek v starosti, če si je telo v pravom časi učrstvo proti onemoglosti v starosti i te pri dobrom svojem zdravji lahko vidi, kak se drügi morejo boriti proti slabosti srca, glavobola, šüma v vühaj, nesposobnosti za delo, reumatizmi i preranomi povapnenji žil. Edno pravilno izvedeno zdravljenje s pomočjov zdravilnih sokov, osvežüje celo telo, oživla obtok krvi, drži prebavne organe v redi i čuva proti preranom staranji. Iz takšega preizkušénoga zdravilnoga zelišča se dela „Planinka“-čaj Bahovec, šteri se dnes najbolje nüca i to za čiščenje kryi i celoga tela.

sou, ležijo, ka trava pod njimi žuti. Liki kelke noči, kda drugi sladko spijo, oni delajo.

Tüdi Janči je bio mlinar. Lübo je kadilo i pilo, pa grozno dosta je pojo. K mlini njemi je nej mogla žena k sakšemi mali nesti jesti. Prnesla njemi je poudne za večerjo tüdi. On je pa vse poudne pojo. Tisti večer njemi je pa žena večerjo prnesla za poudne tüdi, zato ka je nendri težake balila. Pa Janči je bio zadovolen. Eli pojej poudne tüdi večerjo, eli večer obid.

Rejsan se je najo do sitosti, te je pa nikak nej mogeo zaspati. V želoci njemi je gor pa dol brülılo, on se je pa premetavao po kloupi. Tisto noč bi lejko spao, zato ka je kukarico mleo. Kukarico pa nej sila gor nositi.

„Eh, Bog moj, kelko človik trpij,“ obrno se je k steni i posili vküp tiskao očij.

Skoz okno ga je pa gledao Ošljaj. Kapo si je dol vzeo i skoz brežno okno špejhao Jančija. Včasi si je dol počučno, kak je Janči nogou sklüčo eli zdehno. Na brejgi pa je v travi ležao Horvat.

„Spij?“ je sikno Horvat. Ošljaj je nikaj nej odgovoro, liki je po opori potüo šou na brejg.

„Spij?“, pali pita Horvat.

„Gde je Legeničkin“, si zgučij Ošljaj, kak da Horvata ne bi čüo.

Legeničkin pa je büo za kukaricov. Odihavao si je pa si popravlao slamo za velki stari kaput, ka ga je meo ded z gasmaskov. V kaputi je šče slamo kamatá trpo, liki v lačaj jemi je bilou strašno naopačno. Kda je šteo nogou sklüčiti, ga je jako jejžalo. Zvün toga je bio Legeničkin preci velki babjek. V cumpernije je vörvao. Zdaj si je pa mislo, ka s toga vsega nikaj noude, či Jančija zosagajo, ka se tüdi njemi lahko kaj takšega zgodij. Lehko šče v Müro spadne.

„Si kredi Legen?“

„Kredi? Nej. Znata ka me tak po nogaj jejža.“

„Ne boj deca Legen! Ve tou že pretrpiš,“ je kunou Ošljaj.

„Slamo vö z lač denimo“, pravi Horvat.

S čemerami je pomagao jemati Ošljaj s Horvatom slamo vö z Legenovij lač. Zdaj je bio viditi Legeničkin strašno šörek v odzgoranjom talí, odsposdi v lačaj pa ga je nikaj nej bilou.

Z njim je prišeo tüdi Pückov Pinči, jako nemaren pes, či si ga dele pošilau, dele je büo. Njega so zvezali za noge pa ga djali pred Legeničkoga na oporo. Pinči je samo malo stujao, te je pa ležao kak so ge djali. Legeničkin pa je začno trepetati na opori, kda jemi je Ošljaj popravlao gasmasko na obrazi.

„Ti Ošljaj, ve gasmaske nej sila, jako mi je vrouče“, je Legen proso Ošlaja.

„Tüo boj, ka Janči noude čüo“.

Horvat si je pa pripravlao elektriko, ka de svejto v Legena, kda se Janči obidij.

„Bojta kredit! Kda jaz siknen, te tij Horvat posvejti, tij Legen se pa vednako drži, pa samo v okno gledaj“.

„Dobro bi bilou“, šepeče Horvat „če bi meo Legen na sebi lilahen.* Lepše bi bilou“.

„Kde ga pa maš Legen? Ve ti ga je pa Bara dala“, je büo ščista iz sebe Ošlaj.

„E, te se Janči preveč zosaga“. Pa Ošlaj je prneso od kucarice lilahen, ga lepo djao na Legena. Zdaj pa je büo Legen rejsan strašen viditi. Vse je büo bejli, samo gasmaske čorne. Šče Pinči ga je prestrašeno gledao.

Ošlaj je pali odišeo po opori v mlin. Jako tüo je vse delao, ka ne bi Janči prle vido, kakše vragolije začinjajo Püčkovi mlaci. Pa Janči je že spao. Ošlaj ga je dugo gledao, na bregi sta pa oviva kumaj odihavala. Čakala sta, kda Ošlaj sikne, ka te začneta svoje delo: Ošlaj posveti, Legen se pa mirno podržij i gleda v okno.

Legeničkomi je škrab šou po tejli, kda se je zmisló, ka de zdaj on preminoči. Že je Boga proso, ka njemi naj tou ne zeme za grej, zato ka ga je Ošlaj napelao. Ošlaj je bodikaj človik. Vse tou si je premišlavao, te se naednouk posveti v njega. Pred seov je nikaj nej vido. Med klepetanjem mlina je čüo Ošlaja.

„Jaj, jajjaj“ — je nemilo javkau Ošlaj. „Jaj — jaj, Janči, stani, Janči — jaj“. Tak nevarno je djao Ošlaj, kak da bi prišeo z ovoga svejta.

Iz prvoga sna se je obüdo Janči. Zdigno je glavou i poslühno. Tak se jemi je vidilo, ka je nešče joukao.

„Jaj, jaj. Stani Janči“, je pali zjavkao Ošlaj. Jančija je lüčilo dol s klopj, skoz okno pa je vido na brejgi čüdo. Nekaj bejloga je sedelo na opori pa je na glavi nekaj melo. Stisnolo ga je v grli, ka je nanč nej mogeo požirati. V okomegnanji je nažgao posvejt.

„Jezuš, Jezuš, nekaj je vöni“. Janči je bejžao v mlin, pa vüžgao drügi lampaš. Šteo je staviti mlin, pa je nej znao sam za sebe. Vse je trepetalo ž njim.

Legeničkin pa je nej več zdržao. Že se je sam strašno bojao, ka njega zdaj kaj ne bi zosagalo.

„Ošlaj, odimo!“ zazove Ošlaja. — „Zakaj?“

„Eh, odimo, se zgovarja Legen, me že tiščij“.

„Vrajži, zakoj si pa nej šteo meti slame v lačaj“, se krejga Ošlaj od kuće. „Horvat, nekšo blanjo njemi deni pod zadnjico“.

Horvat je začno okoli sebe iskati blanjo. Ošlaj pa je skoz reške gledao Jančija, ki je klečao pri grodi pa roke gor držao:

„Sveta Mati Boža, vsi sveci i vse svetnice“. —

Ošlaj pa za kučov: Jaj, jaj, Janči, stáni, Janči.

Janči, kda je tou čüo, je gor skočo, bejžao k kni i brečao v nouč:

„Pomagajte mi! Na pomouč! Jezuš, na pomouč!“

Mlinarje so vküp bejžali, Püčkovi mlaci so pa skočili. Na opori so pozabili zvezanoga Pinčija, ki je v strahi cmünckao. Tak se je včasi drügi den zvedilo, ka so napravili mlaci. Janči je kunou, mlace je sram bilou, drügi lüdje so se pa smijali.

* lilahen=prt za posteo.

Slovenska krajina i misijoni.

Med *slovenskim narodom* se je zanimanje za misijonstvo po boji, posebno pa v zadnjem desetletju, izredno poživilo. Najveć pač po prizadevanji mesečnika *Katoliški misijoni*, Misijonskoga koledara i drugih misijonskih listov. Dosta pomagajo tudi misijonske prireditve, ki se vršijo vsako leto na misijonsko nedelo, to je predzadnje nedelo v oktobri. Zato se nesmimo čudivati, če leto za letom tak močno narašća število slovenskih misijonarov i misijonark.

Z najvećšim veseljom pa moremo naznaniti, da je ravno naša *Slovenska krajina* izmed vseh slovenskih pokrajin najbolje blagoslovljena z misijonskimi poklici, pozvanji. Če Bog dá, bo mela naša krajina za nekolko let telko misijonarov, kak skoro vsa ostala Slovenija.

Kak to? Razumljivo nam bo to, če poglednemo na misijonsko delo *doma* i nato na delo naših v *misijonih*.

Delo za misijone doma.

Kleklovo delo. Misijonska miseo je pri nas ne nepoznana. Naš *Marijin list*, ki izhaja že od 1904. leta, je večkrat pisao od misijonstva; od naše dužnosti, da podpiramo misijonare pri njihovu velkom i težkom deli. Potom svojih listov je g. *Klekl Jožef* seznanio naše ljudstvo z misijonstvom. Začno je pobirati tudi pejnaze za misijone. Za misijone v Afriki se je pošilalo *Držbi sv. Petra Klaverja* v Ljubljano. Tudi med našim ljudstvom se je pobiralo za misijonsko hišo v Grobljah. Lazaristom, misijonarom v Celji, je g. *Klekl* poslao lepo šumo pejnaze s trojnoga namena:

1. Da bi se pri nas v vseh že obstojećih ali v bodoće se nastajajoćih slovenskih (tudi mešanih) farah v Slovenskoj krajini, če te spadajo v Jugoslavijo ali pa ne, konći vsako deseto leto obhajao sv. misijon v slovenskom jeziki.

2. Da bi se v Slovenskoj krajini pozidala misijonska hiša, kde bi se vsako leto opravile po ednok duhovne vaje za moške, ženske, dekle, dečke i šolsko mladino v slovenskom jeziki.

3. Da bi se vzdržavala konći edna misijonska postaja slovenskih lazaristov ali med pogani ali med razkolniki.

A kda bi meli svoje lastne misijonare, bi se podpiralo predvsem té.

Takše načrte je meo g. *Klekl* že *pred prevratom!* I vüpjamo, da se ednok uresnićijo tej načrti, štere je meo g. *Klekl* že te, kda smo šće bili pod Madjari. Iz nabranih pejnaze je neimre on nameno napraviti posebno fundaciju (ustanovo) i je že oproso bo-

Poštüvane čtevcu našega kalendara s tem opominamo na vsepovedi poznane i oblüblene zdravilske proizvode „Thierry-Balsam“ i „Thierryova Centifolijska mast“ iz lekarne *Angeli Čuvari*, *Adolfa pl. Thierry-a nasled.*, *Pregrada*, br. 48. via *Zagreb*, Jugoslavija. Pogledj dobro kliširane oglase (oglasne z zakonom zaščitenim znakom) v našem kalendaru

gojanskoga plivanoša Bašo, naj prevzeme oskrbo te ustanove. A šče prle, kak se je to delo v red postavilo, so zaprli sombo-
telskoga škofa, pregnali ravnatela škofijske pisarne dr. Rogača i
g. Klekl pa Baša sta mogla bežati.

Priznati moramo, da je g. Klekl s svojim dušnopastirskim
delom i tiskom būdio poleg dūhovniških i redovniških pozvanj
tūdi misijonske. Na misijonsko fundacijo je v črensovsko poso-
jilnico vložo Klekl Jožef 5000 Din. iz svoje poslanske plače,
nabrano se je pa izročilo č. g. Lazaristom v Celje.

Stalno zasledūje s pazljivostjov delovanje naših misijonarov
i misijonark tūdi zdaj. Pōsebnost v preminočem leti (1935) je v
svojij listaj, Marijinom listi i v Novinaj, priobčo prēce misijon-
skih pisem i zastoni (kšenki) njim pošila Marijin list.

Radohovo delo. Drūgomi, šteromi mora biti Slovenska kra-
jina zahvalna za tak veliko število svojih mladih misijonarov, je
g. *Radoha Jožef*, salezijanski dūhovnik. Zāto te goreči sin naše
krajine zaslužī, da se naš Kalendar ob toj priliki stavi nekolko
tūdi pri njem i pove slovenskoj javnosti par reči o njegovom
občūdovanja vrednom deli.

Je sin kmetskih starišov. Narodo se je v Nedelici, v tur-
niškoj fari, 24. septembra 1887. K salezijancom je odišeo pred
tresetimi leti (1906.) v Italijo, v zavod Cavaglia. Posvečeni je bio
15. jun. 1919. v Krakovi na Poljskom. Že dolgo sodelūje pri našem
domačem tiski, pōsebnost pri Marijinom listi. Vnogo je pisao.
Pisao je lepe članke pa tūdi pesmice. Leta 1923. je prišeo kak
ravnateo v Soboto i začno zbirati za dijaški zavod Martinišče.
V petih letaj je s pomočjov naših vodilnih domačih dūhovnikov
(† Baša, Klekl, Slepec, Jerič i. t. d.) većinoma med našim lūdstvom
telko nābrao, da je mogeo 1928. začnoti z zidanjem velkoga dija-
škoga zavoda pri gimnaziji. Raynateo Martinišča je bio od 1923-1930.

Kak veliko delo je bilo to, more pravično presoditi samo
tisti, ki zna, kelko trpljenja i skrbi je mogeo g. Radoha prestati
pri zidanji toga zavoda. S kakšov lūbeznejov je zāto tūdi spreje-
mao v svoj zavod predvsem naše nadarjene *domače*, kmetske
sinove! Tak je skrbo, da je mela naša gimnazija dobre, vzorne
dijake i naše lūdstvo zādosta dūhovniških poklicov iz svojih krajov.

Zāto so lahko pravili naš prejšnji škof dr. Andrej Karlin,
da je Martinišče njūvo drūgo malo semenišče, ar prece Radovih
gojencov je prišlo v mariborsko bogoslovje.

Med tem, kda se je g. Radoha telko trūdo i se skrbo za
naše Martinišče, je opravlao drūgo, izredno važno delo, veliko

Lūdje, šteri igrajo, so srečni. S pomočjov praktičnih nasvetov
svetske firme Meinel & Herold
se lahko odrastli kak tūdi deca z lehkotov navčijo igrati na štero šte glazbilo.
Firma davle vsakomi brezplačne nasvete i glazbila sama se dobijo pri njoj
po najfalejših cenaj, ar ona kŭpūje glazbila ravno od tvornice, to je od nje-
noga skladišča. Zavolo čistoče njūvih glasov i zavolo dobre kvalitete vživljejo
ta glazbila vrednost po celom sveti. Jugoslovenska prodajna centrala tvornice
glazbil Meinel & Herold v Maribori št. 217. pošle ščista kšenki na prošnjo
svoj lepi ilustrirani cenik.

poslanstvo. Začno je zbirati tudi delavce za Gospodove gorice v *misijonih*. V počitnicaj, kda so bili njegovi gojenci, dijaki pri svojih domačih, je zbirao okoli sebe tiste dečke, ki so čutili v sebi misijonsko pozvanje. Pet let zaporedoma (1925—1929) jih je sam osebno vodo v Italijo, v salezijanske zavode, kde so se pripravljali za misijonsko delovanje.

Pri njem v Martinišči so se vpisali tisti, ki so nakānoli iti v Italijo. Vsako leto avgusta meseca so bili v Martinišči, kde so se včili italjanskoga jezika. Te mesec je bio čas preizkušnje. Nesposobni so ostali doma. V tom meseci so se nāvčili telko italjanščine, da so mogli v Italiji začnōti brez velikih težav tak zvani pripravljalni tečaj. Bole nadarjeni so v tom tečaju tak napredūvali, da so okoli božiča že stopili v prvi razred i se z Italjani vkūp včili. Bili so celo takši, ki so bili prvi v svojem razredi i pisali lepše italjanske naloge kak Italjani sami.

Naše dečke so meli predstojniki radi. Šče drūgim so je postavljali v vzgled. Zdajšnji vrhovni predstojnik salezijanskoga reda, g. Rikaldone, ki je bio tistoga časa vrhovni prefekt, je pred 150 bogoslovci, zbranimi iz vsega sveta v salezijanskom mednarodnom semenišči, jako lepo pripovidoval od Radohovih misijonarčkov. G. Radohi samomi so sal. gospodje večkrat častitali i ga prosili, naj njim pošle več i več dečkov.

Vsi so bili sprejeti brezplačno. Samo za pot, obleko i knjige so mogli stariši dati. Šolali so se na račun milodarov. Tudi nešterne misijonske provincije — pokrajine, predvsem južnoameriške, kde je malo poklicov, so pošilale tem zavodom na pomoč. Pač z namenom, da bi tudi njim pošilali misijonare. Zāto je razumlivo, zakaj telko naših misijonarčkov delūje ravno v Jūžnoj Ameriki.

Naši dečki so se v teh zavodaj počūtili nad vse srečne. Se zna, da so ne vsi ostali tam. Nešterne so želeli nazaj stariši, drūgim so predstojniki tak svetūvali, da naj včenje pūstijo. Nešterni so pa mogli zavolo slaboga zdravja oditi. Edni pa na slovenskih sal. zavodaj nadaljavajo svoje včenje. Eden med njimi, Pozvek Viljem z Vidonec pa je v Cumiani 1932. leta mro. Bio je pravi angelček.

Dvanajst Radohovih misijonarčkov je v preminočem leti (1935) že delalo v misijonaj v raznij delaj sveta. To so: Antolin Avguštīn, Meolic Štefan, Dominko Štefan, Geld Karel, Ozmec Ignac, Maroša Martin, Schnurer Franjo, Horvat Aleksander, Sočak Štefan, Kreslin Ignac, Zver Alojzij i Fras Alojzij. Tak že Radohovo delo ide v klasje. A če Bog dá, jih ešče skoro dvakrat telko pride za temi v Gospodove misijonske gorice!

Lastni hasek vsakoga betežnika, šteri žele od nadūhe ozdraziti, zahteva, da si naroči brezplačno i poštnine prosto poučno knižico s slikami i da se poslūži povsod poznane firme Puhlmann & Co., Berlin, Mūggelstrasse 25—25a, štera že vno go let obstoji. Pazite na oglas v našem kalendarī.

Slovenska krajina v misijonaj.

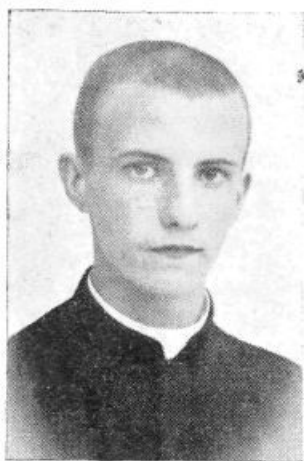

Preč. g. Raduha Jožef,
salezijanec,
būditeo za misijone.

Naši misijonski delavci.

Gomboši Anton

Dominko Štefan

Fras Alojz

Geld Karol

Naši misijonski delavci.

Antolin August

Ozmec Ignac

Zver Alojz

Kreslin Ignac

Naše misijonske delavke in misijonski brat.

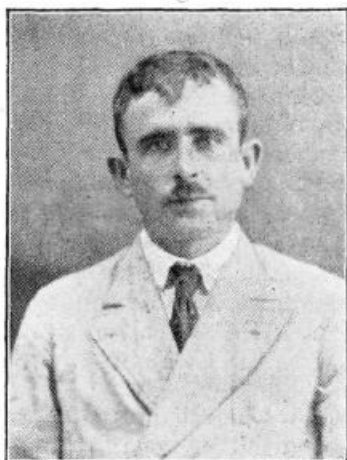
Žitek Marija

Jug Cerinija

Ščančar Marjeta

Meolic Štefan

Delo slovenskih misijonskih listov. Búdili so pa misijonske poklice pri nas túdi slovenski misijonski listi: Katoliški misijoni, Misijonski koledar, Salezijanski vestnik i drúgi listi. Kda sem najmre pitao stariše naših misijonarčkov, kak i gde so dobili veselje za misijonsko pozvanje, so mi neštérni túdi odgovorili: „Rad je čteo poleg Marijinoga lista túdi naše slovenske misijonske liste.“

Tak smo vidili, kak i kelko se je delalo pri nas *doma* za misijone. Zadovolni smo lahko z delom. A šče naprej delajmo! Goreče delovanje naših misijonarov i misijonark naj nam bude v vzgled i naj nas priganja k stanovitnomi deli za misijone!

Delo naših v misijonih.

Zvün prle naštetih misijonarčkov šče delújejo naslednji sinovi i hčere Slovenske krajine v misijonih: dva salezijanska dúhovnika Kerec Jožef i Geder Jožef na Kitajskom, pet misijonark: Špilak Kata, Veronika Bakan, Ščančar Marjeta, Žitek Marija i Jug Cerinija pa eden misijonski brat Gomboši Anton. Tak !jih je v preminočem leti (1935) v misijonaj delalo že *dvajseti* naših misijonarov i misijonark. Delújejo v najrazličnejših krajih sveta, v Aziji, Afriki i Ameriki.

Poglednimo malo k njim!

A z i j a.

V Aziji jih mamó šest. Na Kitajskom štiri, na Japonskom i v Palestini po ednoga.

Kitajska. Vsi, ki poznajo misijonske prilike, pravijo, da so najbolje nevarni misijoni na Kitajskom. Na Kitajskom so misijonarji neprestanoma v nevarnosti za svoje življenje. V teh težkih razmerah delújejo naši misijonari. Tú so Kerec Jožef, Geder Jožef, Meolic Štefan, sal. brat i misijonarka Jug Cerinija.

Najstarejši naš misijonar na Kitajskom je *Kerec Jožef*. Rojen je 15. oktobra 1892. v Prosečkoj vesí. V osnovno šolo je hodo pri sv. Sebeščani. Kak sin ne ravno bogatih kmetskih starišov je mogeo že kak mladi dečko hoditi na polsko delo v Slavonijo. Že tam je večkrat predgao delavcom. V tom časi si je spravo na Vogrskom slúžbo. Bio bi kelnar. Mati njegova so pa znali, da je takša slúžba nevarna dúši mladoga človeka. Záto so bili proti tomi, da bi odišeo v to slúžbo. Šli so s sinom k svojemi plivanoši Klekli i njemi povedali, ka jih teži i njim dela skrbi. Ne zaman. S Kleklnovov pomočjov je dobo Kerec slúžbo v hiralnici v Ljubljani. Za svojega prebivanja v Ljubljani se je Kerec seznanó s salezijanci na Rakovniki. Zaželo je postati salezijanski dúhovnik. A zavolo toga, ka je že starejši bio, se je bojava,

Vöre, zlate i srebrne predmete najbolše küpíte, če od stare strokovne firme H. Suttner, Ljubljana br. 895. zaprosíte ilustrirani katalog, štéri se Vam pošle popunoma brezplačno.

če ga ne sprejmejo. Pa povedali so njemu, da se pri salezijancih tudi starejši dečki lahko idejo včit za duhovnika. Pisao je domo i svojemi župniki i proso, naj njemu dovolijo iti za glasom srca, ka se je tudi zgodilo.

Poslali so ga v Italijo, v salezijanski zavod za Madjare v Cavaglio i sledkar v Penango. Novicijat i študentat (višjo gimnazijo) je opravo v Veržeji. Po opravlenoj asistenci (vččenjej gojencov) na Radni i Rakovniki je odišeo v Italijo v Turin (Fog-lizzo) v bogoslovje. A tu je ne bio dugo i odišeo je 1921. v misijone na Kitajsko v Macau. Novo sv. mešo je meo 23. maja 1927. Delovao je v raznih krajih.

Sal. misijonar Kerec Jožef

Posebno je znano njegovo izredno žmetno misijonsko delovanje v Makao i sledkar v Taonunu. Na tom mestu je mogeo jako dosta prestati, največ zavolo kitajskih roparov i komunistov. Nato je bio ravnateo obrtne šole sv. Alojzija v Hongkongi i istočasno je opravlaio razna druga dušnopastirska dela v bližnij cerkvaj i zavodaj. Tu je zidaio cerkve: sv. Marjete, Kristuša krala, sv. Terezije deteta Jezuša i marca 1932 so postavili vogelni kamen za velko cerkev sv. Antona Podovanskoga. Kda je mro vrhovni predstojnik salezijanskoga reda v Rimi, je sprevajao svojega g. provinciala na glavni družbeni zbor volit novoga vrhovnega predstojnika.

Pri toj priliki je prišeo Kerec v svojo domovino, da še malo odpočije, nabere novih moči i zbere milodare za novo cerkev v Hongkongi. V Ljubljano je prišeo 7. maja 1932., junija 5. je ponovo svojo prvo sveto mešo v domačoj farnoj cerkvi pri sv. Sebeščani. Za predgara si je zbral negdašnjoga svojega plivanoša — Klekla. V domovini je Kerec ostao skoro edno leto i pol. V tom časi je obiskao vnogo slovenskih far, kde je meo misijonska predavanja i predge. V Slovenskoj krajini je meo razen doma pri sv. Sebeščani misijonske predge i predavanja v Soboti, pri Gradi, na Cankovi, v Martjanci, Pertoči, pri sv. Jüriji, i v Črensovci. V ostaloj Sloveniji je meo misijonske govore v nad petdesetih krajih. Nazaj na Kitajsko je odpotüvao oktobra 1933.

Nazaj v Hongkong je prišeo 4. novembra 1933. Srečno je spravo vse stvari, štere so njemi dariüvala dobra srca v domovini za misijone. Vnogo je nabrao za novo cerkev sv. Antona. A náskori, kak je prišeo na Kitajsko, njemi je boža previdnost določila drügi delokrog. Prestavljeni je bio v Siu Čao (Shiu Chow), kama je prišeo 18. novembra. V zavodi sv. Ivana Boska je bio ravnateo osnovne i srednje šole. Bio je tüdi nadzornik v obrtnoj šoli i tiskarni. Aprila meseca 1. 1935. pa so ga predstojniki predstavili na novo misijonsko mesto v Junnanfu, na jako žmetno misijonsko pole.

Kerec je izredno zmožen, podjeten i goreči misijonar. Tüdi jeziki njemi ne delajo težave. Za silo guči edenajst jezikov. Teško delo njemi je odločo Bog, a kak srečnoga se počüti! Sam pravi:

„Dela i trpljenja je dosta, a naše srce se záto ne žalosti. Ve je puno ognja božje lübezni. Naše delo je tak silno zvišeno: poganom prinašamo mir i lübezen. Za sebe nikaj ne iščemo, povračilo za naše delo je večkrat pomenjkanje. A vseedno se počütimo pri vsem trpljenji tak jako srečne“.

Što šče občütiti, kakši je tisti goreči ogenj čiste lübezni do poganskih düš, naj čte Kerecova pisma. Kak lepa so, puna nadnaravne topline. I záto s takšim veseljom prinašajo razni listi Kerecova pisma.

Kerec je vnogo pisao. Pošilao je svoja misijonska pisma raznim listom: Katoliškim misijonom, Salezijanskomi vestniki,

Dovršena ženska snajžnost se ne more doségnoti v 3 dnevaj-

nego samo z rednov obravnavov
kože, vlasi, vüst i zobi. Za to je potrebno, da se obravnavamo sistematüčno stalno z ednoistimi nashajnimi zdravniškimimi vrastyami, ar z preminjavanjem toga dela se lahko razdraždžijo kožni organi. Zato dobro činijo oni, ki ostanejo pri zdravniški nashajni Fellerovi Elsa vrastyaj: Fellerova kaukaska Elsa pomada za branítev lica i kože, Fellerova močna Elsa pomada za rast vlasi (2 lončüča edne pomade, ali 1 lončüč od oboje pomade franko 40.-) Din. Fellerove Elsa žajfte zdravja i snage (7 vrst: liliüjova-mlečna, kremžajfa, glicerünova, žučak boraksoya, katranova i za brijanje), 5 falatov različni Elsa žajfte franko 52.- Din. Elsa-Shampooon, Elsadont-krema itd. Po pošti pošle apotekar Eugen V. Feller, Stubica Donja št. 823. (Savska banovina).

Misijonskomi koledari, pa tudi Marijinomi iisti i našemi Kalendari. A tudi Slovenec je večkrat prineseo njegova pisma.

V naših misijonskih listih je dosta fotografij, slik iz Kerecovih misijonov. Kerec je tudi goreči zbirateo misijonskih reči za misijonski muzej, ki je zdaj v Grobljah. Dosta znamenitih i dragocenih reči je že v njega poslao.

Zato se nesmimo čudivati, če je Kerec eden izmed najbolje znanih misijonarov v Sloveniji!

Drugi naš misijonar na Kitajskom je *Geder Jožef*. Rojen je 17. februara 1901. pri sv. Jüriji (Rogaševci). Šolao se je pri salezijancih v Veržeji. V novicijati je bio na Poljskom v Kelzci. Dele se je včuo v Krakovi, asistenco pa opravo v Ljubljani.

Geder Jožef

Leta 1925. je odišeo v Italijo (Foglizzo). Posvečeni je bio 1929 leta. Oktobra toga leta je odišeo v misijone na Kitajsko, kama je prišeo 22. novembra. V Hongkongi je prišeo vküper s Kerecom. Pri njem je ostao dva meseca. Zavolo boja, ki se je vršio v tistoj pokrajini, kama je bio Geder namenjeni, je ne mogeo iti naprej. Pri Kereci se je začno včiti kitajskoga jezika. Prvo Gederovo misijonsko pole je bilo mesto Siu Čao (Shiu Chow). Tü je bila osnovna i srednja šola i zavetišče za onemogle. Na toj misijonskoj postaji je prebivao tudi škof Alojzij Versiglia, ki je naskori po Gederovom prihodi, 25. febr. 1930. leta mro mučeniške smrti. Oktobra 1930. leta je odišeo Geder v Lin-Chow, kde je ostao pol leta. Na svetek sv. Jožefa 1931. leta je pri-

še v Tung-Pi, kde je šče zdaj. Tung-Pi leži v severozapadnom deli velke kvantunške province.

Gederovi misijoni dosta trpijo zavolo komunistov i roparov. Že večkrat je mogoce cerkvene reči spskriti i bežati pred komunisti, ropari. Dugo deluje v Tung-Pi-ji, a njegova čreda je šče mala. Najvekše vüpanje ma tüdi on v mladini. Ma dve šoli z okoli 200 vučeniki. Težko delo ma. A vseedno ne obvüpa. Sveta vera njemi davle moč i neodrešene düše ga priganjajo k deli!

Njegova misijonska pisma i slike iz njegovoga misijona prinaša Salezijanski vestnik, Katoliški misijoni, Slovenec, kak tüdi naš domači tisk.

Salezijanski brat *Meolic Štefan* je tretji naš misijonar na Kitajskom. Rojeni je v Krogi 22. decembra 1904. Bio je šoštar. Kak trindvajsti letni je odišeo 1927. v Italijo v Turin (Foglizzo). V novicijati je bio v Villa Moglia. Na Kitajsko je odišeo 1931. Deluje kak misijonski brat v Macau-i. Svoja misijonska poročila pošlje navadno g. Klekli i je najdemo natisnjena v Novinaj i Marijinom listi.

Na Kitajskom mamö tüdi edno svojo misijonarko. Preminočo jesen (1935) je odišla v kitajske misijone *Jug Cerinija* iz Gederovec. Je usmiljenka.

Palestina. V Betlehemi je Žitek Marija, sestra Marije Pomočnice. Rojena je 10. marca 1904. v Krogi. V misijone je odišla v jeseni.

Japonska. Tüdi na Japonskom mamö svojega mladoga misijonara — *Antolin Avgusta*. Narodo se je 22. maja 1911. v Beltinci. Po opravljeni osnovnoj šoli je hodo štiri leta v sobočko gimnazijo. V jeseni 1927. je odišeo v Italijo. Tri leta je bio v Turini (Foglizzo). V novicijati je bio v Villa Moglia. Po štiri-letnom prebivanji v Italiji je prišeo nazaj v Slovenijo. Studentat (višjo gimnazijo) je opravo na Radni. Po odsluženoj vojaščini je asistirao edno leto v Zagrebi. Na Japonsko je iz Turina odpotüvao 13. decembra 1934. Na japonsko je prišeo 11. jan. 1935. Najprle je bio v Miyazaki-ji, v mesti, ki leži na otoki Kiyushu i ki ma do 80.000 stanovnikov. Tü majo salezijanci svoj misijon, sirotišče i malo semenišče za domačine. Kda se je g. Antolin navado nekolko japonskoga jezika, je včio v filozovskom študentati (višja gimnazija) razne predmete. A na tom mesti je ne bio dugo. Predstojniki so ga prestavili v Tokiyo, glayno mesto na Japonskom, ki ma sedem miljonov stanovnikov. Krščenicov je tü jako malo. Tü dela naš mladi misijonar v tiskarni i med mladinov. — Njegova misijonska pisma se objavljajo v Marijinom listi i Salezijanskom vestniki.

Zakaj bi trpeli od reumatizma i betega v kosteh (protina), gda to ne potrebno? Vzemite „NIBOL“ tablete-Bahovec, štere Vam lahko olajšajo trpljenje. I pri živčnih betegaj, proti glavo- i zoboboli kak i pri betegi od prehlada i gripe vzemite „NIBOL“ tablete-Bahovec, i bodete zadovoljni! Zahtevajte v lekarnaj izrečno samo p r a v e „NIBOL“ tablete-Bahovec v originalnih glažkaj po Din 20- ali Din 34- z napisom proizvajalca: Apoteka Mr. L. Bahovec, Ljubljana, ki Vam na zahtevü pošle b r e z p l a č n o obširno poučno brošurö.

Reg. S. br. 17979 od 26. VI. 1935.

A f r i k a .

V Afriki sta dva našiva misijonarčka, Geld Karol i Dominko Stefan. Oba sta v Tunisi. Vkuپ sta potivala na svoja nova mesta, kama sta prišla decembra meseca 1934.

Geld Karol se je narodo 1. maja 1913. v Lipovci, župnija Beltinci. V Italijo je odišeo 1927. Tri leta je bio v Foglizzo i edno v Bagnolo. V novicijati je bio v Villa Moglia. V študentati (višja gimnazija) je bio v Foglizzo. Novembra 28. 1934. je iz Turina odpotüvao v Tunis (mesto). Tunis ma okoli 270.000 stanovnikov. Večinoma so Türki. Evropcov je do 80.000, večinoma Italjani i nekaj Francozov. Lüdje gučijo večinoma arabski, a uradni jezik je francoski.

Istočasno z Geldom je potüvao v Tunis *Dominko Štefan*. Rojeni 22. januara 1916. v Gumilicaj (fara Turnišče). V Italijo je odišeo 1927. i je bio v tistij zavodaj kak Geld. Bila sta sošolca ves čas. V Tunisi je v la Marsa.

K u b a .

Kuba je otok med Severnov i Jüžnov Amerikov. Znani je po „kuba“ cigaraj. Na Kubi delüje *Ozmeč Ignac* z Melinec. Rojen je 29. januara 1911. Po lüdskej šoli na Melincaj je hodo edno leto v sobočko gimnazijo. V Italijo je odišeo 1925. Štiri leta je bio v Foglizzo. V novicijati i študentati je bio na Radni. Po vojaščini je asistirao edno leto v Zagrebi. Novembra 6. 1934. je odpotüvao na Kubo, kama je prišeo 3. decembra istoga leta. — Njegova pisma se objavljajo v Salezijanskom vestniki, Novinaj i Marijinom listi.

M e h i k a .

Naš najstarejši delavec v misijonaj je *Gomboši Anton*. Rojen je v Šalamencih (fara sv. Sebeščan) 29. aprila 1894. Leta 1909. je odišeo k salezijancom v Italijo. Dve leti je bio v Cavaglii, edno v Ivreji i dve v Turini. V Mehiko je odišeo 1913. Po trinajstih letih (1926) je prišeo za kratki čas domo i nato je prek Turina i Rima odpotüvao na Kubo. Tü je nekelko časa bio i nato je šo nazaj v Mehiko. Iz pisem, štere piše domo, se vidi, da preživlja težke čase. Stalno je v velkoj nevarnosti za življenje. Delüje kak misijonski brat.

J ü ž n a A m e r i k a .

Največ svojih misijonarčkov i misijonark pa mamu v Jüžnoj Ameriki. So v raznij državaj kak v Ecuadori, Braziliji, Columbiji i v Chile (Čile). Vseh je v Jüžnoj Ameriki deset.

Podugšaj si življenje. O tom predmeti je izišla jako zanimiva knigica, štero čtevci dobijo kšenki, či jo s kartov zahtevlejo od poštnoga zbirališča Ernst Pasternack, Berlin SO, Michaelkirchplatz 13. Abt. C XV. V ostalom si lahko čtevci na drugom mesti prečtejo v tom kalendari od te reči.

Ekvador (*Ecuador*). V Guayaquili misijonari *Bakan Veronika*, sestra Marije Pomočnice iz Dokležovja (fara Beltinci). Rojena je 28. oktobra 1905. Po opravljeni osnovni šoli je bila doma. Kak dvajstletna je šla 1925. v Italijo, kde je bila štiri leta. V misijone je šla 28. novembra 1929. i decembra 23. je prišla v Guayaquil v Ekvadori. — Slika njena se nahaja tudi v Misijonskem koledari (1931, str. 68). — Deluje med zapuščenov ekvadorskov ženskov mladinov.

Braziliija. V Braziliji so štirje: Ščančar Margareta, Zver Alojz, Fras Alojz i Špilak Kata.

Ščančar Margareta, sestra Marije Pomočnice, je rojena 15. maja 1910. v Ljutomeri. Njeni stariši so z Melinec. Nekaj časa

Bakan Veronika

so bili v Ljutomeri, a zdaj pa prebivlejo na Melinci. V Italijo je odišla 1927. i to v Turin. V Brazilijo je odpotovala 7. septembra 1932.

Drugi, ki deluje v Braziliji, je *Zver Alojz*. Rojen je 8. aprila 1913. v Dokležovji. V Italijo (Foglizzo) je odišeo 1926. Tu je bio štiri leta. V Brazilijo je odišeo 1930. v Lavrinhas. Tu je opravo novicijat i študenat. Na asistenci je bio v Rio de Janeiro. Zdaj je v Cachoeira do Campo.

Tudi *Fras Alojz* je iz Dokležovja. Rojeni je 4. maja 1904. Po opravljeni osnovni šoli je hodo dve leti v meščansko šolo v Soboto. Kak tndvajsti letni dečko je odišeo 1927. v Turin (Foglizzo). Tu je bio tri leta i edno leto v Bagnolo. V Brazilijo je odišeo 1931. v Lavrinhas, kde je bio v novicijati i študentati. V Lavrinhasi je tudi zdaj na asistenci.

Špilak Kata Štefana, šolska sestra, iz Brezovice, deluje od l. 1930. kak prednica bolnice v Catanduva Estado, Sao Paulo i to z velikom uspehom med betežniki.

Kolumbija. Pred tremi leti, marca 1933., je prišeo v Kolumbijo *Kreslin Ignac*. Narodo se je 22. januara 1917. na Gornjoj Bistrici. V Italijo je odišeo 1928. Dve leti je bio v Castelnuevo i dve v Bagnolo. Kraj njegovoga delovanja je Mosquera.

Chile (Čile). Štirje naši mladi misijonarje delujejo v toj državi, Maroša Martin, Schnurer Franjo, Horvat Aleksander i Sočak Štefan.

Prvi med njimi je prišeo v Čile *Maroša Martin* iz Melinec. Narodo se je 2. novembra 1912. v Chicagi. V ljudsko šolo je hodo na Melinci i edno leto v gimnazijo v Soboti. V Italijo je odišeo 1926. V Foglizzi je bio tri leta. Oktobra 1929. je odpotvao iz Turina v Južno Ameriko. Decembra toga leta je prišeo na svoje novo mesto, v Santiago (Macul). Novicijat je opravo 1931. Dve leti kesnej je že delovao med gojenci v glaynom salezijanskom zavodi v Santiago. Prišestno leto (1934) je bio premeščeni v Magallanes (Magaljanes), čisto na jug države. Tü je najšeo jugoslovanske izseljence. Magaljanes ma okoli 25.000 stanovnikov. Jugoslovanskih izseljencov je tü vnogo, kakši 5000, većinom Dalmatinci. Ž njüvov decov jih je nad 10.000. Živeli so v velkoj zapuščenosti. Dugo so ne meli niti svojega dühovnika.

Dela ma Maroša jako dosta. V zavodi je vučiteo, organist i pevovodja. Pa vseedno je začno med jugoslovanskimi izseljenci goreče delovati. L. 1934. je pripravo tem ljudem lepo cirilmetodijsko proslavo v njüvom maternom jeziki.

„Da bi vidli“, piše sam, „kak so bili zadovolni vsi tej naši Jugoslovani, da so znova začüli v tüjini svojo milo materino govoricu — — —, da so znova začüli svoje narodne pesmi. Dosta starčkov sem vido, kak so se od velkoga veselja jokali. S skuznatimi očmi so mi pravili: ‚Prvokrat je to tü, da se nam je kaj takšega napravilo. Dozdaj smo bili kak pozableni. Zdaj pa vidimo, da mamö tü ednoga, ki misli na nas i na našo deco, ki nas lübi.“

O svetom Cirili i Metodi je v španščini napisao edno lepo igro, štero so že večkrat tam igrali.

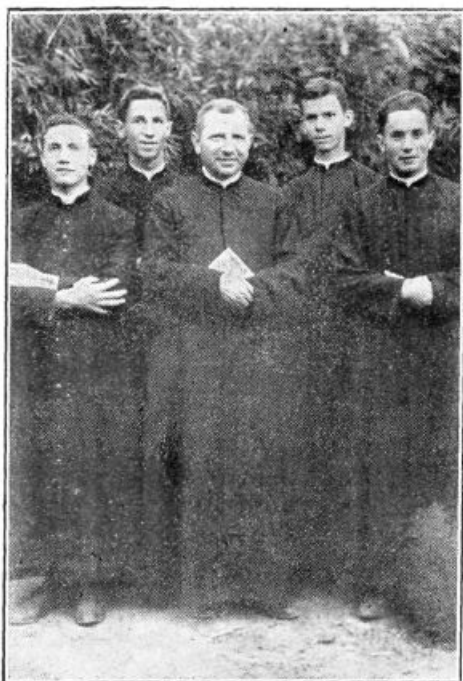
Za časa jugoslovanskoga kongresa v Ljubljani, so napravili

	Proti	DEBELOSTI	rabite neškodlive
		SLATINSKE tablete za hüjšanje, sestavlene iz naravnih mineralnih soli i rastlinskih sokov.	
	Proizvaja lekarna	Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA.	
	V vseh lekarnaj 100 tabl. Din 46.—, 200 tabl. Din 74.— Reg. br. 142/3 od 10. VII. 1934.		

tam v Magaljanec-i tudi lepi eucharistični kongres, pri šterom je tudi g. Maroša sodelüvao.

Pisao je svoja poročila Katoliškim misijonom, Salezijanskimi vestniki i v preminočem leti tudi našim listom, Novinam i Marijinomi listi.

Edno leto za g. Marošom je prišeo v Santiago *Schnurer Franjo*. Narodo se je v Topolovcih (fara Cankova) 23. avgusta 1913. V ljudsko šolo je hodo na Cankovi. V Italijo je odišeo 1926. V Foglizzi je bio štiri leta. V Jüžno Ameriko je odišeo 1930. V novicijati je bio v Maculi pri Santiagi, v študentati pa v Santiagi. Nato pa je bio na asistenci v la Serena.

Slovenski salezijanski bogoslovci v Čile.
Od leve na desno: Sočak Štefan, Maroša
Martin, magister novicev preč. g. Grasso
Valentin, Horvat Aleksander, Schnurer
Franjo.

Decembra 1932. pa sta prišla v Čile Horvat Aleksander i Sočak Štefan. *Horvat Aleksander* je rojen v Pečarovcih 11. marca 1914. V Italijo je odišeo 1928. Dve leti je bio v Castelnovo i dve v Bagnolo. Po prihodi v J. Ameriko je bio v Maculi v novicijati i nato v Santiagi v študentati. Preminočo jesen (1935) je začno delati med zapuščenov mladinov. — Svoja pisma pošila v Marijin list i Novine.

Sočak Štefan pa je bio rojeni 30. maja 1915. v Severnoj Ameriki v Bridgeportu. Starši so z Bükovnice. V osnovno šolo je hodo v Bogojino. V Italijo je odišeo 1928., kak Horvat Aleksander. Ves čas sta si bila sošolca i sta vküper odišla v Jüžno Ameriko i sta tüdi tam ves čas vküper bila.

Santiago, kde oba delüjeta, je glavno mesto republike Chile. Mesto ma jako lepo lego. Okoli i okoli ga obdajajo visike gore. Mesto samo pa leži v lepoj dolini. Tü majo salezijanci velki i lepi zavod.

— — —

To so naši delavci i delavke v misijonih. Mogoče te se pitali, zakaj že tak mladi neštérni odidejo v misijone. Tó zato, ar se mladi človek leži privadi podnebji (vremeni) i razmeram v misijonskih krajih i se ležej navči jezika tistoga kraja, kama ga zove boži glas.

V *Italiji* se jih šče dosta *prpravla* za misijonsko delo. Ti so: Kreslin Jožef iz G. Bistrice, Magdič Ivan iz Renkovec, Düh Štefan z Melinec, Jakob Avgust iz Lipovec, Pintarič Štefan iz Dokležovja, Ritlop Ignac z G. Bistrice, Sraka Avgust iz Lipovec, Zver Štefan iz Gumilic, Horvat Štefan z Brezovice, Jerebic Franc iz Melinec, Zorko Štefan iz Ižakovec, Žilavec Anton iz Domajinec, Kouter Štefan iz Bükovnice, Kreslin Martin iz G. Bistrice — sami kleriki, bodoči dühovniki. Tü sta tüdi dva sobrata: Benko Ivan iz Nemščaka i Bobovec Karel iz Lipovec. Na *Portugalskom* so trije: Maučec Anton iz Bakovec, Lebar Ignac iz Male Polane i Ütroša Ivan iz Srednje Bistrice. A Zelko Ivan iz Cankove, Brunec Mihael iz Melinec, Ščančar Martin iz Melinec, Cigan Ivan iz Gančan, Sraka Vincenc iz Lipovec i Matjašec Jožef od Lipe, vsi Radohovi „misijonaraki“ so živel i v preminočeni leti v našoj državi, največ zavolo vojaščine.

Med misijonare Brezmadežne Device Marije je stopo *Lang Jakob* iz Ropoč. Vodstvo reda ga je poslalo v semenišče na Korziko v Albini Vico.

To so naši najmlajši, ki se pripravljajo za delo v misijonih. Molimo, dosta molimo za vse tiste, ki so že v misijonih, molimo pa tüdi za té, ki se šče pripravljajo.

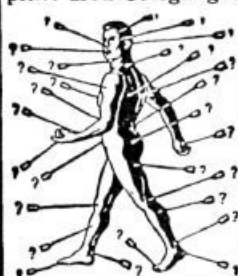
Vsem želemo, da bi z velkov *gorečnostjov* in *požrtvovalnostjov* delali v misijonskih pokrajinah za zveličanje düš i se tak zahvalni skazali svojemi nebeskomi oči za dar misijonskoga pozvanja i tak z zlatimi črkami zapisali svoja imena v zgodovino misijonov svete katoličanske Cerkve!

Škafar Ivan.

Zavolo vašega staroga betega bo hasnovito za vas, če v našem kalendaru prečtete objavo od glasovitih zdravilskih sredstev Thiery-Balzam i Thieryova Centifoljska mast, za štere so poslane vnoge zahvale i priznanja za uspehe. Prečtite zato objave apoteke Thiery na vaš lastiven hasek.

Gde je zrok betegüvanja?

To je najvažnejše pitanje, či nás kaj gder boli, ar uspeh lešanja v prvom rédi od toga visi, či pravi zrok betegu gornajdemo.

Na vsakši način je jako dobro, či vsikdar mamu pri hiši zdravniško poznano hišno sredstvo, kakše je pravi Fellerov Elsafluid, šteri se že više 36 let nüca za gajenje tela i za obarvanje proti vno-gim bolečinam.

Fellerov Elsafluid naročito je hasnoviti za one, šteri so preveč občütivi za prehlad. Lehko se prehladijo, majo hladne noge, nagibni so na šinjeka bolezni, rada jih glava boli, slabo i celo nemrejo spati.

Vnogi hvalijo Fellerov Elsafluid, šteroga so vösprobali pri občütiji slabosti i nedovoljnoga toka krvi, ar so jim oslabeledi živci i mišice.

Či je človek düševno i telovno zmantrani, včasi se nači čüti, či nekoliko kaplic lepodisečega Elsafluida vu mlekü, vu čajü, ali kavi notri vzeme, šteri ga očrsvi i krepkejšega včini.

Oni, ki nücajo mazalo proti betegi reumatičnoga obolenja, trganja, v krizi i ledevjaj rezanja, je dobro, či Fellerov Elsafluid nestanoma držijo pri hiži.

Nüca se pri zvünesnoj i znotrašnjaj bolezni Fellerov Elsafluid i izvrstno slüži tüdi kak desin-fekcijsko sredstvo i kozmetikum za roke, lica, zobe, lampe i dihala i. t. d.

Vu vodo pomešani se nüca za grgranje, ar odstrani sline i zroke kašla, zamuknjenosti, pa vugodno deltüje pri betegaj.

Fellerov Elsafluid se dobi v apotekaj i v spodobnih trgovinaj vu posküsnü glažaj po 6 Din., v dvojni glažaj po 9 ali spec. glažaj po 26 Din. S poštov pride, či ga što naednok več naroči, 1 paket z 9 glaži, ali 6 dvojnimi, ali 2 specijalnima glažoma z ednim pakivanjom s poštninov samo 58 Din. Dva takšiva paketa za 102 Din, šest takših paketov samo 250 Din (mesto 6 krat 58 Din.)

Či je štoj ne v redi

vu probavnom organi tela, dobro njemi denjejo Fellerove Elsa-pilule, povsem so neškodlive, nedražijo črva i lahko stolicu napravijo. Fellerove Elsa-pitule napravijo želodec i čistijo telo, z ednim čistijo krv. 6 škatül 30 Din, 12 škatül 50 Din, z pakivanjom i poštninov.

Kašli i motenje pri odihavanji lahko postanejo posledica plüčnoga betegu, či se zanemarijo. Zato dobro včinjijo tisti, ki se z pilom pravoga Zagorskega „Elsa“ soka od lekarnika Felleru zasigurajo. Flaša Din 15.50, po pošti 2 flaši 50 Din franko.

Eugen V. Feller, lekarnar, Stubica Donja št. 823. (Savska banovina)

Opominamo Vas, da dinare naprej pošlete, ar poštnina po povzetji košta 10 Din več. Če se ti preparati položijo k Elsa-fluidi, Elsa pomadi ali k Elsa-žajfi, se poštnina pripšara, stroški se kak najfalej zračunajo posebi.

Odobreno od min. soc. in nar. zdravja, Sp. br. 509 od 24. III. 1932

Dober tek Vam želemo! Če Vam želodec ednok nebi bio v redi, či Vam prebava nebi bila, kakša bi bi mogla biti, te vzemite nekoliko kaplic Elsa-švedske tinkture od lekarnika Felleru. Flaša Din 15.50, po pošti 2 flaši 50 Din franko.

Elsa ribji oli vala vsakomu, posebno je pa za slabe ženske, flaša Din 20.—

Elsadont krema za zobe Din 8.80.

Elsa zobni prašek samo D 6.60

Elsa kina železno vino, za slabe lüdi Din 16.50

Elsa zagorski sok proti kašli i bolečin prs, flaša Din 13.20

Elsa sladkorne pastile proti glistam Din 11,—

Elsa mentolni klinčič proti bolenji glave Din 10.—

Najböga francuska vinovica original „Radicum“ flaša Din 19.80

PRAVA METODA ZA GOJENJE NOG

Za küreče oči i züle itd.

Vam pomagaj brez bolečin, brez noža i nevarnosti zagiftanja krvi hitro i gvišno delajöči **Fellerov Elsa turistni flajšter**. Mali karton 4.40, veliki 6.60 Din. Dale: **Tekoča turistna Elsa tinktura**, glaž z pemzlnom 11 D.

Elsa prah za posipanje tela i nog i škatüla z rešetkov 7,70 Din. **Elsa prah za kopek** 6 60 Din.

Elsa-Sachet proti pisnivosti gvanta v omari 6 Din.

ZA NEGO SNAJŽNOSTI:

Fellerova kaukazka Elsa-pomada čisti lica i kožo, pomladi povejneno, grbavo i hrapavo kožo lica, šinjeka i rok püščaj, brlizge odpravla, izvrstna proti sunčnim krpam. En glažek 12 D. Po pošti franko 2 glažka 40 D.

Fellerova močna Elsa-pomada za rast vlasi, en glažek 12 Din.

Elsa-Shampooon za pranje vlasi i glave, paket 3.30 Din.

Fellerove Elsa žajfe za snago 7 vrst: lilijina mlečna žajfa, lilijin krem, žučakova, glicerinova, boraksova, katanrova i Elsa žajfa za brljanje. Po pošti 5 falatov franko 52 Din.

Elsa-Deplatorium proti kosmjinji 34 Din.

Elsa šumski dišec za sobe 16.50 Din.

Bože stopinje.

Či vidiš po cesti bežati auto ali v zraki leteti aeroplan, praviš, da auto vodi šofer, aeroplan pa pilot. Či pogledaš v družino, gde vlada lepi mer i red, gde vse kotrige opravljajo svoje delo, moraš priznati, ka ta hiža ma dobrega gospodara. Ravnotak, či v državi vlada red i mer, praviš, da jo vodi moder vladar. Vse to pameten človek prizna, čiravno ne vidi šofera, pilota, gospodara i vladara.

Arabca v püščavi so pitali: „Ali je Bog?“ „Je“, se je glaslo odgovor. „Odkod to znaš?“ „Poglejte! Ali vidite te stopinje v püščavskom pesiki? Lejko mi je spoznati, če so te stopinje človeče ali kameline. Či pa obračam pogled okoli po širokom sveti i vsešerom opazim stopinje najvišise modrosti, potem ravnotak lejko pravim: „Bog je šo tü mimo“.

Postojimo tüdi mi malo. Poiščimo šofera, pilota, gospodara i vladara vsega veselstva. Poiščimo „Bože stopinje“.

Poglej večer proti nebi. Posvet za posvetom se vužiga na njem tak dugo, dokeč vso nebo ne zagori v celom morji zvezdic. Dokeč so vučenjaki ne meli dalnogledov (rešpeterov), so mislili, ka je vseh zvezd komaj par jezero. Zdaj jih računajo na par sto milijonov. Zmerom odkrivajo nove, dozday nevidne zvezde. Dobro človeče oko zapazi pri tak zvanih „Dvojčkih“ komaj par zvezd, z dalnogledom pa več kak 3000! Gda je ponoči lepa

vedrina. vidimo prek po celom nebi tenek megleni obok. Tomi so dali ime „Rimska cesta“. Či na njo gledamo skoz dalnogled, se nam vidi, kak da bi gori migetale bele snežinke. Milijon i milijon jih migeta nad nami i vsaka snežinka je zvezda. Pa zvezde so ne snežinke. Zvezde so velikanske, većinomma vekše kak naša zemla. Nešterne so ešče vekše kak sunce. Zvezda Uranus je 14 krat vekša od zemle, Saturnus 93 krat, Jupiter 1280 krat. Pa ka so te zvezde v primeri s suncom, štero tüdi spada med zvezde! Sunce je milijom 300 jezerkrat vekše od zemle. To pomeni, ka bi se dalo iz nje-ga napraviti milijon 300 jezer zemel. Ali znaš, ka je to milijon? Či zdevleš milijon kart edno na ovo, dobiš 1000 metrov visoko goro.

Pa Vi ešče ne vejte, da je naš
mehanic (šlosar)

FRITZ ŠTEFAN,
DOLNJA LENDAVA,
Kolodvorska ul. št. 5.!

On Vam da bicklikline, šivalne mašine i tej vse potrebne dele najfalej,

a montiranje i popravilo vrši včasi i kšenki. Kak tüdi vsa popravila biciklov, šivalnih mašinov, motorov i parnih mašinoy (monometrov) vür autogenično pasanje itd. se vrši hitro i najfalej.

Na sunci vlada strašna vročina. Odzvuha na površini znaša do 4000 gradov. Kakša pa je vročina v notrašnjosti, si človek ne more niti misliti. Zvezdoznanci večkrat vidijo na sunci strahovite vulkanske izmečke. To pride iz notrašnjosti sunca, gde vse vre. Do 500 jezer km. visiko letijo žareče gore i znova spadnejo nazaj na sunce. Vučeni zvezdoznanec pater Sekki pravi, ka sunce znotra ma do 6 milijonov gradov vročine. Zdaj pa pomisli, da je n. pr. zvezda Sirius 12 krat večša od sunca i 30 krat bole vroče. Pa je mnogo mnogo zvezd, štere tudi to zvezdo prekašajo v velikosti i vročini.

Ešče bole nas prevzeme veličastvo božega stvarstva, či pomislimo, da te velikanske zvezde (tudi sunce, mesec i zemla) ne mirujejo, nego se giblejo, vrtijo v čudovitom redi okoli sebe i edna okoli druge. Vsaka zvezda ma svojo določeno pot. Či bi samo edna zapustila to pot, bi se porušo ves svet. Milijon i milijon je teh gibajočih se zvezd, pa itak naša zemla leti okoli sunca 30 km. na sekundo. Izstreljena krugla iz štika preleti v ednoj sekundi samo pol km. Zvezda Aldebaran napravi v sekundi 50 km., Poluks 53, Arkturus 674. V tom letenji naše zemle pa je čudno tudi to, da mi te bliskovite naglice ne zapazimo i ne čujemo. Všešerom vlada mer. Niti listič se ne gene od toga vrtenja, mi pa letimo skoz neizmerne prostore. Što vse to vodi? Odgovarja nam zvezdoslovec Heršel: „Jedino navzočnost neskončno modroga Boga, nam reši vse težave v tom“.

Pa poglejmo dale. Od nas do sunca je 150 milijonov km. To je tak daleč, ka bi najhitrejši brzovlak, šteri prevozi na voro 100 km., do sunca potrebüvzo celih 170 let. Svetlost od sunca do nas potrebüje 8 i pol minute, čiravno ka se v sekundi napravi 300 jezero km. Zvezda Severnica je tak daleč, ka njena svetloba

„Svetovni“ beteg.

(Piše Josip Horvath, Zagreb.)

Poznamo betege, ki nastopajo samo v nešternih krajaj zemlé, kak n. pr. malarija, spalna bolezen i vnogi drugi. So pa tudi vnogi betegi, na šterih trpijo skoro vsi ljudje na sveti i k takšim betegom spadajo v prvoj vrsti tisti, ki izvirajo iz prehlajenja i štere poznamo kak nato, reumo, gripo i influenco. Te betege bi po svojoj razširjenosti mogli po pravici nazvati „svetovne“ betege.

Samo po sebi naravno je, da se je zdravniška znanost zavolo vnožine področij, štero je morala proučiti, že davno začala baviti z betegi, ki izvirajo iz prehlada.

Najšlo se je vno go sredstev i zdravil, prle kak se je posrečilo stvoriti „Aspirin“. Gnes nas loči že 35 let od odkritja Aspirina i v tom časi si je Aspirin osvojo v pravom pomeni celi svet.

Tisti, ki je kak jaz, samo ednok stao pred vsikdar se vrtečimi stroji, ki izdelüjejo Aspirin, što je zasledüvao njihove naprave v več nadstropij, si more približno predočiti velikansko potrebo po Aspirini po celom sveti, te zna, da je število onih, ki z zavüpanjom segajo po tom sredstvi, več milijonov.

Pogled na te blesteče, svetle prostore brez prahü, na lesketajoče se dele strojov, je takši dokaz za veliko čistočo, skrbljivost i higijeno, da človek samo obstane i ga prevzeme popuno zavüpanje do tehnične i higijenske potpunosti teh naprav.

Gda človek zapüšča prostore, gde se tovarniško izdelüje Aspirin, te šče komaj dobro razmi, zakaj Bayerov križ, ki je vtisnjeni na vsakoj tableti, po celom sveti vala kak zagotovilo za kakovost i čistočo,

pride do nas v 40 letih. Zvezda Perzeja pa v 170 letih. Svetloba vseh tistih milijon i milijon zvezd, štere so na „Rimskoj cesti“, rabi 20 jezero let. Drüge več i znova več. Koliko? Gde je konec? Kaj se skrivle za temi brezmejnimi daljavami. Vučenjak Pasteur je pri sprejemi v francosko akademijo med drügim djao: „Ka se skrivle za zvezdnatim nebom? Novo zvezdnato nebo. Pa ka se skrivle za tem? Človečoj pameti se znova i znova postavlja pitanje: Ka je za vsemi zvezdami? Nikaj ne hasnijo sledeči odgovori: Tam je brezmejni prostor, čas, veličina. Nikaj drügo nam ne preostane, kak spadnoti na kolena pred Stvarnikom“.

*

Obrnimo pogled od teh brezmejnih višav na zemlo. Najprle iščimo bože stopinje pri njenom vladari. Človek je to. Nepopisno več čüdovitih reči je v človeki kak tam gori. Je pač stvorjeni po božoj podobi. Ne par rendic, ne edna kniga, nego na jezere knjig, ne bi moglo obdržati, či bi se popisalo vse natenko, ka je samo v človečem teli. Zato omenimo samo srce, plüča, krv i žile.

V prsah maš falaček mesa, nekaj vekše kak pesnica. Ime njemi je srce. Dela brezi prestanka podnevi i ponoči, tüdi te, gda oči, vüha, roke možgani počivlejo. Vsako minuto napravi 70 vdarcov. Tak v ednom samom dnevi napravi 87 jezero kilogrametrov. Ka je to? To je toliko moči, koliko je potrebno človeki, či 100 kg. težko breme nese 870 m. visiko. Zdaj pa pomisli, dā to drobčkeno srce vrši svoje delo 50, 60, 80 let! Vsaki mašin se počasi izrabi i mora v popravilo. Srce se pa samo popravlja te, gda slüži celomi teli. Ono najmre vsakih 20 sekund požene v plüča i žile do 5 litrov krvi, kelko je ravno potrebüje odraščeni človek. — To znaš, ka so plüča mehka, ne veš pa, ka so sestavljena iz 1800 drobnih meherčkov. Či bi te meherčke raztegnu, bi zavzeli površino 200 kvadratnih metrov. — Ali znaš, ka v vsakšem kubičnom milimetri tvoje krvi plava pet milijonov rdečih i belih krvnih telesc, šterih dužnost je neprestano krožiti po teli, skrbeti za njegovo dobro i či trbe, žrtvüvati svoje življenje v boji proti njegovim sovražnikom? — Samo ešče edno. Celo telo je čüdivito prepletenu z gostov mrežov. To je ožilje. Razdeljene so te žilice v jezero i jezero lasastih končičov, po šterih prihaja hrana i moč vsem 50 ali 60 milijardam stanic, iz šterih je sestavleno naše telo.

*

Ali lahko bolečine merimo?

Vsaki pozna staro svajo: Če si dva gučita od svojega betega, šče vsakši prepričati drügoga od toga, da so njegove bolečine vekše. V takšoj svaji je celo neprizadetomi i nepristranskomü opazovalci žmetno razsoditi, šteri ma prav, ar merila ali aparata za merjenje bolečin znanost ne pozna. Bolečine samo lahko občütimo, s trpečim sočüstvüjemo i njemi tanačivamo, kak se bolečine olajšajo i odstranijo. Aspirin naimre olajša bolečine, da v kratkom časi henjajo. Kak nam je olajšala zdravniška znanost boj proti bolečinam! V lekarni si vzememo par tablet Aspirina i hitro se znova bolše počütimo.

Oglas je registr. pod S. Br. 6704 od 1. III. 1935

V začetki sv. Pisma čtmo: „Šesti den je Bog pravo: Zemla naj rodi živali vsake vrste“. Oh, koliko je teh vrst i kak lepo je za nje preskrbljeno! Vse njihovo telo je že tak stvorjeno, ka si morejo pridobivati potrebno hrano. Edne majo bistro oko, da morejo že iz velike daljave zapaziti svoj živež. Drugé si poleti nabirajo za zimo. Pa kak lepo to delajo! Miš vsakomi zrne odgrizne kal, da pod zemlov ne zide. Drugim živalim se pod kožov nabira maščoba, od štere živejo pozimi. Ftice selivke že rano v jesen odidejo. Kak znajo, ka pozimi za nje ne bo hrane? Pesečna osa nosi svojim mladim gosencem. Či bi nosila v luknjo mrtve, bi tam zagnile, či pa žive, bi one

pojele mladiče. Zato osa piči gosenco devetkrat tak, da jo samo omami. Kukavica sama ne vali. Znese do 20 jajčk in to samo v gnjezde takših ftic, štere svojim mladim nosijo hrano, kakšo jej kukavica. Kvočka čudovito lepo zna obračati belice pod sebov. Ka naj povemo od včele, od pavuka, od mravle?

Kak zna krava zbirati med zelišči? Dognali so, ka popase 276 trav, pusti pa 218 drugih, zato ka bi njoj te znale naškoditi. Ovca poje 387 trav pusti pa 141. Znamo, ka je koza grozno požrešna, parovna, pa itak trga samo 446 zelišč, 126 pa se ne dotekne.

Vsaka žival ma svoje sovražnike, šteri od nje živejo. Zato ma žival posebno orožje za obrambo. Ftice, štere majo bele belice i so zato bole vidne, nesejo na bole skritom kraji. Štere pa majo pisane ali žučkaste belice, se tak ne skrivlejo. Živali, štere služijo drugim za hrano, se strašno hitro množijo. Lastovica na den polovi do 5000 müh. Zato edna sama samica müha v svojem kratkom življenji da do 500 milijonov mladih müh.

Či pri žavalih vidimo tak čudovite reči, je ne zato, ka bi one mele pamet, nego zato, ar jim je Stvoriteo položo v naturo takši nagon. Bože stopinje!

*

Za človekom i živalmi pride rastlinstvo. Pa ali je mogoče najti med neznatnov travicov sled božo? Poglejmo. Večina rastlinic požene iz semena. Ali je ne čudno, da je v tom, dostokrat jako malom semeni, zbrane toliko nevidne sile, da se sča-

soma iz njega razvije več metrov visiko drevo, štero bo potem stoletja klübovalo viherom? Kak je to mogoče, da se iz toga zrnca prikažejo vse lastnosti rastline — matere?

Zemla ma to lastnost, da si od dežja, šteri spadne na njo, obdrži samo tiste snovi, ki so potrebne rastlinam v rast, druge pa püsti. Seme je spadnolo v zemlo. Nam se čisto naravno vidi, ka mora klica rasti gori proti sunci, koreninica pa doli. Dobro. Ali kak je to, da edna ista sila skrita v semeni, delüje v dve nasprotni smeri? Zakaj ne klije vsa rastlina navzgor ali pa navzdol?

Probaj vbosti drot kakši meter globoko v zemlo. Teško bi šlo. Male, kak nit tenke koreninice, pa prederejo kakšte žilavo zemlo i to ne samo meter, nego dosta več. Tak n. pr., vse koreninice od ednoga dobro razvitoga tikvinja napriavijo skupno do 25 km. dugo pot; zaistino orjaško delo opravljajo te koreninice. Poslušaj. Listje sto let stare bükve izhlapi (izšvica) v ednom letnom časi 9000 kg vode. I vekši del te vode so vsrkale, zecale iz zemle male koreninice. Ne samo vodo, tüdi druge potrebne snovi za drevo, kak n. pr. vodik, kisik, düšik, žveplo, fosfor, kalij, vapnenec, magnezij itd. so poskrbele globoko v zemli te gingave nitke i to ravno toliko od vsakšega, koliko drevo potrebüje.

Ešče bole čüdivito je življenje i delo listov. Listi so za rastlino plüča, vüsta, želodec. Ž njimi diha, osvaja hrano pa jo predelavle. Či je tak, potem bi močno, visiko drevje moglo meti velike liste. Človek si tak misli pa bi tak napravo. Moder Stvarnik pa je modro napravo. Či bi visiko drevje melo veliko listje, bi je veter razčesao i drevo bi se posušilo. Tüdi forma vsakšega lističa je takša, kak je za tisto rastlino najbolše. V jako severnih krajih je listje kmično, da tak bole zgrabi redke sunčne trake. V sühom kraji je listje kosmato, da si tak duže obdrži vlago.

*

Človek, živali pa rastlinstvo potrebüjejo svetlobe, zraka i vode. Od sunčne svetlobe na zemli smo že govorili. Brezi zraka bi ne bilo mogoče živeti. Ka je zrak? Je mešanica raznih plinov. V 10.000 litrov zraka je: 7900 l düšika in argona, 2000 l kisika, 85 l vodika i 3 l oglíkove kisline. Zdaj pa poslušaj! Če bi v zraki bilo samo malo več oglíkove kisline, bi se zadušili vsi lüdje i živali. Či bi ga pa bilo malo menje kak ga je, bi se posušile vse rastline. Da pa ta mešanica (zrak) ostane takša kak

Smrt je na begi.

Leta 1840. je od 1000 oseb mrlo povprek 26, a leta 1925 od 1000 lüdi samo šče 12. To nazadüvanje smrtnih slučajov je zmaga znanosti. K zdravilom, ki so omogočila te uspešen boj z betegom i smrtjov, spada svetovno znani Bayerov preparat ASPIRIN. Vsaki den prinaša nove dokaze, kak zanesljivo pomaga pri prehladi, pri gripi, pri reumi. Delüje predhodno, tajša bolečine. Aspirin pojača krvni obtok i s tem pospešüje odstranitev bolezenskih klic. Kak zanesljivo domače zdravilo Aspirin, ne bi smelo menjkati y niednoj družini.

Oglas je registr. pod S. Br. 6704 od 1. III. 1935.

je prav za vse, je moder Stvo-riteo tudi poskrbo. To se pa tak vrši. Človek diha iz sebe ogljikovo kislino, to pa dihajo v sebe rastline pa jo spremi-njajo v kisik. Da se pa v rastlinah to zvrši, pride na pomoč sunčna svetloba. Zato rastline svoje liste obračajo proti sunci.

Ešče nekaj. Vso zemlo obdaja široka zračna plast. Te zrak zbira v sebe sunčno toploto pa odbija mraz, šteri prihaja iz zemle. Či zrak ne bi opravlaol toga dvojnoga dela, potem bi na zemli bila takša zima, ka ne bi bilo ži-voga bitja.

Neobhodno potrebna reč na zemli je tudi voda. Kak lepo je za njo preskrbljeno.

Na zemli je dvakrat več morja kak suhoga. Morska voda nam pa nikaj ne hasni zato ka je osolena. Ar pa sunčna toplota spreminja vodo v soparo, se iz togo delajo oblaki. Iz oblakov pa že pride na zemlo dobra voda. Da pa mamoo vodo tudi te, gda nega dežja, zato spravi zemla nekaj deževnice, štera pride v stüdenca. Morska voda bi se pokvarila i oküžila ves svet, či ne bi bila osolena. Ne solijo je lüdjje. Bog jo je takšo stvoro. Ešče eden primer. Toplota vsako stvar raztegne i je zato ležejša, zima pa vsako stvar skrči i tak postane žmetnejša. Ta splošna regola dela izjemo pri vodi. Led (zmižnjena voda) je ležejši kak voda. To je za naš svet velika sreča. Či bi led bio žmetnejši kak voda, bi spadno na dno potokov, voda pa na njega. Sunce ne bi moglo do leda i voda bi znova i znova zmrzavala. Tak bi nastale cele gore leda.

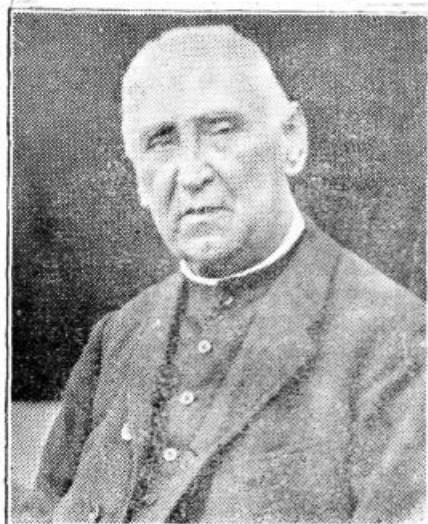
*

„Bog, večni, neskončni, vsevedni i vsemogoči, je šoo mimo mene; vido sam ga samo v hrbet, pa sam ostrmeo. Vido sam nekaj njegovih stopinj, štere so vtisnjene v stvarstvo — i v vseh, tudi v najneznatnejših. Kakša moč, kakša modrost, kakša nezapopadliva popolnost!“ (Linné).

Opomba. Pri sestavljanji toga spisa sam raboo: knjižico „Božje sledi“ in „Pamet in vera“.

Radoha Jožef,

*

† PERŠA IVAN

Sept. 26. toga leta je prišeo nebeski vrtnar po svojo rožo, ki jo je zasado v svoje grede 2. apr. 1860. v vesi Ižakovci i 14. jul. 1885. je to rožo presado v ograd duhovniški. S tem dnevom so bili pok. plebanoš posvečeni za duhovnika. Novo mešo so meli v svojoj domačoj fari Beltinci. Prvo mesto, gde so zlevali svojo prvo duhovniško gorečnost v duše vernikov i je posvečivali, je bio Grad. 1887. leta pa so že bili prestavljeni za upravitela fare na Dolnji Senik. Tam so ostali do leta 1894. Od tu so pa bili poslani na Gornji Senik. 1913. malo pred bojom so pa bili postavljeni za plebanoša na lepo faro sebeščansko. Tu so vodili svoje ovce sami vse do letošnjega leta, gda so odišli k svojim višišemi duhovniki Jezusi — po plačilo, ki so si ga zaslužili v dugij letaj svojega dušnoga pastirovanja.

Pokojni gospod plebancš so bili pri svojih vernikaj vseširon priljubljeni. Bili so sami sin kmečkih starišov, zato so kmečko lüstvo ljubili, meli so za njega srce, razmeli so ga, tolažili so ga, bili so njemi vsikdar na pomoč s svojimi nasveti.

Zanimali so se pa pokojni gospod tudi za druge reči kakti n. pr. za lepe grede, sadovnjake i za fiziko. V svojoj hiši so meli celo delavnico, gde so vküp skladali takzvani „perpetuum mobile“, to je takši mašin, ki bi se sam od sebe vsikdar vrto. Pa se jim ne posrečo, kak se vnogim drugim do gnes ešče ne posrečo.

Na stara leta so pa vse ta püstili, Moči so jim pešale, kak vsakšemi proti konci. Dušno pastirstvo so že težko opravljali. V šole so žadnje čase sploj ne hodili, tudi predgali so ne. Letos so ešče obslužavali svojo zlato mešo, malo nato pa jih je Bog pozvao k sebi.

R. i. p.

Slovenska krajina pod bolševiškov oblastjov.

II.

Sledovi za zgodovino.

Lansko leto smo opisali osloboditev grofa Mikeša, sombo-
telskoga puškepa iz boljševiške oblasti, gda je bilo njegovo ži-
vljenje v smrtnoj nevarnosti. Letos bomo pa pokazali samo po-
prek na zgodovino i dali takrekoč kazalo, po šterom se zgado-
vina Slovenske krajine mora napisati. Pozvani je mladi rod, da
pod vodstvom starih se loti toga lepoga dela.

Popisati se morajo ledeči dogodki:

1. Po končanoj bojni organizacije narodnih svetov proti
ropom, ki so se vršili predvsem na Dolinskem, v Beltincih,
Črensovcih i teh vzroki, kakti güljenje notariušov, nesmilenost
trgovcov itd. Seja v Soboti v zdajšnjem gimnazijskem poslopji
pod predsedstvom vladnoga tajnika madjarske vlade, kda se je
zahtevala izjava Slov. krajine za vernost staroj državi, a jo je
ta odklonila. ... Shod v Lotmerki, na šterom se prečte Kleklnova
izjava za Jugoslavijo. Novine so letos nekaj od sobočkoga shoda
že pisale. Pripomnimo, da ne bilo zabranjeno nikomi, da se iz-
javi za Madjarsko, kak ne bilo zabranjeno, da se što izjavi za
Jugoslavijo. Zato nišče nema pravice soditi niti g. kanonika
Szlepca, zakaj so se izjavili z menjšinov za Madjarsko, niti ni-
šče nemore zameriti g. Kleklni, zakaj so izjavili z večinov za
Jugoslavijo. Dnes sta obe skupini vernivi Jugoslaviji, kama smo
po božoj volji prišli. Klekl Jožef pred prekim vojaškim sodom v
Lendavi ... Junaštva dekana Jeriča, Kühara železničara itd.

Dnes mam slab den.

(Piše Josip Horvath, Zagreb).

Što iz lastne skušnje ne pozna razlik v splošnom počütji? So dnevi,
gda se počütimo tak dobro, da bi najraj „obinoli celi svet“. Pridejo pa tüdi
dnevi nerazpóloženja, kda se počütimo slabo i nikaj nemremo napraviti. Ob-
haja nas trüjava, boli nas glava, nemamo teka — i vse to je vzrok slabe
vole. Keliko delavne moči zgübimo v takših dnevaj, keliko svaje i čemerov
ma svoj vzrok v takšem nerazpóloženji.

Nekda so bili lüdje nasproti takšim dnevom brez moči, čakati so pač
morali bolših dni. Moderna znanost je pa ugotovila, da ma vsaka sprememba
v splošnom počütji svoj vzrok v človečem organizmi. Po trüdapunih znanst-
venih raziskavanjih se je posrečilo s Pyramidonom stvoriti odlično sredstvo
proti neugodji i bolečinam. Kak lahko nam je dnes pregnati žmetne võre. V
lekarni si samo vzememo par tabtet Pyramidona i v par minotaj mine glavo
— ali zobobol ali henja nerazpóloženje (tüdi maček po preveč zavžitom al-
koholi ali nikitini). Tüdi proti rednim ženskim nevolam lahko naznačimo
Pyramidon kak preizküšeno sredstvo.

Pogosto sem čüo od znancov, da njim Pyramidon ne pomagao i če
sem se te podrobnej zanimao za vzrok, sem najšeo, da je resan vzeo kakšo
belo tableto, štero so njemi podtekneli kak „Pyramidon“, ka je pa v istini
ne bila. Zato pa vse čtevec opominam na to, da je samo tisti pravi Pyra-
midon, ki se lahko spozna po Bayerovom križi, šteri je vtisnjeni na vsako tableto.

Če maš, dragi čtevec, pa svoj slab den, se zmisli na to, da se ti za-
volo toga ne trbe več mučiti.

2. Imenüvanje Obal Bele za vladnoga komisara Slov. krajine, toga sestanek z voditelji naroda, z duhovščinov v Beltincih na župnišči pri gostoljubnem plebanoši, pokojnom Kühar Števani. Obalovo veliko spravišče v Beltincih, štero so pa narodnjaki razbili i Obalova pritožba na višjo cerkveno oblast v Somboteli proti Klekl Jožefi, da je on dao spravišče razbiti.

3. Kleklina pozove Berinkey minist. predsednik v Pešto na pogajanje... Ostanajo doma, a se njim po nekom vladnom kuriri ponuja 500.000 Kron za odkup Novin. 24. dec. prišle v Slov. krajino pod Jurishičem jugoslovanske čete. Napad od vogrske strani, bojna

v Soboti, vlovljenje Godine i tovarišov, toga junaško oslobodjenje... Mučeništvo Godinove domače hiše.

4. Cerkveni obisk g. grofa Mikeš Janoša, sombotelskoga pušpeka v Slov. krajini. Dogodki v Soboti i na Tišini... Glasna manifestacija v Črensovcih. Bojkot v Turnišči... Beltinci odklonili obisk. Posebna audencija Klekl Jožefa, pri Prezvišenom.

5. Grofa Mikeša vlovijo, Slovenci za njegovo osloboditev...

6. Klekl odklonijo od Zalavske županije ponujene manjšinske pravice.

7. Spravišče voditelov naroda pri Klekl Jožefi v Črensovcih, naj se izjavijo, ali so za Madjarsko ali ne. Soglasno so sklenoli, da so za Jugoslavijo, a če bi po mirovnoj pogodbi prišli pod Madjarsko, zahtevajo popolno autonomijo za Slov. krajino pod varstvom Zveze narodov. Zastopnik madjarske oblasti je vünej čakao na sklep velevažnoga spravišča i je po *obvestili sklepa potrj zapüsto zgodovinsko niso v Črensovcih, ki bi jo že zdavna morala naša oblast odküpiti od lastnika Bedernjak Ivana.*

8. Boljševizem se razglasi... Tkalec Viljem, boljševiški komisar za Slovensko krajino, zaplenitev Novin i Marijinoga Lista, izdaja boljševiških Novin... Smrtna nevarnost za Klekl Jožefa, ar ne šteo širiti boljševiških Novin. Boljševiške Novine neso mele več kak 38 naročnikov, Klekl nove pa 6200. Velika narodna zavest.

9. Bolševiki se ščejo polastiti zlatnine i srebrnine, tüdi cerkvene. Slabo so obhodili pri Gradi...

10. Trdo ravnanje bolševikoy... V Črensovcih na dilaj z puškami poslušajo predgo... Duhovniki se ne smejo pokazati

Oglas je registr. pod S. Br. 6704 od 1. III. 1935.

na vulici... Vmešavajo se v cerkvene obrede i zahtevajo od duhovnika krstitela, na kakše ime naj krsti dete... Beli penez... Njihove odredbe... „Proletarje sveta združite se.“

11. Divjanje boljševikov... Tüll Gezo, plebanoša na Gornjem Siniki od oltara odvlečejo i zaprejo... Vüjde njim g. dr. Rogač Franc, püšpekov tajnik na Semmering v Austriji... Pregarjanje Vadovič Rudolfa, tišinskoga i Klekl Jožefa, dolenskoga plebanoša, smrtna nevarnost za črensovskoga Kleklina... Toga tretjeredniški pevski zbor kak zveza med prestrašenim narodom i njegovimi voditeli... Narod grozno trpi od nasilja... Svetit ne sme... Shajanje prepovedano... Prepovedi za alkohol...

12. Boljševiški komisar, Tkalec i zastopnik oblasti, dr. Ciganj, sreski načelnik v Beltincih pri Klekl Jožefi v Črensovcih pred revolucijov, ki so jo naredile Tkalcove naše domače čete proti vogrskoj boljševiškoj oblasti... Klekl zahteva sodelovanje z jugoslovanskimi četami... Tkalec premagani, Republika: Slovenska Krajina je po treh dnevaj življenja zakopana...

13. Pregarjanje duhovnikov... Kühar, Deli, Lejko bežijo z Beltinec... Kereszturi z Cankove, Vadovič z Tišine, Baša z Bogojine... Črensovskiva gospoda Čačiča i Haoka zgrabijo, sramotijo i v Lendavo odženejo... Kleklina na smrt iščejo... Njihov beg prek Müre. Naša zavedna mladina se zbira v legije... Določen den za napad boljševikov... Velika antanta ne dovoli... Beg dr. Ciganja, sreskoga načelnika prek Müre... Bela garda... Tkalec v Gleichenbergi... Maribori, Ljubljani., zbeži z eskortov vred k vodi Tisi i se bori z belimi proti rdečim v družbi z dr. Ciganjom... Sledkar se povrne v Slov. krajino, ga nabijejo, zaprejo, a z lendavske voze se po čüdnoj poti reši... njegovo počinjaje v Medjimurji pred boljševiškov vladov...

14. Prepad boljševiške oblasti... prihod jugoslovanskih čet... grozne rekviracije pred padcom rdečih...

15. Velikanski narodni tabor v Beltincih...

16. Nemiri do razmejtitve i pri razmejitvi... nevarnosti i trpljenje oba Kleklina... Trikratna smrtna nevarnost črensovskoga Kleklina po zaroti, ki pa se ne posrečila...

Materina dužnost.

Niedna mati, štera opazüje svojo doraščajočo hčer, ne spregledne onih znakov, ki razodevajo nastopajočo telovno zrelost: stopnjevana razdraženost ali nenavadna potreba po opori i naslonitvi pa nagla sprememba farbe lica. Ali je prav, da püščamo deco nepripravleno? Nikak ne! Posebno nežnim deklicam strah lahko vnogo prizadene. Pravočasna i stvarna priprava na dogodek i njegovo enakomerno povrnitev je na vsaki način jako potrebna. Zavolo zdržavanja i zdiganja splošnoga počütja se morajo med trajanjom procesa vpoštevat i predpisi higijene: nikše tesne obleke, pogosta menjaya perila, dnevno zvünešnje umivanje zajtra i večer (ne pa izpiranje) i za olajšavo nevol vzemi večkrat dnevno 1—2 tableti Pyramidona. To ščista neškodljivo sredstvo odstrani tüdi krče v organizmi, ki povzročajo bolečine. Pyramidon se dobi v vseh lekarnaj. Vsaka Pyramidon tableta nosi v varstvo proti ponarejüvanj nam poznani Bayerov križ.

7. Desetletnica oslobodjenja... temne, nevoščene sile na deli, a njihov peklenški namen se je vjalovo...

To so kratko povedane točke, štere se morajo izdelati, če ščemo dobiti točno sliko od zgodovine Slovenske krajine. Naj se vržejo naši mladi na te točke, naj je preštudirajo, na lici mesta preiščejo i potem napišejo pod vodstvom starih, ki so s temi dogodki nesamo zvezani, nego bili središče teh dogodkov.

S tem delom i s temi trüdi napravijo svojemi narodi vekšo zaslügo i tüdi celoj državi, sebi pa vekšo čast, kak če bi še teliko shodov držali i na njih govorili jezerim pa jezerim z največšim odobravanjom. Fundament se mora čuvati, zapüščina častivrednih borcov se mora poštvüvati.

Če se to dvoje ne zjodi, te naš kraj ravno tak ne bo meo možov, kak jih je ne mela Nola, štero so Rimlani podjarmili. Gda so najmre prišli zastopniki rimske oblasti v Nolo i tü dali vküppozvati može Nolanske na spravišče, nieden ne je prišo. Pa kda pita odposlanec rimske oblasti, pozvane uradnike: „pa ste pozvali može na spravišče?“ — so odgovorili pitani, ka „neščo priti“. Hodimo po nje, pravi Rimlan. I pitani je pelajo na pokopališče i tü na ves glas zovejo pokojne: „Možje nolanski, hodite na spravišče!“ Se zna, ka se nieden ne geno. Pitani so nato Rimlani odgovorili: „Če bi mi meli može, ne bi prišli mi nikdar v vaše roke.“ Može bo naš narod samo tak meo, če bo mladina poštvüvala stare borce za njegovo pravico.

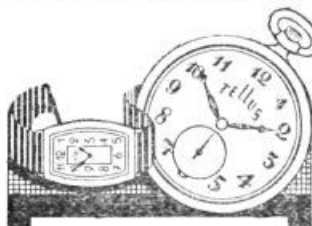

Vsaka
ASPIRIN-
TABLETA

nosi Bayer-jev križ kot garancijo za pristnost. Proti vsem bolečinam in prehladu

ASPIRIN

Oglas je registr. pod S. Br. 6704 od 1. III. 1935

Precizni Tellus-kronometer elegantni model 1-211.

Prva rata Din 180.- ostalo po Din 80.- mesečno.

FINE ŠVAJCARSKÉ VÜRE

naravnost iz fabričkoga skladišča!

Zakaj nosite slabe i poceni vüre, kda lejko dobiti prave precizne Tellus-kronometre z 20 letnov garancijov za jako niske cene, celo, če želejo dühovniki, drž. slüžbenici, vučitelje, oficirje, žandármí, financí itd. i na večmesečno odplačilo, če zahtevate še dnes brezplačni ilustrirani katalog od

TELLUS - ZAGREB,
Karadžičeva 1-a.

Zahtevajte **VELIKI
BREZPLAČNI
CENIK**

Büd lka z
1 zy. n. kom D. 45.-
Ista, prvovrstna, 5
letno d. brosta-
nje Din. 60.-
Ista prvovrstna z 2
zvončkoma 5 letno
dobrostanje D. 76.-

Chrom anker
vüra Din. 35.-
Ista bolše vrste
Din. 60.-
Ista bolše vrste,
tenka Din. 95.-
2-5 letno dobrostanje.

A. Kiffman, Maribor št. 4.

Na 1936. leto
do sledeči
biciklini na
skladišči pri

Weissenstern

trgovini v Dolnjoi Lendavi
Puch, Styria, Dürkopp, Elek-
tra, Witler, Waffen, Feldpost,
Stadion, Viktoria, Dirkalni
venus, Kosmos, Marschall,
Wanderer i Diamanti.

Šivalni stroji

Gritzner, Kaiser,
Vesta, Neschi,
Rast Gaser. Imam
tudi male SINGER
stroje malo rab-
lene, 1 levo ročni
Singer za čevlare.

GUMIJE držim
najbolše marke En-
gleški Dunlop, Continental i Semperit.
C. kupce vüidno zovem, da bi si po-
glednoli moje skladišče.

Nevidni neprijatelje!

Človeško zdravje je povsod v nevarnosti in sicer navadno najbolje tam, kde si najmanje mislimo. Krivo bi bilo misliti, da smo obvarovani, če se izogibemo vidnim nevarnostim. Večino betegov najprej prenašajo i povzročajo jako male stvari, bacili ali bakterije zvane, štere so prostim očem nevidne i je lahko opazimo komaj ob vnogokratnom mikroskopičnom povečanju. Z vsakim vdihom v velikih vnožinaj vderejo v organizem, kde pod gvišnimi pogoji povzročajo žmetne betege, ki jih nemremo spoznati včasi po okuženju, nego se dostakrat lahko ugotovijo komaj dugo po infekciji.

Predvsem so pod malimi drobci prahü, ki se v vekših ali menših vnožinaj nahaja povsod i ga vdihavamo posebno v toplih mesecaj. Samo po sebi je torej razumljiva zahteva, da organizem v njegovom odpori proti imenovanim škodlivcom podpiramo, posebno zato, ar mamö na razpolago tak prirodno sredstvo kak so okusne Panflavin-pastile. Vsako vöro vzememo v vüsta 1—2 pastili, ki se razpüstita. Raztopina razkuži vüstno votlino i požiralnik pa tak onemogoči razvoj i razmnožitev bakterij, s kem se obvarujemo takzvanih infekcijskih betegov. Vsaka mati dobro včini, če da svojoj deci v šölo nekoliko Panflavin-pastil.

Podugšaj si življenje!

Življenje moremo podugšati, beteg preprečiti, be-
težne ozdraviti, slabosti
okrepiti, nestalne očvrstiti i
nesrečne napraviti srečne!

Ka je vzrok vsakomi betegi?

Oslabljenje živcov, potrtost, zgüba dobrih
prijatelov ali svojih bližnjih, razočaranje,
strah pred betegom, slab način življenja i
dosta drugih vzrokov.

Zadovolstvo

je najbolši doktor! So poti, štere Te mo-
rejo pripelati do dobrega razpoloženja,
oživiti Tvoj značaj, napuniti Te z novim
vüpanjom: ta pot pa je napisana v raz-
pravi, ki jo more vsaki, ki jo žele, dobiti taki i
čisto brezplačno!

V toj maloj priporočnoj knjigici je raztu-
mačeno, kak morete v kratkom časi ojačiti
živce i mišice, kak se da odpraviti ne-
razpoloženje, trüjavost, raztresenost, oslab-
ljenje spomina i nebroj drugih betegov.
Zahtevlite to razpravo, ki vam bo nüdila
dosta veseli vör. — Poštno zbirališče:

ERNST PASTERNAK, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13., Abt. CXV.

Gerenčer J.

trgovec,

Dolnja Lendava,
poleg Sreskoga načelstva.

Odava:

Vsake vrste salame
i sühomesne izdelke

Tovarna

Jos. Benko
Murska Sobota

Foto „Balkan“

DOLNJA LENDA VA
v hiši tiskarne Balkányi E.

Izdelavle lepe slike različne
velikosti. Male slike za legi-
timacijo žigosane, se hitro
zgotovijo po nizkoj ceni.

Što šče meti lepo sliko
za spomin, ali si malo
dati povekšati, naj se
tü zglasi.

Senje (sejmi) v Slovenskoj krajini

Beltinci: (živ. i kram.) 20. Jan.,
24. na prestopno leto pa 25. febr.

25. apr., 27. jun., 15. jul., 5. nov.

Bogojina: (živ. i kram.) 15. febr.
20. marca, 19. maja, 20. jul., 4.
sept. i 16. nov.

Cankova: (živ. i kram.) Pond. po
cvetnoj nedeli, pond. po s. Troj-
stva nedeli, 24. sept., 11. nov.

Črensovci: (živ. in kram.) 14.
marc., v pond. po 3. maji, pond.
po 14. septembri, 20. okt.

Dobrovnik: (samo živ.) 6. apr.,
(živ. in kram.) pond. po Telo-

vom, 25. julija, 2. oktobra.

Dol. Lendava: (konj. živ. i kram.)

25. jan., 16. febr., 27. marc., 17.

apr., 16. jun., 28. jul., 28. aug.,

28. sept., 28. okt., 18. dec. pa

vsaki tork svinjsko senje. Če

pride na tork velko senje, teda

je svinjsko senje na drugi den.

Dokležovje: (konj. živ. i drobno)

18. junija i 21. avgusta.

Dolenci: (drobno) na Telovo i

6. decembra.

Grad (G. Lendava): 28. marc., 21.

jun., 16. aug., 29. sept., 30. nov.

Iza Vas

bo koristno, če se vsedete i napišete včas i dopisnico na

TRGOVSKIDOM
*S*termecki

TOVARNA PERILA IN OBLEK

CELJE št. 306.

po popolnoma nove vzorce šu fa, kamgarna, ševjota, mel-tona i hlačevine za moško obleko i se osvedočite od ogromne izhere i jako znižane cena.

Vzorci i velki ilustrirani cenik brezplačno!

Hodoš: (živ. i kram.) 10. marc., 5. jul., 19. augusta, 5. oktobra.

Križevci: (živ. i kram.) 16. apr., 4. jun., i 27. okt, pa vsako prvo soboto v meseci svinjsko senje.

Če spadne na to soboto svetek, je svinjsko senje prvešo soboto.

Kuzma: (kram.) na Križni četrtek.

Krog: (kram.) 4. maja.

Martjanci: (živ. i kram.) 6. maja, 6. augusta, 23. oktobra.

Sobota: Prvi pond. januara živinsko senje, prvi pond. febr. živ. i kram., prvi pond. marca živ. i kram., prvi pond. aprila živ., prvi pond. maja živ. i kram., prvi pond. junija živ., prvi pond. julija živ. i kram., 24. aug. živ. i kram., prvi pond. sept. živ., 15. okt. živ. i kram., prvi pond. nov. živ., 6. dec. živ. i kram.

Če spadne na prvi ponedeljek svetek, se vrši senje na drugi den.

Petrovci: (kram.) na sv. Trojstva nedelo, 4. jul., 8. sept., 28. okt.

Pužavci: (kram.) 13. julija.

Puconci: (živ. i kram.) 28. maja, 10. jul., 10. sept., i 10. nov.

Prosenjakovci: (živ. i kram.) 15. marc., 16. jun., 2. sept. i 28. nov.

Rakičan: (živ.) 26. marca, v tork pred Risali, 2. julija, 16. aug. i 8. oktobra.

Selo: (kram.) prvo nedelo po Srpnoj Mariji i na Miklošovo.

Sv. Bedenik: (kram.) pred pepelnicov, po postni kvatraj, po cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred koledi vsikdar v pond.

Sv. Sebeštjan: (kram.) 20. jan., 2 nedele po vüzmi, 15. junija i 21. decembra.

Tišina: (živ. i kram.) 10. aprila i 7. septembra.

CIPELE

moške iz čarnoga boksa 88 Din.

moške iz kravjega ledra 69 Din.

deteče 20 Din.

ženske iz čarnoga boksa 65 Din.

Veliki ilustrirani cenik i vzorci kšenkli

Turnišče: (živ. i kram.) v četrtek pred cvetnov nedelov, drugi pond. po Vüzmi, četrtek pred Risali, 12. junija, četrtek pred Vel. mešov, drugi den po Maloj meši, 4. okt. i vsaki četrtek svinjsko senje. Či spadne veliko senje na četrtek, te svinjsko senje eden den sledi.

Srez Ljutomer.

Ljutomer; Živinsko senje 14. jan. 8. aprila, 10. junija, 8. julija, 12. aug., 12. nov., kram. i živinsko senje: 11. febr., 11. marca, 13. maja; (tudi konjsko), 16. sept., 17. dec.; samo konjsko i živ. senje: 14. oktobra.
 Cven: 7. septembra.
 Gornja Radgona: 3. februara, 25. maja, 10. aug., 15. novembra.
 Negova: 8. septembra.

Sv. Peter: 17. januara, (29. jun.), 30. junija, 21. septembra.
 Sv. Križ: Ponedeljek po tihoj nedeli, 3. maja, 26. julija, 6. nov.
 Mala Nedelja: Četrtek pred nedelov Sv. Trojstva, 21. okt.
 Verzej: 6. maja, 29. sept., 30. nov.
 Sv. Duh: 24. augusta, 13. dec.

Medjimurje.

Čakovec: Cvetni pond., 29. jun. 13. aug., 3. okt., 25. novembra.
 Draškovec: V sredo po Jürjovom. 7. i 16. aug., 11. novembra.
 Kotoriba: 9. marca, 27. junija, 30. septembra, 30. novembra.
 Nedeljišče: 15. junija, ponedeljek po angel nedeli.
 Prelog: Risalski tork, ponedeljek po jakobovom.
 Razkriž: 19. maja, 24. jun., 10. aug., i v sredo po belo nedeli,

Trgovina ustanovl. 1849

ŽELEZO.

Šved magnet ocel

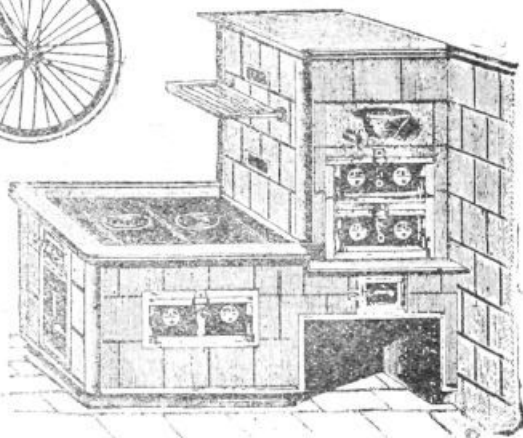
BLAGO IZ OCELA, obželenje, zgradb, škéri ysake vrste, železni trami, gotovi šparhati za v steno vzdati, Trboveljski portlandcement I-a, vapno,

nadale šivalni mašini, biciklini kak tudi mašin za slamo rezati repo sekati. plügi se najfalej dobijo v trgovini z železom pri

Jurij Tomka

v Dolnji Lendavi

Čevlari, sotlari, lastniki mlinov i mlatilnih mašinov!

BADER i LEDER

to dvoje vküp spada, ar je to staro podjetje poznano po celom Prekmurji i če Vam trebe usnje ali štete odati sirove kože, se zglasite samo pri Bader Hermani.

Bader Herman

trgovina z usnjem, DOL. LENDAVALA
i TURNIŠČE (Karikova hiša)

Kalman Pavel

krojač

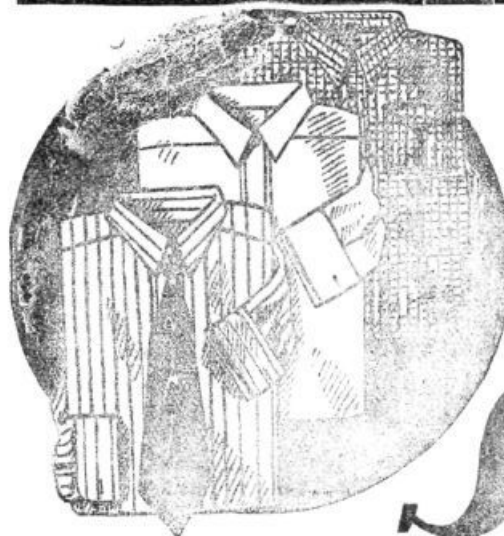
D. Lendava, gl. ul. 66.

Ma v zalogi vsakše vrste gotove moške i ženske obleke, male obleke za deco, vsakše vrste kape, itd. po najnižišoj ceni.

Sprejmejo se vsakovrstne obleke na mero.

Obisküje tudi sejme.

Dobro blago i po ceni.

Robače

za delo, svetešnje i za šport, kak i vse moško i žensko blago iz platna, cefira, oksforda, batista, svile i šifona, kak i toplo zimsko moško i žensko triko blago, pošle po jako zniženoj ceni

TRGOVSKI DOM
Sternicki
TRGOVNIKA I ODELA

CELJE št. 306.

Velki ilustrirani cenik brezplačno! Ka ne odgovarja, se zamenja ali se vrnejo penezi!

ZAVEDNI KMETJE, OBRTNIKI, TRGOVCI I DELAVCI
nalagajo svoje prišparane peneze varno pri

KMEČKOJ POSOJILNICI v SOBOTI

Cerkvena cesta št. 5. V lastnoj hiši prek od sodnije.
Telefon št. 62. — Ček. rač. 15 229.

Kmetje, ta kasa je vaša, zato se je poslužujte i jo tudi priporočajte drugim. - Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjižice ali tekoči račun ino je obrestuje najbolje. - Hranilne vloge znašajo do zdaj prek 7,500.000 D'n. Za te vloge je pa dobroga stanja poleg hiše zdaj 65 000 000 Din. - Letni promet znaša 10 000 000 Din.

NOVE VLOGE SE VSAKI ČAS IZPLAČAJO.

Posojila davle na poroke (kezeše), tabulacijo i tudi na tekoči račun na več let na dužna pisma, po najnižijoj obrestnoj meri. Rentni davek od penez plača Posojilnica sama. - Kmetje, obrtniki, trgovci i delavci, ne smete se spozabiti s te kase, štera podpira v stiski naše ljudstvo.

!! Pridite v svoj dom, gde te posluženi po svojoj voli !!

Za čiščenje krvi rabite „Planinka-čaj-Bahovec“

Gotovo je že mnogim znano i se nikdar ne da zadosta toplo priporočati, ka se morajo človečemi teli od časa do časa, posebno na sprotoletje z naravnim zdravljenom dcevatı takše snovi, štere telo očistijo razpadkov i obnovojo krv.

Da pa napravite tak krv kak najbolje friško, pijte po lekarnari Mr. L. Bahovec v Ljubljani, sestavljeni, krv osvežujoči i krv čistilni „PLANINKA“-čaj, šteri je najuspešnejše preizkušeni.

Kak razvidimo že iz imena, je „PLANINKA“-čaj sestavljeni po večini iz planinskih zdravilnih zelišč. Posebno je skrbivo izbrani čas trganja poedinih zelišč, ar ne je vseedno, v šterom letnom časi se zelišča nabirajo. Zdravilna zelišča, štera se nūcajo za sestavo krv osvežujočega i kry čistečega „PLANINKA“-čaja, se najmre nabirajo v onom časi, kda se v njih nahajajo zdravilni sokı v največšoj meri.

Kak bomo iz odspodi napisanoga včasi razvidili, se „PLANINKA“-čaj zavolo svoje sestave i zavolo zdravilnih snovi zelišč z uspehom lahko rabi pri sledečij betegaj:

- pri zaprtji,
- pri slaboj prebavi,
- pri nadūvanji tela zavolo črevnih plinov,
- pri slabom delūvanji črev,
- pri betegaj jeter i žuča i pri žučnom kamli,
- pri hemoroidih (zlatoj žili),
- pri prekmernoj debelosti,
- pri različnih kožnih betegaj kak pri mozolaj, spūščajih i, t. d.
- pri povapnenji žil.

Da se ognete vsem tem betegom i se lahko veselite stalnoga zdravja, je pametno i se vsakomi vsikdar priporāča, da se vsako leto vrači skoz 6—12 tjednov s

„Planinka“-čajom Bahovec,

šteri je po večini sestavljeni iz najbolših zdravilnih planinskih zelišč.

Zahtevlite v apotekaj izključno

„Planinka“-čaj Bahovec

v dol zapečatenih paketaj z napisom proizvajalca

LEKARNA
Mr. L. BAHOVEC,
LJUBLJANA.

Reg. Sp. br. 2834 od 23. I. 1935

Za gospe i gospodične
velka izbora krásno izdelanih oblek
pri

TRGOVSKI · DOM

Sternecki
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK

CELJE št. 306.

76, 90, 98 Din obleka
260, 265, 280 Din plašči
58, 66 Din süknje
33, 42 Din bluze

Pišite včasi po velki ilustrirani cenik i najmo-
dernejše vzorce, štere dobite brezplačno!

Jeli se plüčni betegi dájo ozdraviti?

S tem pitanjom se muči jo vsi, ki trpijo na astmi,
kataru plüčni vršičkov, zastarelom kašli i zasli-
njenosti, dugotrpečoj zamuknjenosti i gripi, z štiri
betegov so se do etimao ne mogli zvráčiiti. Vsi téj
betezniki dobijo od nás edno

ŠENKANO KNIGO S KEJPAMI,

šteroje eden imenitni doktor, bivšišef zavoda
za fizenkuru spisao: Dr. med. Guttman

„Jeli se plüčni betegi dájo zvráčiti?“

Vsakomi betezniki tak priliko ponüdimo, da spozna svoj beteg,
i kak se naj té vráči. Zato smo se odločili, da vsakomi to knjigo
brezplačno i brez poštni stroškov pošlemo, štiri de je na ednoj kárti
(frankirano z 1.75 Din.) prosó od

Puhlmann & Co., Berlin 408.

Müggelstrasse 25-25a.

Thierry-ov Balzam

edino pravi samo po zakonsko
zašćenim Pećatom „Zelena
apatica“ i ime Thierry.

Brzozjavni naslov:
Thierry-Pregrada.

To je zašćitni znak pravoga
Thierry balzama. Čuvajte se
ponarejanj.

Tě Thierry-ov Balzam je napravljeni iz zdravilne trave
i že već desetini let ga narod nuća pri slaboj prebavi,
podrigavanji, žgaravici, napinjanji, pomenjkanji teka,
krćaj u želodci, bolećinaj u ćrevi i proti driski. Nadale pri
mućnini, onemoglosti, omedlevici i pri dećinskih betegaj.

Narod ga nuća proti zoboboli, razredćenoza g mlaćnov
vodov za grgranje, pri bolećni vust i grla, nazadnje
za olejšanje bolećin i trganja.

Thierry-ov Balzam je poznani že već let tući u ino-
zemstvi kak razkűževalno sredstvo.

Thierry-ov Balzam se dobi u apotekaj; mali gla-
žek 10 Din, veliki specialni 50 Din, a gde ga ne dobite
v gori oznaćenim zašćenim pećatom, naroćite si ga
naravnoć od:

Lekarne Angela Čuvara
Adolf-a pl. Thierry-a nasled.
Pregrada, Br. 48. (via Zagreb), Savska Banovina.

Cene Thierry-Balzama skűpno z ovojom i s poštinirov:
6 glažki: Din 60— 12 glažki: Din 108— 24 glažki:
Din 192— 36 glaži: Din 270— 1 velka posebna kanta
Din 55— 2 veliki specialni glaži: Din 100—.

Pri vekšoj naroćnini znaten popućt! Poće se popovzetji ali pa da se penez poće naprej.

Oglas po uver. Min. Nar. Zdr. i Soc. pol. S. br. 12947 od 7. VI. 1934.

Thierry-ova

Centifoljska mast

Prz. nasl.: Thierry-Pregrada.

(mast za rane) je edino

prava, samo po zakonsko zašćenim znakom kri-
ža z zavitoz kaćov, u sredini križa roža Centifolije.
Ta Thierry-ova mast iz Centifolije je mast, ki lejša
bolećino, vleće iz rane nećistobo, pomore ka se rana
zaceli, vtiša razne bolećine i se priporoća pri naj-
razlićnejših ranah, ar je razkűževalno sredstvo, štero
je kak antiseptikum i desinfićiens že leta tu i v
inozemstvi poznano.

Thierry-ova mast iz Centifolije se dobi v apo-
tekaj, a gde je ne dobite z gori omenjenov za-
varvanov markov, naroćite jo naravnoć od:

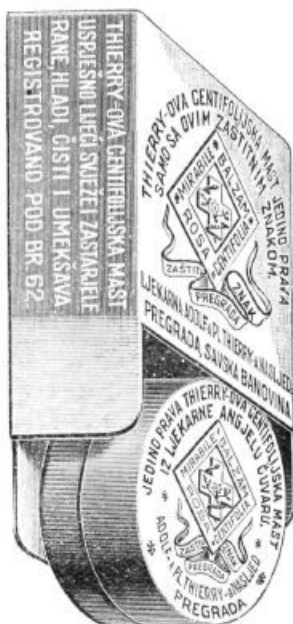
Lekarne Angela Čuvara
Adolf-a pl. Thierry-a nasled.
Pregrada, Br. 48. (via Zagreb), Sav. Banovina.

Cene Thierry-ove masti skűpno z ovojom i poštinirov:
4 lonćki Din 48—, 6 lonćkov Din 66—, 12 lonćkov
Din 114—, 24 lonćkov Din 180—.

Pri vekšoj naroćnini znaten popućt!

Poće se po povzetji ali da se penez poće naprej.

Oglas po uver. Min. Nar. Zdr. i Soc. pol. S. br. 12948. od 7. VI. 1934

Tože zašćitni znak pravoga Thierry
masti. Čuvajte se ponarejanj.

Sest velikij istin v glazbi

od Din 65.—

- 1) Ona oplemeniti dušo
- 2) Razvedrjuje čute
- 3) Pa pamet bistri.
- 4) Prijetne nas včini v družtvi.
- 5) Da po njoj pozabimo na bridkosti i разоčaranje
- 6) Služi kak prijateo.

od Din 570.—

Či ste ne goslar, štete igrati!

od Din 60.—

Dobro glazbilo je teda prijateo v celom življenji, odrasli kak tudi deca se lahko brez učitelja z lehkotov navčijo igrati na šteromšte glazbilli, ar svet-ska firma glazbil Meinel & Herold pošle vsakomi **brezplačno**

učno knižico „Kak postanem dober goslar.“ Glazbilo dobite **najfalejše** štero se kupüje **naravnost od tvornice**, to je od njenoga skladišča

od Din 142.—

Či ste goslar, bole štete igrati!

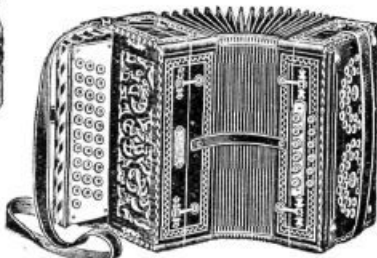
od Din 128.—

od Din 90.—

od Din 200.—

od Din 59.—

od Din 465.—

Sploj kšenki

Popuno jamstvo

dobite na prošnjo lepi ilustrirani cenik, naročite si ga na karti

od firme:

daje tvrdka za vsako glazbilo, štero dobite na **8 dni na probo.**

Dopuščena izmena!

MEINEL & HEROLD d. s. o. j. skl. tvornice glazbil i harmonik
MARIBOR št. 217.

Najveksa odalna hiša v Jugoslaviji — Zantevalje brezplačni ceniki!

Poslüšajte!

Vzorci popolnoma novoga blaga za moški i ženski obleč i raznoga drugoga manufakturnoga blaga kak: vune, parheta, kamgarna, cefira, delena so ravno zdaj dovršeni. Pišite šče dnes Trgovskomi domi Stermecki, pa je včasi brezplačno dobite. Cena ysemi blagi je znatno znižana, a izberá je ogromna! Velik ilustrirani cenik, kškenki!!

TRGOVSKI · DOM
Stermecki
 TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK

CELJE št. 306.

HALO!

Če ščete falo kúpiti biciklin, radio aparat, pisalne mašine i vse v tehnično stroko spadajoče stvari, se oglasi te šče gnjes v

TEHNIČNOJ TRGOVINI

SZÉP EUGEN

Dolnja Lendava Glavna ulica
 v hiši g. Badera.

Podvorim Vam z biciklinami svetovne marke i z vsemi deli po najnižišoj ceni. Pogledniti se založo, kúpiti neste obvezni. Olejšao Vam bom nakúp zavolo gospodarske krize i Vam küpleno dá m tūdi na o b r o k e (rate).

DOBRO BLAGO!

Najnižíše cene. Podvorba točna.

HALO!

Katona Karol

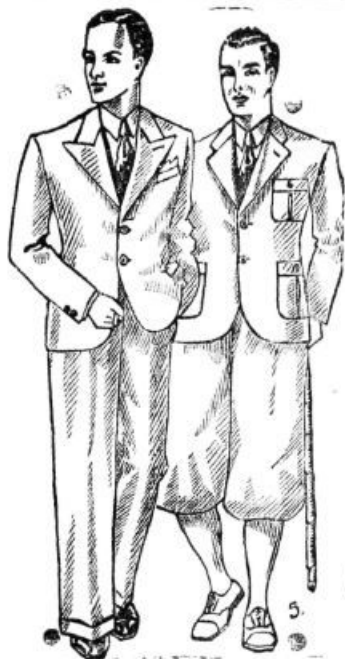
stolar

Dolnja Lendava

dela vse stolarske
 reči lepo, solidno i
 po najnižišoj ceni.

Dobijo se tūdi gotove trüge.

Elegantni i šparavni

gospodje naročajo svojo obleko zraven v fabriki, z jako bogatov izberov!

- 210 Din obleka iz hlačevine
- 264 Din obleka iz meltona
- 499 Din obleka iz kamgarna
- 200 Din kratki zimski kaput
- 370 Din dugi zimski kaput
- 280 Din hubertus
- 215 Din gumijasti kaput
- 70, 95, 130, 180 Din obleč za dečke

TRGOVSKI DOM

Sternceki

TVORNICA RUBLJA I ODELA

CELJE št. 306.

Pišite včasi po vzorce i velki ilustrirani cenik!

Zahtevajte **BREZPLAČNO**
i **POŠTINE PROSTO**

velki ilustrirani cenik za vüre, zlatnino
i srebrnino od svetovno znane firme

H. SUTTNER,

LJUBLJANA št. 895.

Lastna fabrika vör na Švicarskom.

Čüdili se bodete

nizkim cenam! Žepne vüre že od D. 35.-

naprej. Büdilke že od Din. 44.-

nadale i vüre na roko od Din. 98.-

Za vse pismena garancija!!

Pazite!

Gospodinjé, snehe, matere!

Dugi zimski večeri so tü.

Ali ste si že naročili **perje?**

Če nej, pridite v trgovino

Kocet Ivana,

Črensovci.

V toj trgovini dobite naj-

bolše i najfalejše **perje.**

Zvün toga pa dobite vso

špecerijsko blago, kak tüdi

vso **železnino, leder,**

podplate, deske i vse,

ka potrebüjete!

NIBOL **BAHOVEC**

ГИHT ГИХТ

REUMA PEYMA

IŠIAS ИШИАС

REUMA PEYMA

Mr. Bahovec

PROTI OBOLENJU VSLED SEČNE KISLINE

NIBOL

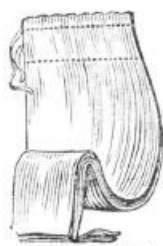
„NIBOL“ tablete-Bahovec jemlemo pri obolezlosti zavolo prehlada, kak i pri gripi, pri trganji v kotrigaj, pri bolečinaj v gležnjaj pri glavovi zoboboli. Ravnotak včunejo bolečine pri reumi, protinij i šiaši. Zahtevajte v lekarnaj izrečno prave „NIBOL“ tablete-Bahovec v originalnih glažkaj po Din 20.- i Din 34.- z napisom proizvajalca: **Apoteka Mr. L. BAHOVEC, Ljubljana**, ki Vam na zahtevo brezplačno pošle poučno obširno brošuro za betežnike.

Reg. S, br. 17816 od 24, VI, 1935.

IZVLEČEK NAJNOVEJŠEGA SLIKANOGA CENIKA

38, 40 Din

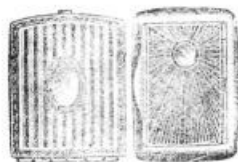
12.50, 16 Din

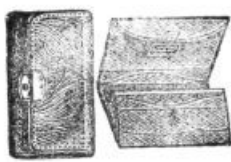
14, 7 Din

2, 4 Din

8, 14 Din

6 13 Din

44 55 Din

28 32 Din

2.50 5.50 Din

8, 14.50 Din

42 66 Din

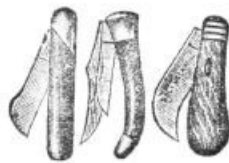
256 425 Din

52, 65 Din

11, 24, 33 Din

14, 20, 21 Din

par 10 25, 3.50, 5 25 D

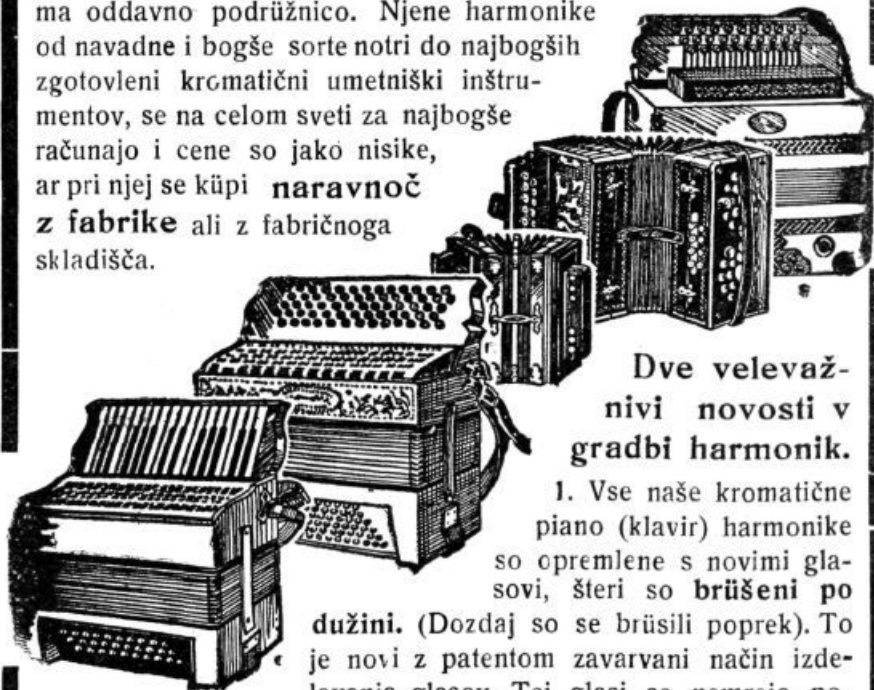
TOVARNA SPODNJEGA I GORNJEGA OBLEČA
TRGOVSKI DOM - STERMECKI
CELJE št. 306.

Ka ne odgovarja, se lejko znamenja!
 Cene izredno nizke!

Izbera ogromna!

V domovini ročni harmonik,

v nemškem Klingenthalu, že prek 40 let stoji velika svetska fabrika muzikalni inštrumentov Meinel i Herold, štera prinasma oddavno podružnico. Njene harmonike od navadne i bogše sorte notri do najbogših zgotovleni kromatični umetniški inštrumentov, se na celom sveti za najbogšeracunajo i cene so jako nisike, ar pri njej se küpi **naravnoč z fabrike** ali z fabričnoga skladišča.

Dve velevažnivi novosti v gradbi harmonik.

1. Vse naše kromatične piano (klavir) harmonike so opremlene s novimi glasovi, šteri so **brüšeni po dužini**. (Dozdaj so se brüsili poprek). To je novi z patentom zavarvani način izdelavanja glasov. Tej glasi se nemrejo potreti, so jako zvočni i zvünredno lahko odgovarjajo. — 2. Vse naše štiri- i pet-vrstne krom. harmonike so opremlene z **novov melodijskov jeklenov klavijaturov** (notrašnjost prijemalke, štera je **naš lastni patent**). Velka prednost jeklene klavijature obstoji v tom, ka je pritisk tipk v vseh vrstah **vednaki i zvünredno lehek**. Pri drüghih harmonikah z lesenov klavijaturov je pritisk tipk v prvov vrsti lehek i v nadalnih vrstah vsikdar bole žmeten, ka jako ovira pri igranji. — Velko prebëranje najdete v velkom ceniki, vu šterom so vsa najinteresantnejša nova dela za najti na poli izdelanja moderni ročni harmonik. Cenik vam brezplačno pošle firma

MEINEL & HEROLD,

SKL. TVORNICE GLASBENIH INŠTRUMENTOV
MARIBOR ŠT. 217.